ISSN 1331-9124

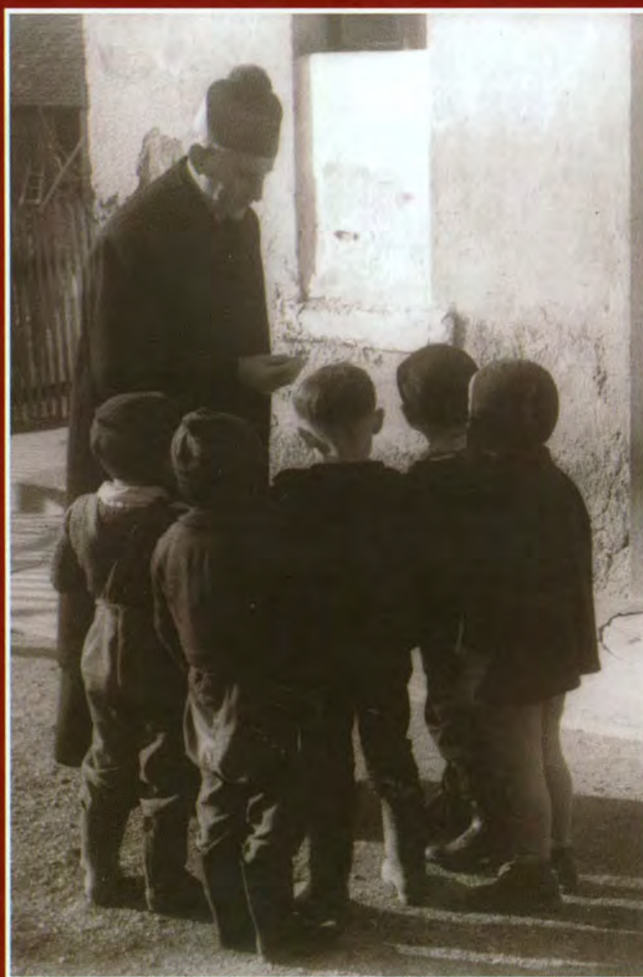

Blaženi Alojzije Stepinac

"Upiremo se na Boga svoga, koji nikada ne napušta one koji u Njega polažu nadu."

(Bl. A. STEPINAC, *Pismo biskupu dr. Smiljanu Čekadi,* 4.siječnja 1955.)

God. 13. (2006.) 8. svibnja | GLASNIK POSTULATURE | Broj 2. | Cijena 5 kn

Blaženi Alojzije Stepinac dijeli djeci bombone za vrijeme izdržavanja kazne u Krašiću kojom ga je na montiranom sudskom postupku komunistički režim nepravedno osudio. Znao je da su djeca osobiti Isusovi prijatelji pa je često, htijući ih zaštiti od duha zloće i prijevare svijeta, poticao župnika i časne sestre na poučavanje kršćanskih istina, ponavljajući Isusove riječi: »Talium est regnum coelorum! - Njihovo je kraljevstvo nebesko!« (Mt 19, 14)

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINČE, MOLI ZA NAS!

Benedikt XVI. uputio je Crkvi 25. siječnja 2006. svoje prvo pastirsko pismo iz kojega čitateljima *Glasnika* donosimo nekoliko misli za razmišljanje i poticaj produbljenijem vjerničkom životu.

U tijeku opće audijencije u srijedu 8. veljače papa Benedikt XVI. pozdravio je hrvatske hodočasnike okupljene u Vatikanu riječima: "Predragi hodočasnici iz Hrvatske, pred spomendan blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, koji je vjeran Kristu svjedočio istinu i podnio mučeništvo, pozivam vas da u njemu pronalazite uzor kršćanskoga života i ljubavi za svoju domovinu. Hvaljen Isus i Marija!"

Riječ "ljubav" danas je postala jedna od najupotrebljavanijih, ali i najzloupotrebljavanijih riječi, uz koju povezujemo prilično različita značenja. (...)

Podsjetimo najprije na širok semantički raspon riječi "ljubav": govori se o domoljublju, o ljubavi prema zvanju, o ljubavi između prijatelja, o ljubavi prema poslu, o ljubavi između roditelja i djece, između braće i rođaka, o ljubavi prema bližnjemu i ljubavi prema Bogu. U svoj toj raznolikosti značenja ipak se ljubav između muškarca i žene, u kojoj se duša i tijelo nerazdvojno združuju i pred čovjekom se otvara naizgled neodoljivo obećanje sreće, ističe kao arhetip ljubavi u pravom smislu riječi. (...)

Između ljubavi i božanskoga postoji neki odnos: ljubav obećava beskonačnost, vječnost - stvarnost koja je veća i potpuno drukčija od našeg svakodnevnog življenja. Ali se istodobno uvidjelo kako put za postizanje toga cilja nije jednostavno pokoravanje nagonu. Nužna su čišćenja i sazrijevanja, a to uključuje i odricanje. (...)

Međutim, veličanje tijela, kojemu smo danas svjedoci, himbeno je i lažno. *Eros*, sveden na čisti "seks", postaje roba, neka puka "stvar" koja se može kupiti i prodati, štoviše, sam čovjek postaje roba. U stvarnosti se to teško može nazvati čovjekovim veličanstvenim "da" tijelu. Naprotiv, on sada promatra tijelo i spolnost tek kao svoj materijalni dio koji treba proračunato upotrijebiti i iskoristiti. On, prema tome, tijelo ne promatra kao područje ostvarenja vlastite slobode, već kao nešto što, na svoj način, pokušava učiniti ugodnim i neškodljivim. Zapravo se tu susrećemo s poniženjem ljudskoga tijela, koje nije više integrirano u našu potpunu slobodu življenja, nije više živi izraz našega cijeloga bića, već je manje ili više potisnuto na čisto biološko područje. (...).

Sada ljubav postaje skrb o drugome i za drugoga. Ne traži više samu sebe, nije uranjanje u opijenost srećom; traži, naprotiv, dobro drugoga: postaje odricanje, spremna je na žrtvu, štoviše traži je. (...)

Premda je *eros* u početku prije svega označen požudom i uzlazan - zbog očaranosti velikim obećanjem sreće - u približavanju drugom sve će manje i manje postavljati pitanje o samome sebi, tražit će sve više sreću drugoga, sve će se više brinuti za njega, darovat će se i željet će "biti ondje za" drugoga. Na taj se način element *agape* ucjepljuje u njega, u suprotnom *eros* osiromašuje i propada i gubi također svoju vlastitu narav. S druge strane, čovjek ne može živjeti niti isključivo u nesebičnoj, silaznoj ljubavi. Ne može uvijek samo darivati, mora također primati. Onaj koji hoće darivati ljubav, mora je i sam primati kao dar. Sigurno da čovjek može - kao što nam kaže Gospodin - postati izvor iz kojega teku rijeke žive vode (usp. Iv 7,37). Ali da bi postao takav izvor, on sam mora piti, uvijek iznova, iz onog pravog, iskonskog izvora koji je Isus Krist, iz čijega je probodenoga srca potekla Božja ljubav (usp. Iv 19,34). (...)

Vidjeli smo također, vrlo sažeto, da biblijska vjera ne gradi neki paralelni svijet ili svijet koji je u suprotnosti s onim iskonskim ljudskim fenomenom koji je ljubav, već prihvaća čitava čovjeka intervenirajući u njegovu traženju ljubavi kako bi je pročistila i otkrila njezine nove dimenzije. Ta novost biblijske vjere pokazuje se osobito u dva elementa koji zavrjeđuju da ih se istakne. To su: slika Boga i slika čovjeka. (...)

No to nije završen proces; ljubav nije nikada "završen" i gotov čin; tijekom života ona se preobražava, sazrijeva i upravo tako ostaje vjerna samoj sebi. *Idem velle atque idem nolle* - isto željeti, isto odbacivati - u staro se doba prepoznavalo kao autentični sadržaj ljubavi: jedan postaje sličan drugome, a to vodi jedinstvu htijenja i misli. Povijest ljubavi između Boga i čovjeka sastoji se upravo u činjenici da to zajedništvo volje prerasta u zajedništvo misli i osjećaja te se, na taj način, naše htijenje i volja sve više podudaraju s Božjom voljom: Božja volja nije više za mene neka izvanjska volja, koju mi zapovijedi izvana nalažu, već je to sama moja volja, što se temelji na spoznaji da je, zapravo Bog dublje prisutan u meni od mene sama.

Euharistijsko slavlje u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2006.

UREDNIKOVA RIJEČ

O 46. obljetnici smrti našega Blaženika kardinala Alojzija Stepinca i na liturgijski blagdan u petak 10. veljače održana su svečana euharistijska slavlja, pobožnosti, priredbe, otkrivanje njegovih spomenika, predstavljene su brojne nove knjige o njegovu životu i djelovanju, izvršena hodočašća na njegov grob u zagrebačkoj katedrali ili u župu Krašić iz koje potječe. O tim slavljima donosimo kratke opise koji su prispjeli Uredništvu ili ih mu je ustupila IKA.

Središnje misno slavlje u prepunoj zagrebačkoj prvostolnici predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Koncelebrirali su apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Francisco Javier Lozano, umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić, vojni biskup Juraj Jezerinac, zagrebački pomoćni biskupi Josip Mrzljak, Vlado Košić i Valentin Pozaić te stotinjak svećenika. Cijeloga dana vjernici su dolazili u katedralu pomoliti se na Blaženikovu grobu.

Središnjoj proslavi u prvostolnici prethodila je trodnevnica tijekom koje su misna slavlja predvodili i propovijedali zagrebački pomoćni biskupi Vlado Košić, Valentin Pozaić i Josip Mrzljak, a pjevali su Mješoviti zbor zagrebačke katedrale, Zbor sv. Nikole iz Dubrave (Janjevci), Mješoviti zbor Nadbiskupske klasične gimnazije iz Zagreba i Zbor Međubiskupijskog sjemeništa iz Zagreba.

Bl. Alojzije Stepinac kao novoizabrani nadbiskup koadjutor zagrebački s pravom nasljedstva 1934.

Propovijedi s liturgijskih slavlja prigodom ovogodišnjeg Alojzijeva ili Stepinčeva donosimo u cijelosti ili u odlomcima. Zahvaljujemo svim ljudima dobre volje, profesionalnim fotografima i amaterima, koji su nam spremno proslijedili slike s tih proslava.

Ove se godine navršava 60. godina od sudske presude nadbiskupu Stepincu. Bio je to montirani sudski postupak. Nalog za njegovo otpočinjanje dao je sekretar Komunističke partije Jugoslavije i predsjednik FNRJ Josip Broz naredbom: "Gonite ga!". Začudo da toga zločinca danas neki veličaju kao državnika i značajnu osobu ljudske povijesti. Je li moguće da hrvatska javnost nema hrabrosti progovoriti u ime povijesne istine i pravde? Zar doista za neke zločince i njihova zlodjela protiv čovjeka i čovječanstva postoji abolicija na međunarodnim i domaćim sudovima? Kažem zločincima jer su svoju moć prikrivali tzv. "narodnim sudovima", putem kojih su pod pravnom krinkom uvodili režim straha, mržnje i smrti.

Nadbiskup Stepinac takvim je zločincima hrabro stao sučelice. Postao je i sam njihovom žrtvom, jer se nije sklonio, nit' im se poklonio. Najavio je to u propovijedi na završetku uskrsnih konferencija sveučilištaraca u bazilici Srca Isusova u Zagrebu 18. ožujka 1945. ovim riječima:

"Apsurdno je, dakle, govoriti o nekome miru u svijetu, dok se bude uskraćivala Bogu dužna čast i, štoviše, po organiziranom bezboštvu, uz pomoć državne vlasti, sistematski, makar i uvijeno, rušila svaka vjera u Boga u dušama ljudi, ili dok se bude 'provizorno' dopuštalo kršćanima katolicima kao neka posebna milost ono što je najstroža dužnost svakog pojedinog čovjeka, pa i svake državne vlasti, jer su svi samo tvorevina Božja. (...)

Ako smo mi na sve to dosada šutjeli - a imali smo razloga - onda neka znadu i oni anonimni pisci katolici koji nas napadaju zbog šutnje i misle da su zvani davati lekcije crkvenim poglavarima. Ako smo mi na sve to dosada šutjeli iz opravdanih razloga, nismo zaboravili. Već sada, međutim, možemo reći da mi u pravednost presude ne vjerujemo i da će doći dan kad će pravedni sudac Bog ispuniti svoje obećanje: *Ego justitias judicabo!* - Ja ću suditi presude! (Ps 74, 3).[1]

Svećenstvo u Tijelovskoj procesiji u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

Doći će vrijeme kad će sve doći na vidjelo, i kad će se sve klevete i laži raskrinkati, i kad će i objektivna povijest pokazati da predstavnici Katoličke crkve u Hrvatskoj nisu ni za čas izdali svoga zvanja, a da su eventualne pogrješke kojega svećenika sitnica prema onome što se zbilo na drugoj strani, kojoj možda neupućena svjetska javnost plješće. I zato nas malo dira grožnja kojom se i zagrebački nadbiskup uvrštava među 'ratne zločince'.

I ako si možda dotični utvaraju da strahujemo pred njima, neka znadu da vedra čela i mirne savjesti stojimo na svome mjestu, došlo što mu drago. To poručujemo onima koji misle da predstavnici Katoličke crkve imadu sve dužnosti, a jedino pravo da kažu 'amen' na svaki čin s druge strane, bio taj u skladu sa zdravim razumom ili ne bio."

Nadbiskup Stepinac nije bio trska koju vjetar ljulja. Bio je stamena stijena o koju se razbila komunistička ideologija i zabluda. Nažalost, njezini sljedbenici u brazde hrvatske povijesti još siju sjeme sumnje, razdora i "klasne", protubožne borbe.

Nadam se da će obljetnica nepravedne Blaženikove osude na "narodnom" sudu naići na objektivnu prosudbu kojom će se, konačno, "sve klevete i laži raskrinkati" i "objektivna povijest pokazati da predstavnici Katoličke crkve u Hrvatskoj nisu ni za čas izdali svoga zvanja".

Neka tome pridonese i ovaj broj *Glasnika*. Dok ga predajem u ruke vjernih čitatelja, sve pozivam na molitvu za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca! Svi budimo molitelji! Preporučam osobito bolesnicima da se mole bl. Alojziju za ozdravljenje, jer je za čin kanonizacije potrebno čudo na njegov zagovor.

Preporučam župnicima da u pastoralni plan uvrste pohod prvopričesnika ili krizmanika ili hodočašće župe na Blaženikov grob. A bl. Alojzije neka svojim zagovorom učvrsti naše korake na putu spasenja. Neka zagovara Crkvu i Domovinu našu. Neka svojom zaštitom bude bliz svakome ljudskom srcu koje u nespokoju vlastite savjesti i u neizvjesnostima života iščekuje izbavljenje i radost dolazećega dana.

Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženoga Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove, koji nesebično i velikodušno promiču glas svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

U Zagrebu 30. travnja 2006.
dr. Juraj Batelja, postulator

Uplatu i pretplatu za Glasnik i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:

Postulatura kard. Stepinca i kunski račun: 2360000-1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto: **PARTNER BANKA**
SWIFT - PAZGHR2X
br. računa: 7350038425 - Juraj Batelja

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca. Molimo Vas, pošaljite nam kopiju uplata izvršenih preko bankovnog računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani, zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletnu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 31
10001 ZAGREB

[1] Te je riječi na poseban papir zabilježio javni tužitelj Jakov Blažević; vidio sam ga na njegovom radnom stolu, prigodom više održanih razgovora s njime 1993., 1994. i 1995. godine.

STEPINČEVO 2006.

Po ljubavi uprisutnjivati Boga

Na ovogodišnji blagdan bl. Alojzija Stepinca zagrebački je nadbiskup i kardinal Josip Bozanić u prepunoj zagrebačkoj prvostolnici održao homiliju. Misao vodilja njegove propovijedi bila je kako po ljubavi uprisutnjivati Boga. Budući da je homiliju u cijelosti objavio *Glas Koncila*, a objavljena je i u zasebnoj knjižici, u *Glasniku* donosimo najvažnije misli kojima je kardinal Bozanić ove godine želio osvijetliti Blaženikov duhovni lik i pozvati nas na nasljedovanje Blaženikovih vrlina.

Na pitanje upućeno vjernicima: "Kojim ste tragom došli u ovu katedralu?" kardinal Bozanić dodao je druga pitanja i dao odgovor: "Odakle vam želja i koji je razlog vaših molitava? Zar se niste umorili desetoga dana mjeseca veljače tražeći Svjetlo; ili je ono ponovno tražilo i pronašlo vas? Davno upaljeno svjetlo vjere u Crkvi u hrvatskom narodu danas ponovno življe gori te je molitveni žar našu prvostolnicu preobrazio u istinsko svjedočanstvo vjere. Uistinu, postoje okolnosti i trenutci koji ne pripadaju ovomu svijetu. Radi se o ohrabrujućim događajima, rođenima onkraj svakidašnjega iskustva, a prepoznatljivi su kao Božja prisutnost među nama.

Proslava blagdana blaženoga Alojzija Stepinca suprotstavlja se lutanju u tami i omogućuje da naša Crkva hodi u novosti Kristova života. Ako se želi vidjeti kako jednodušno i vjerno hrvatski katolici osluškuju Božju riječ, uzdižu Bogu molitvu i pjesmu, onda je to moguće osjetiti baš na današnji blagdan! Tako je to već desetljećima...

Gledam vas stoga, braćo i sestre, i zahvaljujem Bogu; divim se nespoznatljivu daru i prepuštam govor vjere nikad dovoljno snažnim ljudskim riječima. Na ovome mjestu iz godine u godinu osjećam kako sam nošen svjedočanstvom koje diše u našoj zagrebačkoj Crkvi po zagovoru blaženoga Alojzija Stepinca."

Zatim je u svjetlu riječi "Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama" (1 Iv 4,12) predstavio lik bl. Alojzija govoreći: "U ovome se slavlju zajedno susreću Ljubav i njezino svjedočanstvo u životu pastira ove mjesne Crkve. Blaženi je Alojzije pred onima koji su od njega tražili političke prosudbe i stavove nepokolebljivo - djelom i

Kardinal Josip Bozanić propovijeda u zagrebačkoj prvostolnici na Alojzijevo ili Stepinčevo 10. veljače 2006.

riječju - u Duhu Svetome, zajedno s apostolom Ivanom, iznosio vjerničku istinu: "I mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta" (1 Iv 4,14). Takav govor nijedna nasilnička politika nije mogla niti će moći razumjeti.

Blaženi Alojzije Stepinac posvjedočio je javnu ispovijed vjere koja se duboko utkala u biće hrvatskoga vjernika.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, uzlazi k oltaru u zagrebačkoj prvostolnici na kojem će s biskupima i svećenicima slaviti svečanu Euharistiju na liturgijski blagdan i 46. obljetnicu mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače 2006.

On je ostao miran i strpljiv tijekom lažnih optužaba. Ove se godine navršava šezdeseta godina od prežalosnoga i sramotnoga procesa komunističkih vlasti u kojemu je blaženi Alojzije postao živom riječju *Knjige mudrosti:* "U strahu je Gospodnjem veliko pouzdanje i njegovim je sinovima utočište. Strah Gospodnji izvor je života: on izbavlja od zamke smrti" (Izr 14, 26-27). Znao je da je smrt zamka koja želi zapretati ljubav i istinu."

Govoreći o Alojzijevom svjedočenju za vjeru, nadbiskup je Bozanić istaknuo sljedeće: "Božja je ljubav sveopća - nikoga ne isključuje; njegova ljubav pretječe svaku našu ljubav i njegova je ljubav bezuvjetna. Može li se na taj dar uzvratiti? Ima li čovjek uzdarja? Blaženi je Alojzije otkrio odgovor na to pitanje. Samo uzdarje svjedočanstva za tu istinu do spremnosti na umiranje za ljubav ostaje vjerodostojnim. On je tu istinu svjedočio pred nepravednim sudom, znajući da je za tu istinu potrebno srce koje ju želi čuti. Znao je i to da u dvorani suđenja toga listopadskoga dana nije bilo dovoljno srdaca koja bi kucala u ritmu istine. Zato je miran izjavio: 'Ja sam za svoje uvjerenje sposoban podnijeti ne samo ismjehivanje, prezir i poniženje, nego, jer mi je savjest čista, pripravan sam svaki čas i umrijeti' [Govor na sudu 3. listopada 1946., u: J. BATELJA - C. TOMIĆ (ur.), *Alojzije kardinal Stepinac, nadbiskup zagrebački: propovijedi, govori, poruke (1941-1946),* Zagreb 1996., str. 282.].

Bilo je to vrijeme koje - ma koliko ga neki danas pokušali neutemeljeno uljepšavati - ipak ostaje vrijeme prepuno lažnih svjedočanstava, egzekucija bez sudova i optuživanja bez dokaza. Kao što je proročki navijestio, povijest mu je dala za pravo. Blaženi je Alojzije potvrđen kao 'istinit svjedok koji izbavlja duše' (Izr 14, 25)."

Prikazujući vjernost kardinala Stepinca i hrvatskih katolika Isusu Kristu i njegovoj Crkvi podsjetio je kardinal Bozanić na teško razdoblje povijesti kroz koje je Crkva u Hrvata prolazila zbog svoje vjernosti istinama katoličke vjere i baštini crkvenosti bl. Alojzija. Istaknuo je sljedeće misli: "Poznato nam je da je za društveno-političke potrebe stvorena kovanica 'Stepinčeva Crkva'. Ona je označavala jasne stavove i postojanost prema svemu što je izvana ugrožavalo vrijednosti kršćanstva i crkvenosti u povijesno teškim okolnostima. No, blaženi je Kardinal svjedočio Krista, a ono što i u današnjemu vremenu izaziva, nije neka 'Stepinčeva Crkva', nego Kristovo tijelo, Crkva rođena u Duhu Svetomu koji preobražava ljudsko srce. I danas nas kao i nekad izaziva i potiče Stepinčevo svjedočanstvo, protkano bezbrojnim karitativnim pothvatima, zalaganjima za čovjeka u svim nedaćama, brigom za istinitost nauka i gorljivost u pastoralu na svim razinama.

Znamo da je ondašnje poslijeratno događanje bilo 'predstava' za manjinu zadojenu mržnjom i ideologijom. Ali za svaku predstavu potrebna je pozadina koja nudi 'teorijsko opravdanje'. I opravdanje je rođeno iz lažnoga svjedočenja. Uistinu, toliko je lažnih predstava, teorija i ideologija koje rađaju nepravdu na ovome svijetu prošlo i prolazi pred našim očima, a samo milosrđe i žrtva ostaju primjerena reakcija Kristovih svjedoka na svijet prepun grozota."

Otkrivajući u životu kardinala Stepinca dar mučeništva, svjetlo čiste savjesti i nadahnuće za vjerodostojan kršćanski život, kardinal Bozanić je ustvrdio: "Svakoga smo dana pozvani suočiti se s potrebom svjedočenja koje će se vedro i s puno poniznosti, ali i vjerodostojnosti suočiti s ismijavanjem i ponižavanjem nekih. Svako svjedočenje evanđelja ujedno je i opasnost da budemo izvrgnuti ruglu. Kao kršćane će nas možda vrijeđati i više nego druge, jer znaju da ne ćemo uzvratiti istom mjerom i da na nasilje ne ćemo odgovarati nasiljem. Sve su češći povici puni čuđenja: Zar još netko vjeruje u moralne zakone u pojedinačnom i društvenom životu; zar se pridaje pozornost ljubavi koja otvara prostor za solidarnost; komu je stalo do praštanja za naneseno zlo; komu je stalo do traženja i promicanja istine, počevši od mnogih medija u nas?

Bez istine je bilo koji odnos među ljudima zatrovan. Ako kao kršćani ne stvorimo ozračje takvoga svjedočanstva, dobro će ostati u tami, a ljudi prisiljeni na šutnju."

Pozivajući nazočne na euharistijskome slavlju u katedrali i svu hrvatsku javnost na prihvaćanje Blaženikove poruke za svakidašnji život, kardinal je napomenuo kako je Blaženikova poruka "da budemo Crkva, glasna, iskrena i nepokolebljiva, koja u svojim obiteljima i u javnome životu po ljubavi uprisutnjuje Boga. Takav stav pazi na tuđe osjećaje, na sve koji drukčije vjeruju i traže istinu. Takav stav prokazuje i odbacuje nepoštivanje tuđih svetinja. Svjedoci smo da bezbožnost, a ne pobožnost, gura u sukobe i razdore.

Suprotnosti i napetosti koje karakteriziraju današnji svijet ne nalaze se između raznih religijskih kultura, nego - kako kaže papa Benedikt XVI. - one su između cinizma kulture apsolutnog sekularizma koja niječe vlastite korijene i radikalno nastoji da se Boga definitivno izbaci iz javnoga života s jedne strane te velikih povijesno-religijskih kultura s druge strane. Tako relativizam postaje dogmatizmom koji vjeruje da posjeduje vrhovnu istinu o čovjeku (Vidi: *Joseph Ratzinger, L'Europa nella crisi delle culture*, predavanje održano 1. travnja 2005. u opatiji sv. Skolastike u Subiacou).

Predstavljajući vrijednost Alojzijeva svjedočanstva za uspješnu pripremu Sinode Zagrebačke nadbiskupije kardinal je istaknuo kako nas "Stepinčeva baština poziva da promatramo kršćansko svjedočanstvo kroz Ljubav i Svjetlo. Tako se otvara ogroman prostor u koji nas Bog postavlja i daje nam mogućnost da živimo drukčije, kao Crkva i kršćani prepoznatljivi po vršenju zapovjedi ljubavi. Živjeti u ljubavi nije općenitost koja se gubi čim je izgovorena. To je nov život u Kristu, određen ljubavlju koja dolazi upravo od Krista.

Blaženi Alojzije uči nas da obveza bez ljubavi progovara mrzovoljom; odgovornost bez ljubavi je bezobzirna; pravda bez ljubavi je opora; učenost bez ljubavi ostaje prepredenom; prijateljstvo bez ljubavi odražava dvoličnost; rad bez ljubavi vodi u uskogrudnost; čast bez ljubavi hrani oholost; bogatstvo bez ljubavi put je do škrtosti; vjera bez ljubavi izrasta u fanatizam.

Sinoda bi izgubila svoj smisao, ako njezina svrha ne bi bila da se u svakome crkvenom djelovanju u Nadbiskupiji, a posebno u župama, stvori prostor življene ljubavi i istinitoga svjedočanstva koje će iz dana u dan nailaziti na sudišta i lažne svjedoke. Sinodu stoga posebno povjeravamo nebeskom zagovoru Presvete Bogorodice Marije i blaženoga Alojzija Stepinca."

Završavajući homiliju nadbiskup je Bozanić naglasio aktualnost duhovne baštine bl. Alojzija Stepinca koja je satkana od ljubavi Boga Duha Svetoga i "samo je u njemu prepoznatljivo ono što osjećamo večeras u ovoj Stepinčevoj katedrali. Svojim očima gledamo Crkvu Kristovu koja je duboko ukorijenjena u hrvatskom narodu, Crkvu Stepinčeve vjere i ljubavi prema istini".

Stepinčevo u Rimu

Hrvatska rimska zajednica svečano je proslavila i ove godine u petak 10. veljače blagdan bl. Alojzija Stepinca. Svetu Misu u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima predvodio je teolog i duhovni pisac svjetskoga glasa i ugleda kardinal Tomáš Špidlík. S njim su koncelebrirali trojica nadbiskupa: msgr. Nikola Eterović, glavni tajnik Biskupske sinode, msgr. Luigi De Magistris, umirovljeni veliki propenicencijar Apostolske pokorničarne, msgr. Szczepan Wesoly, naslovni nadbiskup Dragomare zadužen za pastoral Poljaka u inozemstvu, jedan biskup: msgr. Kiro Stojanov - rezidencijalni skopski biskup, poglavari Zavoda sv. Jeronima: msgr. Jure Bogdan i vlč. Marko Tomić te šezdesetak svećenika koji su na službi ili studiju u Rimu.

U pozdravnoj riječi kardinalu Špidlíku msgr. Bogdan je rekao: "Blaženi Alojzije Stepinac jedan je od najistaknutijih cvjetova na hrvatskom mučeničkom vijencu ispletenom od gotovo šest stotina biranih cvjetova - svećenika, redovnika, redovnica, sjemeništaraca - ubijenih iz mržnje prema vjeri za vrijeme i nakon II. svjetskog rata. Mnogi od njih čekaju uzdignuće na čast oltara. Ne možemo večeras zaboraviti herojsko svjedočanstvo sluge Božjega Miroslava Bulešića - svećenika Porečko-pulske biskupije, don Radoslava Jerkovića, mučki ubijenoga svećenika u zatvoru u Splitu iz Splitsko-makarske nadbiskupije, pet službenica Božjih - sestara redovnica iz Bosne i Hercegovine poznatih pod imenom Drinske mučenice i tolike druge mučenike ...".

Svečanosti misnog slavlja doprinijeli su napose pjevači Oratorijskog zbora župne crkve sv. Marka iz Zagreba "Cantores Sancti Marci" pod ravnanjem maestra Tomislava Fačinija. Za orguljama je bio Pavao Mašić. Dragocjeni doprinos dali su asisten-

cijom liturgijskome slavlju hrvatski bogoslovi iz Germanicum-Hungaricuma i rimskog velikog sjemeništa.

U svojim živopisnim nošnjama stigla je u Rim i "Frankopanska garda" - obnovljena povijesna postrojba iz Ogulina u Gospićko-senjskoj biskupiji. Crkva sv. Jeronima bila je dupkom ispunjena hrvatskim redovnicama i bogoslovima, te mnogobrojnim hrvatskim i talijanskim vjernicima. I ove je godine na proslavi Stepinčeva u Rimu nazočilo nekoliko veleposlanika pri Svetoj Stolici: hrvatski: prof. Emilio Marin, češki, slovački i makedonski veleposlanici te veći broj diplomatskih djelatnika, kako iz veleposlanstava pri Svetoj Stolici tako i onih pri Republici Italiji.

Nakon svečane mise slavlje je nastavljeno zajedničkim druženjem - domjenkom u Zavodu sv. Jeronima. — *Jure Bogdan*

"Frankopanska garda", povijesna postrojba iz Ogulina, prvi je put u svojoj povijesti sudjelovala na svečanosti u Rimu, u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu na proslavi Stepinčeva 2006.

Propovijed kardinala Tomáša Špidlíka u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu na blagdan bl. Alojzija Stepinca mučenika 10. veljače 2006.

Euharistijska je liturgija anamnezis, tj. spomen na velika dobročinstva Božja. Svetkovine primitivnih naroda spominjale su tijek sunčane godine, Židovi su slavili uspomenu na velike Božje zahvate u korist svoga naroda, počevši od Abrahama i nastavljajući tijekom čitave židovske povijesti. Tako je bilo u liturgijskoj službi u sinagogama. Budući da židovski jezik nije imao prikladnu riječ za izreći 'hvala', odgovor naroda za Božja dobročinstva izražavao se "eulogijama": Blagoslovljen budi, Gospodine... "Veličaj, dušo moja, Gospodina". To je, dakle, bila služba hvale. Taj su obred preuzeli kršćani koji su u grčkome jeziku mogli reći 'hvala' riječju *eucharistoumen*, dakle, slavili su euharistiju.

Kršćani su ipak skratili dugački popis tih Božjih zahvata u prošlosti te su se zadovoljili spomenom velikih Božjih dobročinstava što su se "nedavno" dogodila, tj. rođenje, smrt, uskrsnuće i uzašašće našega Gospodina Isusa Krista. No, skrativši spomen prošlosti, postupno su produžili sve više spomen na divna djela koja su se dogodila kasnije u životu Isusovih učenika i svetaca. Počelo se spominjati njihova imena u liturgiji. Već u prvim stoljećima oni su bili razvrstani prema posebnim skupinama: najprije apostoli, onda mučenici, sveti monasi, a kasnije i sveti biskupi.

Da bi sačuvali identitet ideala, nastojalo se dokazati da novi tip svetosti u neku ruku poprima savršenstvo prethodne svetosti. To izričito čine životopisi biskupa.

Ako dakle želimo "činiti spomen" na blaženoga biskupa Alojzija Stepinca, i mi možemo slijediti taj primjer.

Biskupi su nasljednici apostola. Stoga se u njihovu životu nastoji naglasiti važnost svome zvanju koje iz Boga proizlazi. Ako se sveti Martin Tourski bojao prihvatiti tu službu, s druge pak strane nije odbijao ostati u službi kršćanskoga naroda i onda kad je stigao do praga smrti. Zvanje nas potiče na veliku svijest o odgovornosti. Dok čitamo uspome-

Kardinal Tomáš Špidlik u pratnji mons. Jure Bogdana, rektora Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, dolazi na proslavu Stepinčeva, 10. veljače 2006.

ne našega blaženoga Alojzija, posebice nas se doima upravo taj vid. U sve većim poteškoćama on je bio spreman odreći se bilo čega, ali je ostao čvrsto uvjeren da je njegova dužnost biti vjeran pastir koji ne može napustiti svoje stado iz straha pred vukovima. To je svjedočanstvo vrlo poučno za naše vrijeme kada se ljudi osjećaju potpuno slobodnima promijeniti svoj život čim se pojave prve poteškoće. A to vrijedi i za redovničke ustanove i za obiteljske zajednice.

U starim životopisima ističe se još jedan vid. Biskupska svetost nastavlja monašku askezu. To je bilo shvatljivo na Istoku gdje su biskupi redovito dolazili iz redova neoženjenih redovnika. Tako se u srednjem vijeku susrećemo s čudnim problemom. Obični monah biva "preuzet" iz svoje skromne ćelije i postavljen u biskupsku palaču. Iako se kao monah oblačio u jednostavno odijelo, kao biskup je oblačio svečano ruho, ali se ipak nije dao zavesti. Pod plemićkim ruhom nosio je cilicij, a u svojoj palači neopaženo je spavao na tvrdome tlu i hranio se kruhom i vodom. Sve te pohvale danas se čine zastarjelima. No ipak, moramo se diviti onome duhu što ih je nadahnjivao. Onaj koji je bio pozvan na veliko crkveno dostojanstvo, pred Bogom je kao i svaki drugi kršćanin. A to pokazuje zadovoljavajući se jednostavnim stilom života. Naš blaženi Alojzije imao je prilike sve to prakticirati u svojoj izolaciji i podnosio je to stanje s primjernim nutarnjim mirom kao svi obični kršćani. Uspomene sačuvane iz vremena njegova tamnovanja u tom su pogledu štivo koje nas odgaja.

U životopisima se pokazuje kao tipična osobina biskupske svetosti upravo ono što pripada tom posebnom zvanju: biskup je pozvan na poseban način služiti Crkvi. Zapravo, mnogi se biskupi štuju kao pravi osnivatelji mjesnih Crkava. Oni su organizirali sustave, gradili su škole, utjecali su na čitav kulturni život svojih zemalja. Hrvatska je Crkva već bila ustrojena prije djelovanja nadbiskupa Stepinca, ali vidimo da je s njime njezin identitet bio bez sumnje ojačan.

Da bi sačuvali takav identitet, biskupi su osjećali da im je dužnost braniti vjeru protiv krivovjerja. Svako vrijeme ima svoje hereze koje najčešće traže podršku javnih vlasti. Poznato nam je da je u starome kršćanstvu arijansko krivovjerje bilo najopasnije. Njemu se nastojao oduprijeti sv. Atanazije pa je zato više puta bio protjerivan u izgnanstvo.

Dio veleposlanika na Sv. Misi u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu na proslavi Stepinčeva, 10. veljače 2006. Na slici veleposlanici Republike Hrvatske (prof. Emilio Marin, treći s lijeva), Češke i Slovačke pri Svetoj Stolici.

Materijalizam je glavno krivovjerje našega vremena. Ako materijalistički duh otežava kršćanski život u slobodnim demokracijama, toliko je više nasilan kada gospoduje na diktatorski način. Imamo takav primjer u životu našega blaženoga Alojzija.

Suvremena krivovjerja koriste još jednu taktiku. Tvrde da njihov pravac najistinitije odgovara mentalitetu naroda od kojega se Crkva udaljava. Ovaj je argument bio stalno korišten sa strane totalitarnih vlada materijalističke inspiracije. Služio je dakle kao glavna optužba protiv nadbiskupa Stepinca kojega su prikazivali i optužili kao neprijatelja naroda. Tom se prilikom svjedočanstvo vjere koncentriralo u nastojanju da dokaže kako je narod u pravom smislu te riječi Božji narod i da u opasnostima očekuje obranu upravo od Crkve. Narod je pozvan biti pobožanstvenjen, a ne da sve više i više tone u materijalizmu. Nema sumnje da narod ima svoja prirodna prava koja totalitarni režimi uništavaju. Stari autokratski monarsi izricali su svoje odluke bez stida: "Tako mi se svidjelo odlučiti". Protiv njih biskupi su pozivali na opsluživanje kanona crkveno-državnog prava.

Suvremeni autokrati upotrebljavaju drugu tehniku: skrivaju svoju autokraciju pod krivim pravima koje nazivaju "narodnima". Od Crkve se onda očekuje da svjedoči kako se istinska narodna prava nerazdjeljivo podudaraju s Božjim pravima, dakle i s njegovom Crkvom. Upravo stoga protivnici nastoje razdijeliti tu istu Crkvu.

U životu našega Blaženika možemo dobro slijediti tu borbu, i vidimo primjer kako je on znao, čvrstoćom i smirenošću duha, slijediti svoj poziv u

obrani ljudskih vrijednosti, zajedno s vjernošću Papi i jedinstvu Crkve.

Ali sada postavimo sebi još jedno, posljednje pitanje: Sve je to već prošlo, čemu onda na to iznova podsjećati još i danas? Zar možda ne bi bilo bolje zaboraviti? Istina je da vremena prolaze i time razni problemi gube na važnosti. Ali, što je nevjerojatno, ne prolaze osobe koje su činile dobro jer one su vječne. Crkva štuje mnoge svece. Iz kojih razloga? Jedan nam može izgledati izvanjski. U školama Rimskoga Carstva moralka se predavala po primjerima. Nisu se predstavljala apstraktna načela kako djelovati, već su se radije prikazivali veliki nacionalni junaci kao primjeri koje treba nasljedovati. Kad je Rimsko Carstvo pod Konstantinom postalo kršćansko, ti poganski i profani primjeri bili su zamijenjeni primjerima svetaca koji su bili predloženi kao modeli za nasljedovanje.

U crkvenome kalendaru, na prvome mjestu sveci su smatrani sveopćima. Ali dosta brzo, svako je mjesto počelo štovati svoje vlastite zaštitnike jer se njihov primjer odnosi na situacije koje su bliže onima lokalnog naroda i prema tome izgledale su bližima za nasljedovanje.

Katolička nas vjera uči da se sveci razlikuju od profanih primjera još pod jednim drugim vidom. Sveci, naime, nisu mrtvi primjeri, mrtve slike. Oni su živi, mole i zagovaraju u nebu za one koji se još bore na zemlji.

Može li se reći da jedan poseban zaštitnik moli više za naciju iz koje dolazi ili za one koji nose njegovo ime i češće mu se utječu? Veliki njemački teolog Scheeben predložio je umjereni odgovor. Izbjegavamo rješavanje ovoga pitanja na čisto ljudski način. Sigurno je da sveci žive blizu Boga i ljube kao Bog sve ljude bez iznimke, nikoga ne isključuju. S druge pak strane, nezamislivo je da božansko blaženstvo dokida sve ljudske odnose koje je svetac imao za vrijeme svoga zemaljskoga života, da poništava odnose što ih je on uspostavio sa svojom zemljom i sa svojim prijateljima. Ali, kako se to konkretno očituje, ostaje za nas skriveno u otajstvo. Jedno je ipak sigurno, kaže Scheeben: sveci žive, ako žive, mole i upravo stoga mi se možemo obraćati njima zazivajući ih puni pouzdanja: molite za nas.

Danas, konkretno, možemo iskreno reći: Blaženi Alojzije, moli za nas i zagovaraj nas. Amen.

Stepinčevo u Krašiću

U Krašiću, rodnoj župi blaženoga kardinala Alojzija Stepinca i mjestu dovršetka njegova mučeništva 10. veljače 1960. godine, svečanu misu na spomendan našega blaženika predvodio je umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić zajedno sa zagrebačkim pomoćnim biskupom Josipom Mrzljakom, krašićkim župnikom Dragutinom Kučanom i brojnim svećenicima.

Nakon mise biskup Mrzljak predstavio je mapu fotografija Šime Strikomana "Stepinčev Krašić - Dolinom kardinala".

U uvodnoj je riječi vlč. Dragutin Kučan, župnik krašićki, istaknuo: "Danas se posebno spominjemo dana, kada se prije 46 godina našim Krašićem brzo širila vijest: **'Umro je Eminenca!'**, kako su ga Krašićanci nazivali. Krašić je bio spreman da ovdje bude pokopan i njegov veliki sin. Ali Bog je želio drukčije. Grob mu je među velikanima Crkve zagrebačke u zagrebačkoj katedrali.

No, njegov Krašić ostaje njegov dom. Ovdje živi njegov duh. On je ovdje prisutan među nama živima.

Čvrsto vjerujemo u njegov zagovor. Neka bude i danas biskupima naše Crkve u Hrvatskoj uzor čvrste vjere, nepokolebljivosti u obrani istina vjere, jasnih stavova i vjernosti Svetom Ocu papi."

Misli iz propovijedi mons. Ante Jurića, umirovljenoga splitsko-makarskoga nadbiskupa, u Krašiću 10. veljače 2006.

Prisjećajući se kako je 1934. kao 12-godišnji dječak sudjelovao na sprovodu znamenitoga hrvatskoga arheologa don Frane Bulića, a predvodio ga je "novi zagrebački nadbiskup koadjutor, današnji naš blaženik Alojzije Stepinac" mons. Jurić je, nakon citiranja riječi Ivana Pavla II. o bl. Alojziju, istaknuo: "Netko drugi nazvao je bl. Alojzija Stepinca prorokom apokaliptičkih vremena. On je poput starozavjetnih proroka otkrivao izvor groznih i strašnih ratnih vremena (II. svjetski rat), a to su grijesi ljudskoga roda i otpada od Boga. On ne pada u malodušnost ili očaj, nego pun optimizma navješta pobjedu Božju i Božje Crkve u vrijeme kad su se činili nepobjedivima.

Svjedoci smo da je imao pravo. Gdje su danas Hitler, Mussolini, Staljin i toliki drugi diktatori i protivnici Božji? A Crkva je tu i uza sve moderne napade ostaje najjači moralni autoritet u svijetu. Vremena se nisu puno promijenila. Sile tame, suludih ideja i svjetonazora punih zamki materijali-

ziranog i sekulariziranog društva i njegovih upornih nasrtaja na sve što se zove sveto, ugrožavaju pojedince i narode, pa i naš narod, da se obranimo, potrebna nam je utvrda, bedem, da ne zalutamo i ne krenemo putem propasti treba nam siguran kompas. Da ne postanemo malodušni potrebni su nam svijetli likovi, heroji u obrani istine i morala. Eto nam ga, označio nam ga je Sveti Otac u osobi bl. Alojzija Stepinca. Pokušajmo malo čuti njegove poruke i pouke, da naučimo kako se postane bedem i neosvojiva utvrda u borbi protiv uvijek istoga neprijatelja Božjega i čovjekova, iako se drukčije naziva ili oblači. Citirat ću vam riječi sv. Ivan Zlatoustoga, povodom progonstva koje je morao pretrpjeti, a činim to zato jer ih je doslovno izgovarao, barem svojim životom, bl. Alojzije Stepinac.

'Čega da se bojim - pitam - reci mi? Zar smrti? Meni je život Krist, a smrt dobitak. Ili zar progona? Gospodnja je zemlja i sve na njoj! Zar zapljene dobara? U svijet ništa ne donijesmo i ništa iz njega ne možemo ponijeti. Siromaštva se ne plašim, a za bogatstvom ne čeznem. Smrti se ne strašim, niti žudim za životom, osim radi vašega napretka. Imam njegovo pismo. To mi je štap, sigurnost i mirna luka... A što je pisano: *Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.* Krist je sa mnom, koga da se bojim! Uvijek, naime, kažem, Gospodine, budi volja tvoja, da činim što hoćeš Ti, a ne što hoće ovaj ili onaj. To je moja utvrda i nepomična stijena i štap koji se ne svija. Ako Bog to hoće, neka bude. Ako hoće da ostanem ovdje, zahvaljujem. Gdje god bude htio, iskazujem mu hvalu.'

Sve te riječi možemo reći da je izrekao bl. Alojzije Stepinac, a sažeo ih je u svojoj lozinci: *In te, Domine, speravi!* Ta čvrsta vjera davala mu je snage i sigurnosti da je i u najtežim časovima za njega i za narod iz njega žario optimizam, te je znao reći ovako: 'Svi ovi udarci koji nas stižu, budite duboko u tom uvjereni, nisu na našu propast nego na našu najveću sreću, samo ako ih odano primimo iz ruke Božje.'"

Iznio je zatim više odlomaka iz Blaženikove pisane baštine o kršćanskom optimizmu, a među njima i ovaj: "Ako čujete gdje malodušne govoriti da nema smisla raditi i boriti se, jer je tobože sve izgubljeno, odbijte to od sebe kao najgoru đavolsku podvalu. Nikada ne može nastati takva situacija u svijetu, a da joj Bog ne bi bio apsolutni Gospodar. Nikada ne može jedan čovjek tako duboko pasti, a da ga milost Božja ne bi mogla obratiti. Nikada nas ne mogu snaći takve nevolje i jadi, a da ih uz milost Božju ne bismo mogli prebroditi. Zato ima pravo ona njemačka poslovica: 'Bog dopušta tonuti, ali ne potonuti, umrijeti, ali ne propasti'."

Primjenjujući te Blaženikove poticaje o optimizmu na suvremene prilike Crkve u hrvatskom narodu, mons. Jurić je rekao: "Oh, braćo, kako nam u ovo naše vrijeme dolaze ove riječi kao ohrabrenje i utjeha. Sotona se sa svojim slugama trudi da u našem narodu stvori malodušnost. Stupce novina puni aferama i crnom kronikom. Hoće nas uvjeriti da je kod nas sve zlo i da smo nesposobni za red, rad i pošteni život. Stranci neprijatelji, uz pomoć izroda, nastoje preko krivice pojedinaca opravdati svoje klevete protiv ovoga naroda i njegovu zakonitu obranu proglasiti zločinom. Tamne sile, gospodareći mass-medijima, nastoje srušiti moral, obitelj i onesposobiti mladost za jedan sređeni obiteljski život. Propagirajući pornografiju, blud i protunaravne tobožnje brakove ruši u temeljima budućnost naroda. U novije vrijeme propagiraju iseljavanja Hrvata zbog posla, dok u isto vrijeme tvrde da treba godišnje uvesti 15.000 pripadnika drugih naroda. Puno bi se toga dalo navesti što očituje mržnju na ovaj narod, pa se pitamo koji je razlog tome. Sve više postaje jasno da je to isti razlog zbog čega je bl. Alojzije Stepinac bio suđen, a to je vjernost Katoličkoj crkvi i svome narodu. Da to nije neka priča nego stvarnost, potvrđuje izjava monsinjora Komarice koji tvrdi da je u Bruxellesu i od drugih zapadnih diplomata kad im je postavio pitanje: *Koji je to naš grijeh?* - dobio odgovor: 'Što si katolik, što si Hrvat i što hoćeš ostati u Bosni!'."

Nadovezujući ove misli na probrane biblijske tekstove za euharistijsko slavlje, nadbiskup Jurić je pozvao okupljene vjernike da uprkos teškim životnim prilikama ne budu malodušni jer u "našem bl. Alojziju Stepincu i primjeru njegove čvrste vjere imamo siguran bedem koji nas može zaštititi od svih agresija i nasilja. Držimo se čvrsto njegova gesla: **U Tebe se, Gospodine, uzdam!** - i recimo to, ne samo riječima nego i životom".

Ističući potom čvrstu vjeru u Boga koja je resila osobu bl. Alojzija, njegovu vjernost Petrovu nasljedniku te ljubav prema progoniteljima nadbiskup Jurić je zaključio: "Blaženi Alojzije Stepinac pokazao je vrhunac ljubavi tamo gdje je to najteže, a to je ljubav prema neprijateljima. Iz njegovih pisama iz sužanjstva, izbijaju na površinu zločini komunizma koje pokušavaju neki danas zataškati ili umanjiti. Uz to u tim pismima izbija uvijek njegova preporuka ljubavi, praštanja i molitve i za komuniste (...).

Lijepo je i jasno izrazio tu ljubav prema neprijateljima u pismu Ivanu Meštroviću 2. lipnja 1959. Iznoseći teške progone Crkve piše: 'Vi ćete razumjeti kako je teško u tim okolnostima ljubiti krvavog i bezdušnog neprijatelja. Ali mi to ipak moramo i hoćemo, jer je to zapovijed Kristova. Po čemu bismo inače bili bolji od naših mučitelja. Zato često stavljam na srce svećenicima da se ne dadu zavesti jadima i nevoljama, nego da se rado i usrdno mole za neprijatelje. Osveta ne pripada nama, nego Bogu. A on neka im se osveti kao Otac koji radosno prima natrag izgubljenoga sina.'"

Obraćajući se pak domaćim vjernicima, koji su i sami mnogo propatili sa zasužnjenim svojim nadbiskupom, mons. Jurić ih je ohrabrio ovim riječima: "Dragi Krašićani! Prema pismima iz sužanjstva, vi ste i vaša djeca svojom vjerom bili bl. Alojziju utjeha i ponos. Ostanite i dalje nepokolebljivi u katoličkoj vjeri. Draga braćo i sestre, dragi ispaćeni, proganjani, mrženi, diskriminirani hrvatski katolički narode, osjećaš potrebu zaštite, pomoći i sigurnog vodstva u vremenu pometnje, nasilja i zabluda. Evo ti zaštitnog bedema, evo ti kompasa u našem dragom blaženiku Alojziju. Tako nam ga je označio dragi nam pokojni papa Ivan Pavao II. Molimo ga za zagovor i držimo se čvrsto životnoga pravca koji je on učio i pokazivao: vjera čvrsta u Trojedinog Boga, nepokolebljiva vjernost Svetoj Crkvi katoličkoj, ljubav i štovanje prema Majci Mariji, te međusobna ljubav i praštanje.

Zapamtimo na kraju spasonosnu poruku našega Blaženika kao lijek našoj nevolji: 'Zadnji razlog svih nevolja i bijeda što tište čovjeka i čovječanstvo jest prijestup Božjega zakona, odnosno grijeh - a spas: temeljna reforma života, to jest obraćenje.' Natrag, dakle, Bogu i Božjemu zakonu - to ti je, dragi narode, jedini, ali posve siguran put spasenja, vremenitoga i vječnoga."

Vjernička mladost na Blaženikovu grobu, 10. veljače 2006.

Kardinale, oprosti

Kardinale, oprosti naslov je knjige vjeroučitelja Ilije Nikolića predstavljene u Zaprešiću u subotu 29 listopada 2005. Pisac je knjigu posvetio 60. obljetnici župe sv. Petra Apostola u Zaprešiću i njezinu utemeljitelju bl. Alojziju Stepincu. Uz autora u pripremi knjige sudjelovala je i Željka Skledar.

Predgovor je napisao fra Bonaventura Duda ističući kako je "taj otvoreni napad na kardinala i njegovu službu bio zapravo napad na veliku poslanicu svih biskupa od 22. rujna 1945. koja će završiti kardinalovim zatvorom i osudom 11. listopada 1946."

Knjiga govori o napadu na nadbiskupa Alojzija Stepinca 4. studenoga 1945. prilikom njegova dolaska u Zaprešić na otvorenje nove župe. Otvaranje je spriječila skupina ljudi poslanih od komunističkoga režima napavši nadbiskupa Stepinca.

Stepinčeve note 2006.

U Koprivnici je u srijedu 1. veljače započeo treći u nizu festival duhovne glazbe pod nazivom 'Stepinčeve note'. Riječ je o pozivnom festivalu koncertnoga tipa, što znači da za sudjelovanje na festivalu ne postoji natječaj nego se izvođači pozivaju, a nastupaju s po dvije do tri skladbe izvodeći ih uživo. Ove godine festival je trajao četiri dana.

Prva večer bila je posvećena klasičnoj duhovnoj glazbi i nastupili su crkveni zborovi Varaždinske biskupije te gosti iz Zagreba. Nastupili su Mješoviti zbor *Chorus Liturgicus* - Katedrala, zbor varaždinske katedrale, župni zbor Sv. Nikole iz Koprivnice, *Župni zbor Sv. Ilije* iz Varaždina, *Djevojački zbor Gimnazije Ivana Kranjčeva* iz Đurđevca, župni zborovi iz Virovitice, Kotoribe i Ludbrega te domaći zbor Alojzijevci i Nonet župe bl. Alozija iz Koprivnice. Kao gosti prve večeri iz Zagreba došli su zborovi *Panis angelicus* i *Maranatha*.

Druge večeri, održane u petak 3. veljače, nastupili su glazbeno-duhovni sastavi Varaždinske biskupije te gosti iz Zagreba: *Trinitas* (Ludbreg), *Leticia* (Rasinja), *Emanuel* (Kotoriba), *Ihthis* (Veliki Bukovec), *Eshaton* (Močile), *Nova nada* (Hlebine), *Mladi* (Prelog), *Ime ljubavi* i domaćini *Stepinčeva mladež* iz Koprivnice. Večer je kao gost upotpunila skupina *Kefa Stijena* - zbor mladih župe sv. Petra iz Zagreba te poznata duhovna skupina Božja slava band.

Treće večeri 4. veljače nastupila su najpoznatija imena hrvatske glazbeno-duhovne scene: Željka

Marinović, Davor Terzić, Čedo Antolić, *Nebeski grad, Novo svitanje, Sve boje ljubavi, Messengers, Emanuel* (Velika Gorica), *Misterij* te vlč. Ljubo Vuković.

Četvrti dan nastupili su dječji zborovi: *Lahori* (župa sv. Ilije, Varaždin), *Stepinčevci* (Koprivnica), *Đurđica* (Đurđevac), *Sv. Luka* (Kalinovac), *Kristovi glasnici* (Vratišinec), *Sv. Benedikt* (Kloštar Podravski), *Ribari* (Prelog) te dječji zborovi iz Kotoribe i Podravskih Sesveta.

Organizator festivala bila je župa bl. Alozija Stepinca iz Koprivnice. Ravnatelj festivala bio je vlč. Krunoslav Pačalat, župnik te župe, a umjetnički ravnatelj Slavko Nedić, urednik glazbenog programa Hrvatskoga katoličkoga radija. Domaćini i koordinatori programa bili su mladi župe koji djeluju u skupini Stepinčeva mladež.

Festival se održavao u velikoj dvorani Pastoralnoga centra bl. Alozija Stepinca u Koprivnici. Bio je to uvod u liturgijski blagdan Stepinčeva 10. veljače 2006., kad su brojni hodočasnici posjetili ovo regionalno Blaženikovo svetište.

Gradit će se nova crkva bl. Alojzija Stepinca

Izložba radova pristiglih na natječaj za izradu idejnog rješenja za gradnju nove župne crkve bl. Alojzija Stepinca s pastoralnim centrom i uređenjem perivoja u istoimenoj novoj zagrebačkoj župi na Trnjanskoj Savici otvorena je 3. siječnja u Poglavarstvu grada Zagreba. Na natječaju raspisanom u rujnu prošle godine prvo mjesto osvojio je projekt zagrebačkoga arhitekta Nenada Fabijanića.

U prigodnom je govoru Dragutin Cerovečki, župnik Trnjanske Savice, objasnio kako je župna crkva nužna pastoralna potreba u tome naselju koje stalno raste, čiji vjernici sada na bogoslužje idu u crkve u susjednim župama.

Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca

Za sjećanje na upravo završenu Euharistijsku godinu koja je bila osobiti znak vjere i ljubavi sluge Božjega Ivana Pavla II. prema Euharistijskom Spasitelju, prema Crkvi i čovječanstvu te o 46. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila objavili su knjigu *Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,* koju je potpisao postulator, a obrađuje 18 euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, euharistijske kongrese u Ljubljani i Starome Gradu na Hvaru, te 34. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti.

Bila je to prava reevangelizacija koja je pridonijela osvješćivanju hrvatskih katolika, homogeniziranju naroda oko kršćanskih vrjednota i zauzetosti za opće dobro.

Na povijesnom odmaku od 65 godina od zadnjeg kongresa, održanog u Sv. Križu Začretju, može se reći da su ti kongresi pridonijeli duhovnom i moralnom uzdignuću hrvatskih katolika i naroda u cjelini. Oni su bili škola upoznavanja vjerskih istina i usvajanje odlučnosti i ponosa da ih se odvažno živi u bezbožnom i protubožnom svijetu.

Nakon čitanja ove knjige lakše je shvatiti zašto su komunisti zamrzili i željeli ukloniti iz pastirske službe zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca, koji je jasnoćom misli i hrabrošću stavova neustrašivo i postojano ukazivao na pogubne posljedice socijalističke teorije i komunističke prakse, te fašističke i nacističke ideologije.

Načinom slavljenja i čašćenja Euharistije bl. Alojzije svakom je vjerniku uzor kako se živi ono što se vjeruje. Neka štivo, ponuđeno u ovoj knjizi svojstvenog euharistijskog sadržaja, probudi i produbi vjeru i ljubav svakoga čitatelja prema ovom otajstvu vjere, za koje 2. vatikanski sabor kaže da je "izvor i vrhunac kršćanskog života" (usp. LG, 11).

Predstavljanje knjige "Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca" bilo je u zagrebačkoj prvostolnici 9. veljače 2006., treće večeri trodnevnice, prije samoga Euharistijskoga slavlja. Promocija je bila popraćena prikazivanjem brojnih fotografija sa svih u knjizi opisanih kongresa.

Provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Bernardin Škunca istaknuo je da nova knjiga o hrvatskom blaženiku i zagrebačkom nadbiskupu otkriva najdublji izvor duhovnosti i djelovanja blaženoga Alojzija Stepinca - euharistijsko otajstvo.

Postulator kauze dr. Juraj Batelja podsjetio je da je kardinal Stepinac u razdoblju od 1934. do 1940. kao nadbiskup koadjutor, a zatim i kao dijecezanski biskup, proslavio u Zagrebačkoj nadbiskupiji 18 euharistijskih kongresa. Na taj način kardinal Stepinac nastojao je provesti duhovnu, materijalnu i moralnu obnovu u svojoj nadbiskupiji. Dodao je kako je Stepinčeva nakana bila da ti kongresi budu prigoda za evangelizaciju i produbljivanje vjerničke svijesti.

Dr. Anton Tamarut, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, uz ostalo je napomenuo da knjiga predstavlja značajan i za sada jedinstven doprinos poznavanju kako euharistijske misli i pobožnosti bl. Alojzija Stepinca, tako i crkvenog i općenarodnog raspoloženja u provođenju euharistijskih kongresa na području Zagrebačke nadbiskupije u razdoblju od 1934. do 1940. g.

Moć pisane riječi

U nakladi *Glasa Koncila* povodom proslave Stepinčeva objavljena je knjiga "Moć pisane riječi: Blaženi Alojzije Stepinac i katolički mediji". Autor je franjevac konventualac prof. dr. Celestin Tomić, javnosti poznat i kao vrsni poznavatelj života i rada biskupa i mučenika, blaženoga Alojzija Stepinca.

Knjigu su u multimedijalnoj dvorani *Glasa Koncila* u Zagrebu 9. veljače, uoči Stepinčeva, predstavili zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak i pisac pogovora profesor crkvene povijesti na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu dr. Juraj Kolarić.

Dr. Tomić nam putem 'moći pisane riječi' prenosi Stepinčevu aktualnu poruku upućenu svim katoličkim izdavačima: "Katolički tisak mora biti učitelj i odgojitelj, navjestitelj radosne vijesti, promicatelj nove evangelizacije".

Djeca župe bl. Alojzija Stepinca iz Rakitja, sa župnikom Božidarom Cindorijem, prigodom hodočašća župe na Blaženikov grob, 30. rujna 2005.

Stepinčevo u HKD-u sv. Jeronima

Dan uoči spomendana bl. Alojzija Stepinca, 9. veljače, u prostorijama HKD-a sv. Jeronima u Zagrebu njegov je ravnatelj prof. Radovan Grgec održao predavanje o Blaženiku, koji je između ostaloga bio i pokrovitelj Jeronimskoga društva.

Oslanjajući se ponajprije na vlastite uspomene i na podatke iz uspomena prof. Luke Perinića, objavljenih u Marulića 1995. i 1996. godine, kao i na pisma što ih je nadbiskup iz krašićke internacije poslao njegovu ocu, predavač je ukratko prikazao Stepinčev životni put, od rođenja do Prvog svjetskog rata, pa preko rata i poraća te svećeništva nakon povratka iz Rima, do suđenja, robije i internacije.

Brodarica kod Šibenika

Prigodom proslave blagdana Stepinčava 10. veljače 2006. blagoslovio je provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima dr. fra Bernardin Škunca na svečanom misnom slavlju na Brodarici kod Šibenika kip bl. Alojzija Stepinca s križem akademskog kipara Dragana Kwiatkowskoga. Kip bl. Alojzija s križem visok je 2,5 m i težak 2,5 tone.

Fra Škunca je u propovijedi naglasio kako je dobro da se odaje počast "kompasu i orijentiru" hrvatskog naroda i na jugu Hrvatske gdje je puno manje Stepinčevih kipova i crkava za razliku od sjevernih krajeva. Svečanu misu u crkvi Gospe od Zdravlja na Brodarici predvodio je provincijal uz koncelebraciju još deset svećenika u zajedništvu velikog broja vjernika.

Zanimljivost je kipa u zbilji križa na Stepinčevim leđima. Naime, hrvatski je kardinal predosjećao da će mu "život biti jedan križni put". Usprkos tome on se očitovao hrabrošću i odlučnošću u obrani i vođenju Crkve u vrlo nemirnim vremenima.

Zahvaljujući fra Anti Kekezu, župniku župe Krapanj-Brodarica, nadahnutom radu autora i umjetnika Kwiatkowskoga te pomoći brojnih donatora, crkva na Brodarici i okoliš dobili su nov sjaj.

Svečanom otvaranju i blagoslovu kipa prethodila je trodnevnica u crkvi Gospe od Zdravlja na Brodarici. Prvoga dana 7. veljače bila je molitva krunice, misa te tribina na temu "Bl. Alojzije Stepinac - kompas i orijentir hrvatskom narodu".

O Blaženikovu životu govorio je don Ante Skračić, kancelar Šibenske biskupije, ističući vlastiti doživljaj Blaženikove osobe. Ravnatelj Caritasa Šibenske biskupije mons. Slavko Mikelin govorio je o karitativnoj djelatnosti Alojzija Stepinca, te je iznio iskustva iz osobne pobožnosti prema Blaženiku.

Vjernici su 8. veljače molili križni put prema knjizi: "Križni put s Alojzijem Stepincem", slavili Sv. Misu, a potom je uslijedila malonogometna utakmica.

Treći dan 9. veljače najprije je izmoljena krunica. Potom je slavljena Sveta Misa i održano je euharistijsko klanjanje. Nakon svega slijedilo je zajedničko druženje u župnoj dvorani franjevačkih trećoredaca iz Šibenika, Mirlović Zagore i Brodarice.

Najsvečaniji dan i blagdan blaženoga Alojzija Stepinca 10. veljače 2006. započeo je svetom krunicom, otvaranjem i blagoslovom kipa te svečanom misom.

Fotomonografija "Stepinčev Krašić"

U utorak 7. veljače u dvorani Pastoralnog centra bl. Alojzija Stepinca u župi sv. Petra u Zagrebu predstavljena je fotomonografija "Stepinčev Krašić - Dolinom kardinala" Šime Strikomana.

Uvodnim je riječima sve pozdravio vlč. Matija Stepinac, župnik župe sv. Petra, i istaknuo: "Ova nas monografija poziva na meditaciju i razmišljanje da Stepinčevim očima pokušamo preko prirode i kraja u kojem je živio doći do Stvoritelja kako je to on sam činio". Prigodno su govore izrekli i zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak, novinar Josip Vuković, dr. Juraj Kolarić te sam autor. Fotomonografiju je objavila župa Presvetoga Trojstva iz Krašića u suradnji sa župom sv. Petra iz Zagreba.

Cleveland

U Clevelandu je 5. veljače svečano proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca. Nakon mise u crkvi sv. Pavla održan je prigodni kulturni program u Hrvatskome nacionalnom domu kardinala Alojzija Stepinca u Eastlakeu.

U programu su nastupili učenici Škole hrvatskoga jezika "Kardinal Alojzije Stepinac", "Cleveland Jr. Tamburica" sa spletom kola i pjesama, zbor crkve sv. Pavla i tamburaški sastav "Mladi tamburaši".

Župnik Mirko Hladni održao je predavanja o hrvatskoj samosvijesti, a program je vodio kapelan Zvonko Blaško.

Hvar

U obnovljenoj crkvi Blažene Djevice Marije uz stari benediktinski samostan sv. Ivana Krstitelja i sv. Antuna Opata iz 1654. u gradu Hvaru, u kojem se čuvaju moći bl. Alojzija Stepinca, popodnevno koncelebrirano misno slavlje na spomendan blaženikove smrti 10. veljače predslavio je i propovijedao hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk.

Dan kapelanije u Karlovcu

Na spomendan bl. Alojzija Stepinca 10. veljače proslavljen je Dan kapelanije u Karlovcu svečanom misom koju je predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac. U propovijedi je biskup Jezerinac uz mučeništvo bl. Stepinca spomenuo i više od 600 svećenika, redovnika i redovnica koji su bili ubijeni u Hrvatskoj u tijeku i nakon II. svjetskoga rata.

Župljani župe bl. Alojzija Stepinca iz Rakitja hodočastili u Krašić

I na ovogodišnje Stepinčevo župljani istoimene mlade župe iz Raktija, nedaleko Samobora, hodočastili su u tri autobusa na središnju proslavu Stepinčeva u Krašić. Prevodio ih je župnik Božo Cindori.

Sudjelovali su u svečanom prijepodnevnom koncelebriranom misnom slavlju, a nakon povratka u Rakitje navečer su sa svojim župnikom i ostalim župljanima slavili svečanu misu u privremenom bogoslužnom prostoru dvorane ispod svoje župne crkve u gradnji, na čast blaženog naslovnika svoje župe.

Otočac

Večernju misu na Stepinčevo 10. veljače u prepunoj župnoj crkvi Presvetoga Trojstva u Otočcu predvodio je otočki župnik i generalni vikar Gospićko-senjske biskupije mons. Tomislav Šporčić.

Govoreći o bl. Stepincu u svojoj je homiliji mons. Šporčić rekao: "Tolike su vjernike vlasti dovodile u teške dileme - ili se odreći vjere, sudjelovanja u vjerskom životu, vjerskog odgoja vlastite djece, čak i vjerskoga ispraćanja svojih roditelja ili izgubiti službu, šansu za napredovanje, sve do prisiljenosti na bijeg iz vlastite domovine - nisu se dali smesti. Ostali su vjerni vjeri svojih otaca i svojoj Crkvi i narodu. Danas se pred kršćane ne postavljaju ništa manja iskušenja. Nisu možda tako izričita, izravna nego indirektna, usputna. Ona i nisu tako jasna. Ne predstavljaju se takvima, ali su još gora, rekli bi podmuklija. Danas se preko medija, tako moćnoga sredstva, uporno širi liberalni, nekršćanski pogled na život i svijet."

Brodarica

"U nama je danas radost i ponos što je u našemu narodu i u našoj Katoličkoj crkvi izrastao velikan kakav je bio blaženi Alojzije Stepinac", poručio je provincijal zadarskih franjevaca fra Bernardin Škunca predvodeći misu na Stepinčevo 10. veljače u šibenskoj prigradskoj župi Krapanj - Brodarica.

Samom slavlju prethodio je blagoslov Blaženikova kipa autora akademskog kipara Dragana Kwiatkowskoga. Kip je postavljen uz župnu crkvu.

"Dosta je rada trebalo na ostvarenju te zamisli", istaknuo je fra Ante Kekez, župnik Brodarice, "no sada mogu biti sretan i zahvalan svima koji su tome pripomogli."

Provincijal Škunca je prigodom blagoslova istaknuo da je Alojzije Stepinac jedan od rijetkih Hrvata koji je postao prepoznatljivim znakom čitave hrvatske povijesti. I upravo stoga sretna je zamisao umjetnika koji je napravio Stepinca kako nosi križ.

Pjevački zbor župe bl. Alojzija Stepinca iz Rakitja predvodi pjevanje na misnom slavlju prigodom hodočašća župe na Blaženikov grob, 30. rujna 2005.

Dubrovnik

Blagdan blaženoga Alojzija Stepinca proslavljen je u dubrovačkim župama i crkvama svečanim misama na kojima su svećenici propovijedali o životu blagopokojnog kardinala. U dubrovačkoj katedrali večernje misno slavlje predslavio je dubrovački biskup Želimir Puljić.

Biskup je u propovijedi govorio o križu kao bitnoj sastavnici ljudskoga života i izvoru nepokolebljive nade, koji se može prepoznati u životu mučenika Alojzija. Istaknuo je kako se Stepinac suprotstavio bezbožnim sustavima fašizma, nacizma i boljševizma, pa je njegova hrabrost u tome mračnom razdoblju bila mnogima izvorom svjetla i nade.

Budući da se u nacizmu na mjesto Boga stavljalo "naciju", a u komunizmu "radničku klasu", Stepinac se usprotivio jednom i drugom bezbožnom sustavu i govorio kako su jedine prave svetinje Bog i ljudska osoba, kazao je biskup Puljić.

Na završetku misnoga slavlja moći bl. Alojzija Stepinca, koje se nalaze u dubrovačkoj katedrali, izložene su na štovanje vjernicima.

Požega

Svečanim večernjim euharistijskim slavljem Požeška je biskupija slavila svoga drugoga zaštitnika bl. Alojzija Stepinca. Misno slavlje u crkvi sv. Lovre predvodio je šibenski biskup Ante Ivas u koncelebraciji s požeškim biskupom Antunom Škvorčevićem, generalnim vikarom Josipom Krpeljevićem, biskupskim vikarom Josipom Klarićem, članovima Stolnoga kaptola te ostalim svećenicima i redovnicima.

U propovijedi je šibenski biskup podsjetio na neopisive patnje hrvatskoga naroda nakon II. svjetskoga rata, na suđenje Stepincu i na više od 600 ubijenih svećenika, redovnika i bogoslova. Pred takvim smrtnim silama Crkve i naroda nadbiskup Stepinac čvrsto je vjerovao da nema drugog puta do li uzdati se u Gospodina. Uzdati se radikalno, nepopustljivo, bez pogađanja i kompromisa, do kraja, do Getsemanija i Golgote, do smrti, do uskrsnuća.

Takva vjera potrebna je i u današnjem svijetu u kojem se sve više propagira pa i uspostavlja novi poredak, mimo i suprotno Božjem naravnom poretku. Ljubav prema Bogu i bližnjemu, ljubav prema svome rodu i narodu, prema Božjim i kršćanskim vrednotama proglašava se nazadnim, nekorisnim i štetnim. "Bogohuljenje je stečevina i pravo - na slobodu - zapadnoga svijeta, raspisali se i raspričali mnogi, kojima ništa nije sveto, koji bi izjednačili dobro i zlo, časno i nečasno, krepost i grijeh, Božje i vražje. Sveti Otac je takve, sve agresivnije, tendencije nazvao istim opasnim nazivnikom 'diktaturom relativizma'", istaknuo je biskup Ivas.

Na kraju slavlja vjernici su izrekli molitvu blaženom Alojziju te obišli oltar u kojem se nalazi njegova relikvija.

Gospić

U Gospiću je u petak 10. veljače svečano proslavljen blagdan Stepinčeva zahvaljujući zalaganju udruga Hrvatskih katoličkih muževa Gospića i Molitvene zajednice Alojzija Stepinca. Svečanost je počela Sv. Misom koju je u gospićkoj katedrali predslavio gospićko-senjski biskup Mile Bogović, nakon koje je u kinu Korzo bila održana tribina Tihomira Blaškića pod nazivom "U tebe se, Gospodine, uzdam!"

Na misi koju je predvodio biskup Bogović koncelebrirali su nekadašnji uznici svećenici Josip Kapš, Josip Bogović, mons. Marijan Ožura i mons. Mile Pecić. Umjesto uobičajene propovijedi oni su pred brojnim vjernicima i braćom svećenicima Gospićkoga dekanata izrekli svoja svjedočanstva o danima tamnovanja i osjećajima koje su tada proživljavali.

Split

Na dan smrti našega blaženika Alojzija Viktora Stepinca 10. veljače u katedrali sv. Dujma u Splitu svečanu je misu predvodio kanonik župnik don Zdenko Bralić. Pjevao je Veliki katedralni zbor. Don Zdenko je u propovijedi podsjetio na nepravednu osudu komunističke vlasti 1946. godine, na Stepinčeve uzničke dane provedene u Lepoglavi i na kućni pritvor u rodnome Krašiću gdje je i preminuo 10. veljače 1960. godine.

U prepunoj crkvi sv. Liberana na splitskim Mejašima proslavljen je spomendan nebeskoga rođendana blaženog Alojzija Stepinca.
Svečanu misu predvodio je župnik don Anđelko Dukić u koncelebraciji s don Antom Mateljanom i još dva svećenika. U propovijedi je dr. Mateljan istaknuo kako blaženom Stepincu treba reći veliko hvala za njegov prinos jedinstvu Crkve i naroda i da je njegovo proglašenje blaženim osobiti dar Ivana Pavla II. Crkvi u Hrvata.

Varaždin

Varaždinska je biskupija u petak 10. veljače u varaždinskoj katedrali Uznesenja BDM proslavila blagdan bl. kardinala Alojzija Stepinca, svoga suzaštitnika. Misno slavlje je u suslavlju sa šezdeset svećenika predvodio varaždinski biskup Marko Culej, a okupilo se mnoštvo vjernika, štovatelja bl. Stepinca.

U pozdravu je biskup Culej kazao kako na dan smrti i rođendana za nebo blaženika Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije, mjesna Crkva želi proslaviti Boga zahvaljujući mu za njegov život kojim je proslavio hrvatski narod.

U propovijedi je biskup istaknuo kako prisutnost velikog broja vjernika u katedrali na proslavi Stepinčeva svjedoči da je sjeme koje je palo na zemlju donijelo obilan rod. Blaženi Alojzije nije nam danas samo zagovornik, nego nam je i uzor u današnjem vremenu kada se sve želi relativizirati, čak i Božje istine. On nam i danas poručuje da Isus bude svakome od nas vjernika na prvome mjestu. Upoznavanje vjere i svjedočenje za vjeru, nedjeljna misa i molitva, moraju biti ispred svih ljudskih želja i planova.

Liturgijsko pjevanje uz orguljašku pratnju mo. Anđelka Igreca predvodio je katedralni zbor "Chorus angelicus". Nakon pričesti zbor je otpjevao skladbu "Mučeniče roda moga", koju je napisao i uglazbio Varaždinac Zvonimir Klemenčić.

Prije misnoga slavlja svećenici Varaždinske biskupije zajedno s biskupom Culejem okupili su se na redovitom mjesečnom svećeničkom susretu, koji je vodio generalni vikar mons. Ivan Godina, a predavanje na temu "Istina će vas osloboditi" održao je dr. Grgo Grbešić, prof. crkvene povijesti u Đakovu. On se osvrnuo i na primjer blaženika Stepinca, koji je svoj život posvetio istini za koju je i život žrtvovao.

Zadar

Blagdan bl. Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u petak 10. veljače u istoimenoj župi na Bilom Brigu u Zadru. Župnik je don Šime Perić. Misno slavlje na završetku pastirskoga pohoda toj župi predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenđa. Na večernjoj koncelebraciji okupilo se mnogo svijeta, osobito djece.

Nadbiskup je kardinala Stepinca nazvao mučenikom, svetim i pravednim čovjekom, koji je, u svjetlu riječi iz *Knjige mudrosti*, zloćom ljudi uklonjen s ovoga svijeta, jer je nasilnicima svojim životom i radom bio izazov i smetnja. No, njegova je duša u Božjoj ruci, slava mu je zajamčena, a trajanje uspomene neprolazno. Sa sigurnošću i mirom prihvaćao je križ svoga zatvora i ograničenje rada za Crkvu, ali je svojim patnjama zalijevao rad drugih za njen rast. Bio je ponosan što optužbama zlobnika može suprostaviti svoju savjest koja je njegov sudac pred Bogom. To mu je umanjivalo trpljenja i dalo snage da izdrži.

Ivanovec

Ivanovec, jedina župa u Međimurju kojoj je zaštitnik blaženi Alojzije Stepinac, svečano je proslavila blagdan svojega zaštitnika. Za proslavu blagdana svoga zaštitnika ivanovečki vjernici i njihov župnik Pavao Mesarić pripremali su se trodnevnicom koju je, kao i svečano misno slavlje na Blaženikov blagdan, vodio Dragutin Goričanec, župnik u Vrhovcu i voditelj humanitarne udruge JOB u Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Metković

U metkovskoj župi sv. Nikole Biskupa u petak 10. veljače svečano je proslavljen spomendan bl. Alojzija Stepinca. Misno slavlje predvodio je župni vikar don Mate Škaričić u nazočnosti brojnih vjernika koji su dolaskom na misno slavlje posvje-

dočili pripadnost Kristu i onima koji svoje kršćanstvo potvrđuju mučeništvom.

Slavlje je završeno klanjanjem pred Presvetim Sakramentom.

Velika Gorica

Velikogorička župa bl. Alojzija Stepinca proslavila je spomendan smrti župnog zaštitnika i naslovnika nove župne crkve s istoimenim pastoralnim centrom. U prepunoj novoj župnoj crkvi Blaženikova imena, posvećenoj na dvadesetu obljetnicu osnutka župe (3. 10. 2003.) svečanu poldanicu, u sumisništvu s domaćim župnikom Josipom Ružmanom te više svećenika Velikogoričko-odranskog dekanata, predvodio je i propovijedao Anđelko Kufrin, župnik Velike Mlake.

On je u propovijedi predočio Alojzijev sveti život i junačko držanje pred komunističkom vlašću. Podnijevši mučeništvo zbog svoje nepokolebljive odanosti Bogu, vjeri, te neizmjernoj ljubavi i vjernosti Crkvi i Petrovu nasljedniku, blaženi je kardinal stekao krunu neprolazne slave, istaknuo je između ostaloga propovjednik, pozvavši vjernike da u ljubavi, istini i hrabrosti, svjedoče za Krista i Crkvu, na način kako je to činio i Blaženik.

Karmel u Mariji Bistrici

Spomendan smrti bl. Alojzija Stepinca, titulara svoje samostanske crkve, bosonoge karmelićanke u bistričkom Karmelu svečano su proslavile 10. veljače jutarnjom misom. Za redovnice i župljane koji dolaze na misna slavlja u samostansku crkvu, uz pratnju zbora karmelićanki, misu na Stepinčevo predvodio je bistrički župnik i upravitelja Nacionalnoga marijanskog svetišta Majke Božje Bistričke Zlatko Koren.

Mali Lošinj

Spomendan bl. Alojzija Stepinca prigodno je proslavljen u Malom Lošinju. Svečano misno slavlje 10. veljače u malološinjskoj župnoj crkvi Porođenja Marijina predvodio je župnik Maloga Lošinja dr. Anton Bozanić.

Jelenje

U župi Jelenje na misnom slavlju povodom blagdana blaženog Alojzija Stepinca 10. veljače započelo je obilježavanje spomengodine u kojoj će se župljani Jelenja prisjetiti trojice župnika i kapelana koji su živjeli i djelovali u Jelenju, a ove se godine navršava nekoliko desetljeća od njihove smrti. To su župnici Hinko Weber i Srećko Blažević; kapelani Mate Moguš i Ante Sironić te svećenik dr. Augustin Juretić rodom iz Jelenja. Misno slavlje u župnoj crkvi predvodio je riječki nadbiskup Ivan Devčić.

Nadbiskup Devčić u propovijedi je istaknuo kako je pravi razlog osude nadbiskupa Stepinca bio njegovo zahtijevanje da komunističke vlasti prestanu s krvavim progonom političkih i ideoloških neistomišljenika, te njegovo odbijanje da odvoji Katoličku crkvu u Hrvatskoj od Svete Stolice i Pape kao Petrova nasljednika. Protivnici su udarivši na pastire mislili da će prestrašiti i raspršiti stado, no na taj način su redove Crkve još više zbili i ujedinili.

Nakon misnoga slavlja u Osnovnoj školi Jelenje održana je prigodna tribina s temom o blaženom Alojziju Stepincu: "Krv mučenika - sjeme novih kršćana". Sudjelovali su i vjeroučenici i mladi iz župe Jelenje te KUD "Zvir".

Predavanje na temu "Alojzije Stepinac - uzor i izazov" održao je Zvonimir Badurina, župnik iz Luna na otoku Pagu. Uz župljane Jelenja i školsku djecu na tribini su bili predstavnici općinskih vlasti i škole, nadbiskup Devčić i svećenici.

Novska

Nova župa bl. Alojzija Stepinca u Novskoj proslavila je 10. veljače blagdan svoga zaštitnika. Budući da još nije izgrađena župna crkva, vjernici su se u velikom broju okupili u staroj župnoj crkvi sv. Luke. Euharistijsko je slavlje predvodio požeški biskup Antun Škvorčević. On je u uvodnoj riječi izrazio radost što Blaženikov blagdan može slaviti u Novskoj te je pozvao nazočne da budu molitelji za svoje osobno, obiteljsko i opće dobro, za Požešku biskupiju kojoj je bl. Alojzije drugi zaštitnik.

Karlovac

U župi sv. Martina u Karlovcu Hrnetiću, u novoj crkvi Pastoralnog centra hrvatskih mučenika od 10. do 12. veljače održani su Stepinčevi dani i duhovna obnova koju je predvodio fra Ante Barišić.

Kroz tri dana vjernici iz svih karlovačkih župa i okolice okupljali su se na razmišljanje i molitvu. U dvorani Pastoralnoga centra priređena je izložba o blaženome Alojziju. Tu je kip Blaženika, brončani portret, petnaestak knjiga različitih autora, nekoliko većih slika, te svi brojevi *Glasnika bl. Alojzija Stepinca* tiskani u dvanaest godina.

Chicago

Hrvatska katolička misija na sjeveru Chicaga s dušobrižnikom fra Franom Prcelom svečano je 12. veljače proslavila svoga nebeskoga zaštitnika bl. Alojzija Stepinca. U ispunjenoj misijskoj crkvi euharistijsko slavlje je predvodio i propovijedao dominikanac iz Splita fra Jozo Čirko. Blagdanski karakter nedjeljne svečanosti dodatno je obogatio vokalno-instrumentalni sastav "Dominik" iz Splita, zajedno sa župnim zborom.

Ogulin

U prigodi Stepinčeva u ogulinskoj župi bl. Stepinca 12. veljače svečanu je misu predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac.

Središnja tema biskupove propovijedi bila je predstavljanje ostavštine bl. Alojzija Stepinca koju je sažeo u pet poruka: u vremenu agresivnog bezboštva naustrašivo živjeti vjeru u Boga; vjernost Svetom Ocu i Apostolskoj Stolici; pobožnost prema Majci Božjoj koja nadahnjuje poštovanje prema svim majkama koje su rodile i odgojile brojne kršćane bez kojih ne bi bilo današnje Hrvatske; bratska ljubav koja uključuje i ljubav prema neprijatelju, a svoj smisao pronalazi i krijepi u molitvi.

Düsseldorf

Blagdan bl. kardinala Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u nedjelju 12. veljače u Hrvatskoj katoličkoj misiji Düsseldorf. Misno slavlje u punoj crkvi sv. Apolinara predvodio je fra Josip Grbavac, profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Misno slavlje uveličao je Mješoviti zbog HKM Frankfurt "Mato Lešćan" pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović i ravnanjem dr. Josipa Lucića.

Nakon mise u crkvi sv. Apolinara izveden je recital o životu i djelu bl. Stepinca autora fra Josipa Grbavca u kojem je on sudjelovao zajedno s glumcem Tomislavom Martićem, Marijanom Damjanovićem te zborom HKM Frankfurt.

Kaštela: Učenici odali počast mučenicima

U Kaštelima je 27. veljače održano prigodno druženje učenika svih pet kaštelanskih osnovnih škola te kviz natjecanje na temu koliko znamo o našim svećenicima mučenicima i o blaženomu Alojziju Stepincu. U Dvorcu Vitturi u Kaštel Lukšiću učenici su pripremili izlaganja o životima i mučeničkoj smrti desetorice kaštelanskih svećenika ubijenih za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća, o trinaeststoljetnoj povijesti Kaštela te o životu i značaju blaženoga Alojzija Stepinca.

Burni pljesak i suze mnogobrojnih učenika i nastavnika izazvala je Jelena Bratinčević, učenica osmog razreda Osnovne škole kneza Mislava iz Kaštel Sućurca, svojim nadahnutim sastavom "Hrvatska želja za samostalnošću i Domovinski rat".

Najveće znanje o blaženom Alojziju Stepincu od osmih razreda pokazali su učenici OŠ Ostrog iz Kaštel Lukšića.

Župa sv. Petra iz Zaprešića na Blaženikovu grobu

Župa sv. Petra Apostola iz Zaprešića hodočastila je 10 ožujka 2006. na grob bl. Alojzija Stepinca. Hodočašće je predvodio župnik Ivan Frkonja, a u pripremi i samome hodočašću pomogli su mu župni vikar Damir Ocvirk, prof. s. Cecilija Horvat te vjeroučitelj Ilija Nikolić.

Za vrijeme Službe riječi, euharistijskoga slavlja i pobožnosti na Blaženikovu grobu pjevao je župni zbor "Sv. Cecilija" kojim je vrlo uspješno ravnala prof. s. Cecilija Horvat iz Družbe Kćeri Božje ljubavi. Dr. J. Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca, održao je za vrijeme Službe riječi predavanje o vjerničkom životu mladoga Alojzija Stepinca.

Euharistijsko slavlje predslavio je dr. Batelja, a suslavili su župnik Frkonja, vikar Ocvirk, mons. Lovro Cindori i vlč. Andrija Vrane. Župni suradnici pripremili su prigodnu Molitvu vjernika, popratne tekstove za prikazne darove koje su prinijeli župljani u narodnim nošnjama i tekstove za pobožnost na Blaženikovu grobu. Brojni ministranti, mladići i djevojke iz vjeronaučnih zajednica, članovi "Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca" te brojni župljani nakon misnoga slavlja pohodili su Blaženikov grob gdje su uz molitvu i pjesmu produbljivali vjeru u Isusa Krista i molili zagovor njegova vjernoga učenika i mučenika bl. Alojzija Stepinca.

Zahvalno slovo i poticajne riječi izgovorio je župnik Frkonja, koji se uz Blaženikov zagovor pouzdano nada sretnom dovršetku izgradnje novoga župnoga i pastoralnoga središta te procvat kršćanskoga života u Zaprešiću.

TEOLOŠKI PODLISTAK

Piše: dr. Josip SABOL

Kršćanski vjernici - bolji ljudi nego nevjernici?

Među mnogim divnim filozofsko-teološkim mislima bl. Alojzija Stepinca nalazimo i ovu: "Nitko nije isticao niti ističe toliko veličinu čovjekovu kao što to čini kršćanstvo, katolicizam. Ali i čovjekovu slabost i bijedu čovjekovu. I njegovu veličinu i slabost izričemo jednom riječju: čovjek je stvor, proizašao iz ruke Boga živoga, na sliku i priliku njegovu."

Ova misao nam može pomoći u nikad dovršenoj raspravi jesu li vjernici po sebi bolji ljudi nego nevjernici. Ovo je pitanje zapravo izražaj očekivanja ili čak zahtjeva da bi tako trebalo biti. Ako nije tako, ako kršćani nisu bolji nego drugi ljudi, onda to baca negativnu sjenu na samu kršćansku vjeru. Često možemo čuti ovakav zaključak: kad bi kršćanska vjera bila istinita vjera, morali bi kršćanski vjernici biti bolji ljudi nego svi drugi ljudi. Dakle: kršćanska vjera nema neki vrijedni utjecaj na čovjekov život; ona je irealna, neistinita. Ovako se argumetiralo protiv kršćanstva od njegova početka i nastavljalo se tako argumentirati sve do danas.

Ovaj zaključak ili ova tvrdnja sadrži u sebi nešto razumnoga, ali jednako tako i dosta nerazumnoga. Razumni dio ove tvrdnje potpuno se slaže s našim uvjerenjem da kršćanska vjera traži od čovjeka-vjernika vlastiti način života.

U čemu se ta vlastitost sastoji, najbolje ćemo pokazati na primjeru obraćenja odrasloga čovjeka. Obratiti se - on se obratio - znači za tog čovjeka da je započeo posve nov život, život koji je drukčiji nego do tada. Čovjek je nakon obraćenja postao drugi čovjek, postao je čovjek s drugim svojstvima, bitno različitim od onih koje je imao do svog obraćenja.

Konkretno: ako je bio zavidan, pohlepan, nepravedan, nevjeran, egoist, nemilosrdan, nakon obraćenja to više neće biti nego će biti obratno. To je svrha obrata, to je cilj obraćenja. Ako se nakon obraćenja nije ništa promijenilo u životu toga čovjeka u usporedbi sa životom prije obraćenja, onda moramo reći da se pravo obraćenje nije dogodilo. Kad kažem "pravo" obraćenje, mislim na istinito obraćenje. U tom slučaju ne smijemo uopće upotrijebiti riječ "obraćenje" jer time kažemo neistinu.

Netko može nakon obraćenja doživljavati uzvišene osjećaje, pokazivati veliko zanimanje za vjeru i Crkvu, za ljepotu etike evanđelja, za doživljavanje zajedništva u Crkvi s drugim vjernicima. Sve je to lijepo i dobro, ali to nisu pravi i dovoljni znaci da se s njegovim obraćenjem nešto bitno

Bl. Alojzije Stepinac dolazi na jednu svečanost u Zagrebačkoj nadbiskupiji; molimo čitatelje ako prepoznaju osobe koje su s Blaženikom na slici ili mjesto u koje dolazi neka nam jave pojedinosti.

dogodilo u njemu i s njime kao čovjekom. On je i dalje zadržao "staro odijelo" umjesto da je obukao novo odijelo, kako to simbolizira bijela haljina prigodom krštenja. Po svemu sudeći ovakva "neprava", "neistinita" obraćenja događaju se često.

Ako je tome tako, onda kritička okolina, onda ljudi nevjernici imaju pravo kada kažu da kršćanstvo ne sadrži zapravo nikakve posebne životne impulse jer iz njega ne izvire učinkovita snaga za supstancijalnu obnovu života, za temeljni zaokret usmjerenja života čovjeka pojedinca ili društva.

Ako naša okolina ne prepoznaje u nama kršćanima bolje ljude nego su drugi, onda imaju ljudi pravo kada sumnjaju u istinitosti kršćanske vjere. U ovom slučaju ove ćemo ljude teško moći uvjeriti u to da i oni trebaju postati kršćanski vjernici. Ljudi, naime, običavaju procjenjivati stvari po njihovoj korisnosti za život. Uostalom, to uči na određeni način i naša kršćanska vjera. Isus kaže jako odlučno: 'Neće ući u kraljevstvo nebesko koji govori 'Gospodine, Gospodine,' nego koji vrši volju mog Nebeskog Oca'. Isti smisao ima rečenica: 'Po plodovima ćete ih prepoznati; dobro stablo rađa dobrim plodovima'.

Ovo je vrlo značajno, osobito danas kada ljudi traže uvjerljivost i istinitost u međusobnim odnosima. Lijepe riječi, moraliziranje, znanstveno teološko-istraživanje - premda potrebno i korisno - nemaju snagu da čovjeka pokrenu na put k vjeri, k obraćenju. Svjedočanstvo, uzor, primjer, vjerodostojnost života, to su pokretačke snage, to su izvori moguće vjere u istinitost kršćanstva onih ljudi koji stoje izvan Crkve, koji su daleko od vjere.

Zar nije ovaj stav razuman?

Jest, on je razuman, on je opravdan, on je prihvatljiv. Tražiti od kršćanskih vjernika da budu u svakidašnjem životu ono što tvrde da jesu - novi ljudi, nova stvorenja po krštenju - to je zaista razumno. Ipak to nije sve. Ne smijemo previdjeti da nije potpuno logično tražiti da ljudi, postavši kršćanima, budu odmah posve novi ljudi. Ovaj zahtjev počiva na nestvarnoj predodžbi po kojoj je svijet podijeljen na dvije stranke: članovi jedne stranke bi bili kršćanski vjernici, a drugu stranku bi sačinjavali nevjernici. Ljudi svake pojedine stranke žive vlastitim životom, potpuno različitim jedan od drugoga. Od ljudi "kršćanske stranke" očekuje se da budu miroljubivi, pomirljivi, ponizni, pošteni, marljivi, skromni, solidarni, požrtvovni, pravedni. Od ljudi "nevjerničke stranke" to se ne očekuje nego se prepušta da sami određuju koje će krjeposti razvijati, već prema njihovim interesima, kako im to njihov praktički razum pokazuje.

Osjećamo odmah da se tako ne može misliti. Tako misliti krajnje je irealno i u velikoj mjeri nerazumno. Iz više razloga. Najprije treba spoznati činjenicu da danas u svijetu ne žive niti stopostotni vjernici niti stopostotni nevjernici. Postoji velik broj ljudi koji postupno prestaju biti kršćani iako i dalje nose kršćansko ime, iako se i dalje ubrajaju među vjernike i članove Crkve. Jednako tako ima i onih ljudi koji korak po korak postaju kršćanski vjernici, iako još ne nose kršćansko ime niti se ubrajaju među članove Crkve. Ima i treća skupina ljudi koji nisu u stanju prihvatiti cjelokupnu kršćansku vjeru, sve njezine dogme i istine, ali su toliko fascinirani osobom i pojavom Isusa Krista da prihvaćaju Isusa.

Oni pripadaju Kristu u jednom dubljem smislu nego to sami mogu shvatiti. Ova nam činjenica jasno pokazuje da nema mnogo smisla apstraktno i općenito govoriti o kršćanima i nekršćanima, o vjernicima i nevjernicima. Ako već uspoređujemo jedne s drugima, onda je najrealnije i najistinitije uspoređiti konkretne osobe međusobno, primjerice majku Terezu s nekom drugom ženom, koja nije kršćanska vjernica.

Pri tome moramo imati neprestano na pameti onu mudru teološku izreku: 'Milost Božja ne uništava ljudsku narav nego ju samo uzdiže'. Prema tome, možemo reći da kršćanin žestoka temperamenta, odnosno kršćanin blaga temperamenta nisu dokaz niti za istinitost niti za neistinitost kršćanske vjere. Ispravno postavljeno pitanje u ovom slučaju glasi: kakav bi bio jedan i kakav drugi da nisu postali kršćani? Što bi čovjek vrućeg temperamenta učinio iz sebe da nije vjernik? Kako bi se razvijao čovjek blaga i mekana temperamenta da nije postao kršćaninom? To treba biti predmet uspoređivanja.

Stoga nam je od velike koristi prihvatiti općenit kriterij i općenito pravilo: svaki kršćanin, ako je pravi kršćanin, bolji je čovjek sada nego da nije postao kršćaninom. Svaki kršćanin, koji postaje istinskim vjernikom, bolji je čovjek nego bi bio da se nije obratio. To je veličina čovjeka o kojoj govori bl. Alojzije Stepinac. Na tome se temelji dostojanstvo čovjeka: da je stvor, proizašao iz ruke Boga živoga, da je slika Božja. To dostojanstvo pripada svakome čovjeku, vjerniku i nevjerniku.

EUHARISTIJSKI KONGRESI

Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca

Za sjećanje na upravo završenu Euharistijsku godinu koja je bila osobiti znak vjere i ljubavi sluge Božjega Ivana Pavla II. prema Euharistijskom Spasitelju, prema Crkvi i čovječanstvu, te o 46. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila objavili su knjigu *Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca*, koju je potpisao postulator, a obrađuje 18 euharistijskih kongresa u Zagrebačkoj nadbiskupiji, euharistijske kongrese u Ljubljani i Starome Gradu na Hvaru, te 34. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti. Bila je to prava reevangelizacija, koja je pridonijela osvješćivanju hrvatskih katolika, homogeniziranju naroda oko kršćanskih vrjednota i zauzetosti za opće dobro.

EUHARISTIJSKI KONGRES U KOPRIVNICI

Jedan od tih kongresa proslavljen je u Koprivnici od 6. do 8. kolovoza 1937. Cjeloviti opis kongresa prikazan je u knjizi *Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca,* od 169. do 190. stranice. Ovdje donosimo opise najznačajnijih događaja s koprivničkoga kongresa.

Pripreme za Euharistijski kongres u Koprivnici bile su višestruke. Dogovor s nadbiskupom koadjutorom dr. Stepincem, uređenje svetišta Majke Božje u Močilama i nabava novih kruna za Mariju i Isusa, dogovori s govornicima na zborovanjima, probe pjevačkih zborova, dogovaranje s glumcima za izvođenje predstava, tiskanje kongresnoga programa i plakata, nabava razglasnih uređaja, uređenje i kićenje grada i kongresnoga prostora s oltarom, sastanci pojedinih odbora i drugo.

Početak Kongresa

Slavlja koprivničkoga Euharistijskog kongresa započela su u petak 6. kolovoza Svetom Misom koju je u župnoj crkvi sv. Nikole slavio preč. Stjepan Pavunić, župnik i dekan. On je održao i prigodnu propovijed.

Od 7.30 do 8 sati biskup Salis Seewis, pomoćni biskup zagrebački, pričestio je članove Kongresnoga odbora, a i stotinu djece prvi je put primilo sv. Pričest. Ta je prva pričest bila vrlo dirljiv događaj jer se radilo većinom o siromašnoj djeci koja u najvećem broju žive bez roditelja. Pripremale su ih i najveću brigu oko njihove priprave imale su časne sestre iz Družbe kćeri Božje ljubavi te tajnica Hrvatske katoličke žene gđa Sabina Jazbec i predsjednica Materinstva Anka Šćetinec.

Nakon pričesti bio je djeci u školi pripremljen zajutrak. Tu ih je pohodio i biskup Salis Seewis. Za pripravu na prvu svetu Pričest i za čitav ovaj sveti čin brinule su se časne sestre Kćeri Božje ljubavi, koje u Koprivnici imaju svoj samostan, zatim Društvo materinstva i Prosvjetno društvo Hrvatska katolička žena.

Misnim slavljem u 10 sati koje je uz veliku asistenciju predvodio mons. dr. Franjo Salis Seewis, pomoćni biskup zagrebački, otvoren je Euharistijski kongres u Koprivnici.

Pod Svetom Misom propovijedao je Franjo Brdarić, župnik u Ivancu kod Koprivnice. Govorio je o Srcu Isusovu, kojemu je na poseban način posvećen ovaj prvi dan Kongresa. Propovjednik je naglasio kako je čitav Kristov život neprekinuti lanac ljubavi prema ljudima.

Ta se ljubav najbolje očitovala na križu, a vrhunac njezin jest baš u Presvetoj Euharistiji.

Za vrijeme pontifikala pjevao je na koru crkveni zbor pod ravnanjem gosp. Stjepana Šulera. Na orguljama je zbor pratio Milan Mihoković, učitelj u miru. Solo pjevanje izvodili su gđa Anka Sivoš, supruga predsjednika suda, i gosp. Stevo Lalić, činovnik Okružnoga ureda.

U 20 sati prikazivala se Muka Isusova.

Bl. Alojzije Stepinac dolazio je na euharistijske kongrese vlakom, automobilom i kočijom.

DAN MAJKE BOŽJE I DOČEK NADBISKUPA KOADJUTORA

U subotu 7. kolovoza ujutro počele su svečanosti velikoga Euharistijskog kongresa. Čitav grad Koprivnica već je toga jutra bio svečano iskićen. Sa svih strana dolazio je narod u grad obaviti svoje vjerske dužnosti i pribivati pasionskim igrama, tj. prikazanju muke Isusove. Pripremni odbor stalno je zasjedao i brinuo se o točnom izvršavanju pripremljenog i predviđenog programa.

Krunjenje kipa Majke Božje Močilske

Subota je bila posvećena Blaženoj Djevici Mariji kao uzoru štovanja Presvete Euharistije. Svečanosti prije podne odvijale su se u drevnoj kapeli, nadaleko i naširoko poznatoj pod nazivom Majka Božja Močilska. Crkvu i samostan na tom su lijepom i osamljenom mjestu sagradili redovnici božjaci.

Glavna svetinja ove crkve slika je Majke Božje na glavnom oltaru. Prigodom Euharistijskoga kongresa pozlaćenim su krunama okrunjeni likovi Majke Božje Marije i njezina i Božjeg Sina Djeteta Isusa. Koprivnički su se građani natjecali u darivanju zlatnine i dragog kamenja za te krune.

U subotu ujutro u 6 sati krenula je iz Koprivnice velika procesija pod vodstvom preč. Stjepana Pavunića, župnika i dekana i začasnoga kanonika, koji je bio duša svih priredbi Kongresa. Putem do Močila pridružile su se ovoj procesiji ostale brojne procesije iz raznih župa tako da je povorka bila dugačka nekoliko kilometara.

U procesiji su išli i nadbiskup o. Rafael Rodić, zagrebački kanonik Mirko Kapić, župnik iz Sopja Ivan Žinić, župnik iz Ždale Rudolf Mikec i mnogi drugi svećenici. Oko Majke Božje Močilske, Kraljice Hrvata, sabralo se mnoštvo naroda. U 8 sati počela je Sveta Misa nakon koje je nadbiskup Rodić pred crkvom posvetio krune. Nakon toga je dr. Janko Šimrak održao zanosnu propovijed u kojoj je prikazao katoličku prošlost hrvatskoga naroda, njegove protivnike u prošlosti i stanje u današnje doba. Po završetku propovijedi slijedila je svečana pjevana pontifikalna misa, kod koje su se oduševljeno pjevale pučke crkvene pjesme.

Zborovanje Katoličke akcije

Kad je završilo euharistijsko slavlje na kojem se okupilo oko pet tisuća vjernika, slijedilo je javno zborovanje Katoličke akcije.

Najprije je na temu Apostolat žena govorila poznata zagrebačka radnica Katoličke akcije gđa Marija Mlinarić. Ona je istaknula kako se živi u teško doba kad su se duhovi razdijelili na boj za Boga i protiv Boga. Očite su zle posljedice nevjere: klanje među narodima, uništenje obitelji, mržnja.

Zatim je govorio gosp. Pavao Postružin, poznati govornik na priredbama Katoličke akcije. On je pod starim hrastovima u Močilama progovorio iz svoga osobnoga iskustva vjere, ne toliko iz knjiga, već iz zrelog životnoga iskustva, koje je najbogatija i najvrjednija knjiga.

Dok je još mnoštvo hodočasnika obavljalo svoje zavjete u Močilama, u franjevačkoj je crkvi u Koprivnici Svetu Misu slavio i propovijedao o. dr. Teofil Harapin, sveučilišni profesor u Rimu.

Hodočašća iz susjednih župa

Tijekom subotnjega dana stigla su u Koprivnicu mnogobrojna hodočašća iz obližnjih župa. Tako su u velikom broju i u narodnim nošnjama stigli vjernici iz Ivanca. Došli su i vjernici iz Sigetca, Peteranca, Ždale i Repaša.

Vidjevši prispjeli broj hodočasnika svi su počeli ozbiljno shvaćati kako će sutradan biti na okupu veliko mnoštvo Božjeg naroda, jer su se tijekom subotnjeg poslijepodneva iščekivali ostali hodočasnici iz Podravine i Međimurja.

Sve su procesije tako stizale u Koprivnicu da prispiju prije dolaska nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca, kako bi vjernici sudjelovali na njegovu dočeku oko 17 sati.

Dok su dolazili brojni svećenici i hodočasnici, građani Koprivnice uređivali su svoj grad i kitili svoje kuće hrvatskim zastavama i cvijećem.

Prikazivanje muke Isusove (Pasionske igre)

Najveća atrakcija Euharistijskoga kongresa bio je scenski prikaz muke Isusove koji je svake večeri u gospodarskoj zgradi mjesne gradske bolnice izvodilo 70 glumaca. Predstavu je režirao gosp. Zvonko Tkalec, a glavne uloge pripale su sljedećim izvođačima: Isus Krist - gosp. Antun Kreš-Vukovski, činovnik gradskog poglavarstva u Zagrebu; Marija - Ana Jurić, kućanica u Koprivnici; Petar - Franjo Švabek iz Koprivnice; Kajfa - Ivan Mihinec, privatni činovnik u Zagrebu; Ana, veliki svećenik - Pavao Držalić, namještenik gradske uljane u Koprivnici; Juda - Franjo Hopek, poštanski namještenik u Koprivnici. Ostali iz Koprivnice

Tekst ovog prikazanja muke Isusove načinjen je prema tekstu kakav se rabi u Oberamergau u Njemačkoj. Glumci pasionskih igara susretani su u gradu s velikim zanimanjem. Za predstavu uoči samoga otvaranja Kongresa vladalo je veliko zanimanje u cijelom gradu i u okolici.

Mnoštvo hodočasnika iz brojnih župa

Rijeke ljudi slijevale su se kroz sva tri dana kako bi svi sudjelovali na kongresnim svečanostima. Usprkos radnim danima mnoštvo je naroda hrlilo sa svih strana na priredbe kongresa. A Bog je dao i lijepo vrijeme nakon tolikih kišnih dana prije toga.

Prvi dan bio je posvećen Presvetom Srcu Isusovu, drugi dan Blaženoj Djevici Mariji, a treći slavi Presvete Euharistije. Već prvi dan ujutro, u šest i u deset sati, bile su pune crkve: župna crkva sv. Nikole i franjevačka crkva sv. Antuna. Narod se ispovijedao i pričešćivao, pjevao nabožne pjesme, dolazio i odlazio u procesijama. Mnoge procesije pratile su narodne glazbe koje su svirale vjerske i narodne melodije. Osobito bijahu zapažene glazbe iz Ivanca kod Varaždina i župna glazba iz Đurđevca.

Na Kongres su došla hodočašća iz ovih župa:

Gdje god se nadbiskup Stepinac pojavio Božji ga je narod s radošću dočekivao i oduševljeno pozdravljao.

Podravski Bregi, Dubrava iz Međimurja s vatrogasnom glazbom, Drnje, Ludbreg, Križevci, Kloštar Podravski, Kalinovac, Podravske Sesvete, Pitomača, Đurđevac, Kuzminec, Sigetec, Gradec, Legrad, Lovrečina, Carevdar, Virje, Molve, Đelekovec, Koprivnički Ivanec, Novigrad Podravski, Topolovac Zrinjski, Sveta Marija u Međimurju s pjevačkim zborom, Virovitica, Remete kraj Zagreba, sve zagrebačke župe, Rasinja, Veliki Bukovec, Đurđic kod Križevaca, Sveti Đurđ kod Ludbrega, Kozarevac, Peteranec, Ždala, Sopje, Grubišno Polje, Imbriovec, Gradec kod Križevaca, Vrbovec, Špišić Bukovica, Dugo Selo, Sladojevci, Cirkvena, itd.

Na kongresu su sudjelovale i župe Jelačićevo i Martijanec, zatim predstavnice Hrvatske katoličke žene iz Zagreba i to iz župa: Sv. Marko, Sv. Petar, Sv. Blaž, Majke Božje Lurdske, a Kustošija je poslala na kongres katoličku omladinu pod zastavom, pod kojom je dočekala nadbiskupa koadjutora i sudjelovala na zborovanju Katoličke akcije i na procesiji.

Doček nadbiskupa koadjutora

Nakon marijanskih slavlja u Močilama i zborovanja Katoličke akcije Koprivnica i njezini

NAJLJEPŠE MAJCI BOŽJOJ - BOGORODICI

Blaženi Alojzije Stepinac izgovorio je brojne propovijedi u čast Majke Božje, napisao o njoj nekoliko zbirki propovjedi, rado je hodočastio u njezina svetišta, često ju je zazivao u potrebama, pred njezinim je likom zagovarao Katoličku crkvu i hrvatski narod, dnevno je molio sva otajstva njezine krunice, a rijetka su pisma koja je napisao, a da u njima nije naslovnika potaknuo na časćenje Majke Božje. Budući da je mjesec svibanj, donosimo čitateljima nekoliko misli iz bogate pismene ostavštine kardinala Stepinca o Majci Božjoj.

Dr. Antun Bauer, nadbiskup zagrebački, i mons. Alojzije, nadbiskup koadjutor, u obredu blagoslova krunâ izrađenih u slogu hrvatskih kraljeva, kojima će okruniti kip Djeteta Isusa i Majke Božje Bistričke, u Mariji Bistrici, 7. srpnja 1935.; biskupski štap drži vlč. Vilim Cecelja.

"Nema Isusa bez Marije... Njegove boli i Njezine su boli. Žrtvovala je na neki način i Sina i Sebe da nas spasi".

"Marija je Majka naših duša dva puta. Prvi put kad je po tijelu rodila Isusa, život svijeta, a drugi put kad je svojevoljno pristala na krvavu žrtvu Isusovu na križu, koji je ondje umro za grijehe svega svijeta".

"Evo braćo, kako je opravdana vjera našega puka u pomoć Marijinu, kako je opravdano štovanje Majke Božje u našemu puku, makar bio i grješan.

Zato se mi obraćamo k Njoj, svim srcem i svom dušom vapeći: Pogledaj na nas, milena Mati, svrni k sirotam pogled svoj zlatni! Pogledaj na dječicu hrvatsku da ih nikada ne ofuri mraz grijeha i opačine! Pogledaj na hrvatske mladiće i djevojke, da ostanu vazda čisti i pobožni! Pogledaj na hrvatske muževe i žene, da čuvaju neokaljanu bračnu vjernost i čuvaju se odurnih opačina, koje skvrne svetost bračnoga života! Pogledaj na hrvatske starce i starice, da im milostivi Bog po Tvom zagovoru olakša jade starosti, oprosti grijehe i pripremi sretnu vječnost!

Mi pak sa svoje strane obećajemo svi, da ćemo Ti ostati vjerni i iskreni štovatelji! Vjerni dok budu žuborili potočići naši, šumile rijeke naše, dok se bude pjenilo sinje more naše. Vjerni dok se budu zelenile livade naše, dok se budu zlatile njive naše, dok se budu sjenile tamne šume naše, dok bude mirisalo cvijeće domovine naše!" (Marija Bistrica, 1935.)

"Na krivom su putu oni, koji vele da časćenje Marijino ne dovodi do pravog časćenja Boga, jer ne može imati Boga za Oca, koji nema Mariju za Majku."

"Majka Božja ništa ne zadržava za sebe, nego svu slavu i čast predaje Bogu, koji je jedina Njezina sreća i slava i čast."

"Štovanje Majke Božje ne umanjuje čast Isusovu."

"Ona nema druge želje ni čežnje osim proslave Boga."

Bl. Alojzije Stepinac, apostol Bogorodičine slave, među Božjim narodom

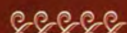
"Ovaj hram, u kojem se nastanio Sin Božji, djelo je vječne mudrosti Božje, tako da se na Majku Božju mogu primijeniti riječi Svetoga pisma: 'Mudrost sagradi sebi kuću; na sedam stupova stoji' (Izr 9, 1)."

"Ukazanja Majke Božje zahvat su da se spasi pravovjerje i iskorijeni krivovjerje."

"Mnogi su našli svoj životni program, svoj ideal, svoj najjači oslonac u životnoj borbi u Onoj, koju sv. Crkva naziva Majko divna!"

Božji je narod oduševljeno slušao Alojzijeve poticaje na čašćenje Bogorodice i vršio ih

"Neka štovanje Majke Božje postane sastavnim dijelom i vašega života! Ono će biti garancija vašega pravog duševnog zdravlja... Kaže mudri Sirah u Sv. pismu: 'Tko štuje oca svojega, okajava grijehe' /Sir 3/. A ja velim i to: 'Tko štuje svoju nebesku Majku Mariju, okajava uvrede Njoj nanesene od drugih ljudi, ako nema sam ništa za okajavati'."

"Pobožnost prema Majci Božjoj dovodi duše neminovno do ljubavi prema Isusu, da se po Isusu domognu vječnoga života u nebu, gdje 'niti je oko vidjelo, niti uho čulo, niti je srce čovječje osjetilo, što je Bog pripravio onima koji Njega ljube'. (1Kor 2, 9)."

Mnoštvo vjernika cijeli je dan 10. veljače 2006. obilazilo Blaženikov grob i molilo njegov zagovor (foto: Sokol)

"Presveta Djevica Marija nije nikakav sporedni faktor u religioznom životu kršćana... nego je Ona upravo onaj prvorazredni faktor, koji kršćanstvo čuva od rasula."

"Svojstvo čašćenja Majke Božje jest vlastitost prepoznatljiva za Katoličku Crkvu, zalog jedinstva vjernika".

"Marija je čarobni magnet, koji je sva ta srca (apostole), makar kako oprečna karaktera, slijevao u jednu skladnu, svetu cjelinu."

"Bog mi je dao milost da u životu od mladosti nikad nisam zapustio pobožnost prema Bl. Djevici. Ona me je toliko puta sačuvala, osobito na ratištu."

Obilazeći Blaženikov grob mnogi su hodočasnici ponijeli kao uspomenu njegovu sličicu ili Glasnik iz kojega mogu upoznati njegov život (foto: Sokol)

U mnoštvu hodočasnika koji su obilazili Blaženikov grob na njegov liturgijski blagdan bio je i velik broj mladih vjernika (foto: Sokol)

"Pobožnost Majci Božjoj i nasljedovanje njenih vrlina (čistoće) uklanja prije svega ono što nas udaljuje od Boga."

"Prvi uvjet, ako želimo iskazati počast Bogorodici jest da prestanemo griješiti (2 Tim 2, 21)."

"Gdje cvate prava pobožnost prema Majci Božjoj, možemo biti sigurni i u čvrstoću vjere Kristove."

"Povijest svete Crkve govori nam da svuda procvate svetost gdje dođe u dodir s Marijom, Majkom Božjom".

"Dok god u čovjeku kuca srdce, znak je da još živi. A dok god se čovjek sjeća Blažene Djevice Marije, znak je da još živi duhovnim životom. I što je češće zaziva, znak je sve dubljeg duhovnog života. Zato nas opominje sveti Bernardo: 'U pogibeljima, u dvojbenim stvarima misli na Mariju, zazivaj Mariju. Neka ti ne odlazi s usta, neka ti ne odlazi sa srdca!'"

"Postite, kome zdravlje dopušta, u čast Bogorodice barem koji put u godini. Pohađajte Njezina svetišta, častite slike Njezine, dajte milostinju Njoj u čast! Sve će vam biti stostruko vraćeno u času smrti, jer 'tko Nju nađe, nađe život. Što želi, dobije od Gospoda'."

Mons. Ante Jurić, mons. Francisco Xavier Lozano, apostolski nuncij u RH, i kard. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, uzlaze k oltaru prigodom liturgijskoga blagdana i 46. obljetnice mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače 2006. (foto: Sokol)

Mons. Ante Jurić, splitsko-makarski nadbiskup u miru, propovijeda na blagdan bl. Alojzija Stepinca i 46. obljetnicu njegove smrti u Krašiću 10. veljače 2006.

"Kako častiti Bogorodicu? Upisati Njezinu bratovštinu ili kongregaciju, nositi škapular ili medaljicu, javno moliti sv. Krunicu, skinuti šešir pred njezinim kipom na raskršću, moliti pred Njezinom slikom, širiti tisak i literaturu koja govori o Majci Božjoj, posvećivati Njoj svoju obitelj, kititi njezine oltare, slike ili kipove, staviti njezin lik na ulaz svoje kuće ili u vrtu, Njoj u čast pjevati pjesme, sudjelovati u procesijama Njoj u čast ili pješačiti do njezina prošteništa."

Nepregledno mnoštvo vjernika i štovatelja bl. Alojzija Stepinca ispunilo je zagrebačku prvostolnicu na njegov liturgijski blagdan i 46. obljetnicu mučeničke smrti, 10. veljače 2006. (foto: Sokol)

"Pobožnost prema Majci Božjoj ima biti ne samo unutarnja, tj. da proizlazi iz srca i duše, nego nježna, nesebična, sveta i postojana, To ujedno znači pravu pobožnost prema Bogu, prema kojemu smjera čitavo biće Majke Božje."

"Hvaleći i slaveći Boga, istodobno ugađamo Majci Božjoj, jer ona nema druge želje ni žudnje nego hvaliti i ljubiti Boga."

"Kao crvena nit provlači se kroz našu tisućutristogodišnju povijest na ovom raskršću dvaju svjetova živa vjera hrvatskoga puka da nema nigdje boljeg zagovornika kod Boga i pomoćnika u nevoljama nego je Ona, koja je dojila Spasitelja svijeta, a koju je već ona priprosta žena iz puka proglasila blaženim riječima: Blago utrobi, koja te je nosila i grudima koje si sisao! (Lk 11, 29) Ta vjera prožimala je hrvatskog seljaka, koji je u znoju lica orao njivu svoju. Ta vjera prožimala je njegove kraljeve i plemstvo domaće krvi. Ta vjera prožimala je hrvatskog vojnika u dugim stoljetnim nadčovječnim borbama s Turcima. Ona prožima još i danas golemi dio članova hrvatskog narodnog organizma: neuke i učene, siromašne i bogate, muške i ženske, staro i mlado, djecu i starce, zdrave i bolesne. Sveti lik Majke Božje postavlja on u kući i na polju, u crkvi i na groblju, na raskršćima cesta i putova. Njezin sveti lik vijao se na njegovim bojnim zastavama u bojevima s Turcima. Njezin sveti lik visi mu nad krevetom. Nju gleda već kao maleno dijete i Njoj upravlja zadnji pogled prije nego ispusti dušu. K Njoj ide svaki dan u svibnju, najljepšem mjesecu godine. Njoj u čast gradi velike crkve i male kapele. Njoj pjeva najljepše pjesme i u veselju i u tuzi, ali uvijek s istom vjerom u srcu da mu preko Nje dolazi život i spasenje. 'Tko mene nađe, naći će život i crpsti će spasenje Gospoda!'

To je vjera Crkve katoličke, koja već stoljećima zazivlje Majku Božju riječima litanija - Pomoćnice kršćana, moli za nas! To je vjera Crkve, kojoj Hrvat pripada već trinaest vjekova.

Ta vjera nije ga prevarila u prošlosti, koja je bila tako burna. Već u najranije doba naše povijesti vidimo pokušaj da se naš narod otrgne od stijene na kojoj je Krist sagradio Crkvu svoju i prevede u skizmu, kojoj je jedna od čudnih osebina, da se neobičnim prkosom opire od Boga postavljenom zakonitom auktoritetu. Zar je slučaj da je taj pokušaj propao već u začetku? Ili ne vidimo li već tu majčinsku ruku One, za koju Crkva govori u svetoj misi: Raduj se, Djevice Marijo; sva krivovjerja sama si uništila!" (Marija Bistrica, 1940.)

Kard. Tomáš Špidlík uzlazi k oltaru proslavljajući blagdan bl. Alojzija Stepinca u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu na proslavi Stepinčeva, 10. veljače 2006.; asistirali su hrvatski bogoslovi na studiju u Rimu.

gosti pohrlili su na svečani doček nadbiskupa koadjutora dr. Alojzija Stepinca. Iako je bio radni dan, na dočeku se okupilo nekoliko tisuća ljudi na čelu s Pripravnim odborom Kongresa, svećenstvom, katoličkim organizacijama, građanima i seljacima. Sve ulice kuda je nadbiskup koadjutor prolazio bile su pune naroda, ukrašene hrvatskim zastavama, sagovima i cvijećem. Križarsko društvo pod vodstvom gosp. Ramljaka, gosp. Grgića, prof. Marice Stanković i J. Modrijan bilo je u punom broju. Križarske organizacije VKB i VKS imale su toga poslijepodneva odvojene sastanke, nakon kojih su u procesiji krenuli prema kolodvoru na doček nadbiskupa koadjutora.

Isto tako su se okupila i sva društva Katoličke akcije pod vodstvom gosp. Danka Zgorelca, predsjednika.

Nešto prije 17 sati na kolodvoru su nadbiskupa koadjutora dočekali kotarski načelnik gosp. Stevo Bogić i načelnik grada Koprivnice dr. Branko Švarc.

U Dubovcu (zapadni dio grada Koprivnice) dočekala je nadbiskupa organizacija Hrvatsko srce pod vodstvom gđe Ružice Vedriš. Sve gospođe i gospođice bile su odjevene u slikovite narodne podravske nošnje.

Nadbiskupa koadjutora pozdravio je i gosp. Ivan Kraljić, bivši narodni zastupnik i poznati narodni radnik u Koprivnici i okolici koji je za svoje kršćansko uvjerenje mnogo pretrpio.

Na putu do središta grada

Nakon toga je djevojčica Pavica Marković, članica Hrvatskoga srca, predala nadbiskupu rukovet prekrasnoga cvijeća.

Odatle je nadbiskup pošao pješice do grada udaljenog oko pola kilometara. Nadbiskup je došao u pratnji ceremonijara dr. Dragutina Nežića te dr. Stjepana Bakšića i preč. Pavla Jesiha Na ulazu u sam grad bio je podignut veliki slavoluk od zelenila. Iskićen je bio od vrha do dna hrvatskim i papinskim zastavama. Tu se našao na okupu čitav Kongresni odbor na čelu s predsjednikom dr. Ivom Vedrišem i tajnikom Kazimirom Sabolom.

Redatelji su imali pune ruke posla. Svijet se zbio i svatko je želio svoga natpastira izbliza vidjeti i pozdraviti. Kad se povorka članica Hrvatskoga srca približila slavoluku, bio je nadbiskup pozdravljen burnim usklicima koji su se orili čitavim glavnim koprivničkim trgom i parkom. Ljudi su s prozora pozdravljali nadbiskupa Stepinca i klicali mu. Bio je to čas neopisiva i nezaboravna oduševljenja.

Kad se klicanje sleglo, pozdravio je nadbiskupa koadjutora dr. Ivan Vedriš. Za vrijeme govora sa svih su se strana orili uzvici odobravanja. Zrakom su se vijorile zastave križarica pod vodstvom prof. Marice Stanković te zastave Katoličke akcije i drugih vjerskih društva savijajući se nad nadbiskupovom glavom. Tako je on u pravom trijumfu ušao u sam grad. Sudjelovala su i pjevačka koprivnička društva Podravec i Domoljub, Vojska Srca Isusova, Treći red sv. Franje, predsjednik Mjesne organizacije HSS-a gosp. Tomo Čiković, kotarski povjerenik Gospodarske sloge Martin Gabaj, Seljačka sloga na čelu s Mijom Brozovićem.

Nagovor nadbiskupa koadjutora

Pred župnom crkvom sv. Nikole i u samoj crkvi čekale su svoga natpastira tisuće vjernika. On je uzišao na propovjedaonicu i izgovorio kratku propovijed.

Njegov je glas odjekivao čitavom crkvom. Govorio je o ljubavi prema Isusu Kristu u Presvetoj Euharistiji. Istaknuo je kako mnogi ljudi ne mare za tu ljubav. Ona na njih nema nikakva utjecaja, kao što vatra nema utjecaja na pepeo koji se vatri uvijek opire. Jonatan se hvalio u *Svetom pismu* zbog toga što je dao Davidu svoje odijelo i svoju obuću. Toliko ga je ljubio. A tko je osim Krista dao svoje tijelo, svoju krv, svoje božanstvo i svoje čovještvo?

Zatim je nadbiskup predočio Božju svemoć i mudrost u ovom svetom sakramentu. Krist je ustanovio ovu tajnu svoje ljubavi baš onda kad su se ljudi spremali da ga osramote, popljuju i na križ pribiju. Tako ga i danas mnogi vrijeđaju psovkama i kletvama. Tako i danas mnogi lutaju za raznim mislima, a jedna jedina misao hrvatskoga naroda jest Krist i njegov sveti nauk.

Nakon kratkog nagovora nadbiskup je podijelio blagoslov s Presvetim Sakramentom.

U 20 sati veliki broj vjernika pratio je prikazanje predstave Muka Isusova.

SVEČANOSTI U NEDJELJU

Noćna euharistijska slavlja

Između subote i nedjelje bile su služene ponoćke i u župnoj i u franjevačkoj crkvi. U župnoj je crkvi misno slavlje predvodio preč. Mirko Kapić, a propovijedao je preč. Pavao Jesih.

Istodobno je u franjevačkoj crkvi misnom slavlju predsjedao nadbiskup o. Rafael Rodić, a propovijedao je križevački vladika dr. Dionizije Njaradi. On je na Kongres prispio u subotu navečer i odsjeo kod odličnoga građanina grada Koprivnice

gosp. Mirka Haberštoka, koji je sa svojom gospođom crkvenoga dostojanstvenika primio s najvećom ljubaznošću.

Sveto otajstvo je bilo izloženo do 2 sata poslije ponoći.

Križarsko zborovanje

U 7.30 sati ujutro okupio se pred crkvom velik broj članova križarskih organizacija, koji su se gotovo svi prije toga pričestili. "Mnoštvo križarskih plavih i crvenih zastava opkolilo je pozornicu (...). Križari pjevaju - narod dolazi i sakuplja se na hiljade i hiljade, bljeskaju se bijeli križevi na križarskim kapama." Oni su u nazočnosti nadbiskupa Rodića, biskupa Njaradija, brojnog svećenstva i članova kongresnog odbora održali svoje križarsko zborovanje.

Prvi je govornik bio brat Česi koji je pozdravio sve nazočne, a onda je govorila sestra J. Modrijan koja je naglasila važnost okupljanja ženske mladeži u križarskim redovima.

Potom je govorio brat Gložinić, seljak-križar iz Ludbrega, o križarstvu i Euharistiji. Nakon njega progovorio je brat Frane Gložinić, a posljednji u nizu govornika bio je preč. Romih, župnik i križarski duhovnik iz Rasinje, zboreći o Isusu i križarstvu.

Križarsko je zborovanje zaključeno križarskom i hrvatskom himnom.

Nadbiskupa Stepinca u Koprivnici je dočekao razdragani Božji narod prigodom dolaska na Euharistijski kongres, 6., 7. i 8. kolovoza 1937.

Zborovanje svih sudionika Kongresa

Malo poslije 8 sati započelo je na istom mjestu pred crkvom zborovanje svega Božjeg naroda. Pred mnoštvom vjernika nastupili su probrani govornici.

Zborovanje je zanosnim riječima otvorio dr. Ivo Vedriš. Istaknuo je misao jedinstva katolicizma i hrvatstva. Krist je najbolje riješio socijalno pitanje i ne trebamo zato nikakvih novih komunističkih proroka. Krist je bio siromašan. Ništa nije imao. Napokon je umro gol na golom drvetu križa. To je najsavršeniji socijalni nauk koji nije nitko dao ni prije ni poslije njega.

Zatim su govorili križevački biskup dr. Dionizije Njaradi, prof. Marica Stanković i gosp. Franjo Vedriš koji je prikazao brojnom slušateljstvu zasluge Katoličke crkve za znanost i umjetnost u prošlosti i sadašnjosti.

Potom je gosp. Stjepan Ramljak oduševljeno govorio o Kraljevstvu Krista Kralja koje je kraljevstvo istine protiv današnje laži; kraljevstvo pravde protiv današnje nepravde i nasilja; kraljevstvo mira i ljubavi protiv današnje mržnje.

Tada je ponovo uzeo riječ predsjednik dr. Ivo Vedriš koji je u prigodnom nagovoru istaknuo kako nema čovječnosti bez vjere. "Pokojni vođa Stjepan Radić postavio je načelo: ne samo seljačka sloga nego uz to i vjera u Boga! Toga se imamo držati! "

Nakon njega govorila je gospođa Jazvec u ime društva Hrvatskih katoličkih žena. Ona je naglasila kako govori kao obična domaćica. Danas je vijek organizacija, pa se i žene moraju organizirati. Svrha te organizacije može biti samo slava Božja, spasenje duše i suradnja s Crkvom. Nastup govornice i njezine misli jasno su odavale značaj snažne žene koja se bori samo za Božju stvar.

Zborovanje je pobudnim riječima zaključio nadbiskup o. Rafael Rodić.

Svečano euharistijsko slavlje

U 10 sati počela je pod vedrim nebom u velikom parku pred crkvom svečana pontifikalna misa koju je služio nadbiskup koadjutor dr. A. Stepinac uz brojnu asistenciju i prisutnost nadbiskupa o. Rafaela Rodića i biskupa dr. Dionizija Njaradija.

Dr. Bakšić je u prigodnoj homiliji tumačio tajnu i veličajnost Presvete Euharistije. Njegova dikcija, razlaganje najdubljih istina vjere, aplikacije na današnje prilike bile su izvedene takvom jakošću da su na vjernike ostavile najdublji osjećaj. Rekao je da mira i sreće ne može biti bez Boga, bez vjere, bez kršćanstva.

Pod misom je pjevao mjesni crkveni zbor. Nakon otpjevanog Evanđelja održao je dr. Stjepan Bakšić svečanu euharistijsku propovijed. Tu je propovijed slušalo i u misnom slavlju sudjelovalo, na trgu pred crkvom i u crkvi, oko deset tisuća ljudi bez onih koji su stajali na ulicama i oko crkve. Pod svojim zastavama bila su sva katolička društva.

Tisuće građana i hrvatskog seljačkog naroda talasale se u velikom parku pred crkvom. Niti

jedan šapat nije se čuo dok je odzvanjao glas dr. Bakšića koji je tumačio najveće tajne božanstva, učio narod kako nam Euharistija daje život, sreću i mir. To su kroz povijest potvrđivale tisuće Kristovih svjedoka. To potvrđuje i sva povijest Crkve. Govornik je istaknuo i primjere španjolskih mučenika koje su komunisti i bezbošci ubili iz mržnje prema Crkvi.

Poslije Svete Mise bilo je svečano zborovanje društava Katoličke akcije u prisutnosti nadbiskupa koadjutora dr. Stepinca, nadbiskupa Rafaela Rodića, križevačkog biskupa Njaradija i svega svećenstva. Govorili su gđa Marija Mlinarić, prof. Petar Grgec, gosp. Luka Perinić i gosp. Danko Zgorelec koji je zaključio zborovanje govorom u kojem je osudio narodne poroke - psovku i kletvu.

Nakon svih govora izglasane su rezolucije u kojima se osudilo rad nedjeljom i blagdanima, kletva i psovka te kvarenje mladeži po krčmama. Sa zborovanja su upućeni i "brzojavni pozdravi Papi, papinskom nunciju Pellegrinettiju, hrvatskom metropolitu dr. Antunu Baueru i dr. Mačeku".

Sastanci delegata Hrvatske katoličke akcije

U 14 sati održani su sastanci delegata društava Hrvatske katoličke akcije u prostorijama Domoljuba. Delegati Hrvatskih katoličkih muževa i Hrvatske seljačke omladine održali su sastanak u velikoj dvorani, a govorili su glavni duhovnik Hrvatske katoličke akcije preč. Pavao Jesih, predsjednik okružja Hrvatskih katoličkih muževa gosp. Luka Perinić i tajnik okružja Hrvatskih katoličkih muževa gosp. Pavao Postružin.

U pjevačkoj dvorani održale su predstavnice ženskih društava Hrvatske katoličke akcije svoj sastanak, na kojem su govorili gđa Marija Mlinarić i preč. Pavao Jesih.

Na oba sastanka govorilo se o organizacijskim pitanjima Hrvatske katoličke akcije, o programu rada u narednoj jeseni, o novim društvima, o dosadašnjim uspjesima, o akciji protiv kletve i organizaciji duhovnog buđenja u našim selima putem organizacija Hrvatske katoličke akcije.

Teoforička procesija

Sve ove svečanosti nadvisila je teoforička procesija koja je više od dva sata prolazila ulicama grada Koprivnice. U procesiju su bila uvrštena samo dva društva i hodočašća iz pojedinih župa, dok su svi ostali vjernici u špaliru stajali na pločnicima ulica i sudjelovali u pjesmi i molitvi. To je bila manifestacija kakvu Koprivnica nikad prije nije vidjela.

Presveto Otajstvo naizmjence su nosili nadbiskup koadjutor dr. Stepinac, nadbiskup o. Rodić i križevački biskup mons. Njaradi. Sama procesija prošla je cijelim zapadnim i južnim dijelom grada, pa se onda zaputila prema istoku i vratila glavnom, Kolodvorskom ulicom pred crkvu sv. Nikole.

Procesija se kretala Esterovom ulicom pokraj samostanske crkve, otuda do "Zeighausa", zatim Oružanskom i Frankopanskom u Ulicu Pavla Radića (Lenišće), odatle prema bolnici, zatim pokraj Križa na Jelačićev trg kraj Haberstona prema Dugoj ulici pa Varaždinskom do trgovine Eissenbeissera, zatim pokraj Kotarske oblasti, gimnazije i pučke škole u Esterovu ulicu te pred crkvu.

Pred crkvom su govorili gosp. Mijo Jurić o čvrstoći vjere i preč. Pavao Jesih. Kratko je progovorio i sam nadbiskup koadjutor dr. Stepinac koji je s Presvetim Otajstvom blagoslovio Božji narod te izmolio posvetnu molitvu Srcu Isusovu. Tim je činom završila ova velebna svečanost Euharistijskog kongresa u Koprivnici.

Svaki dopis na Postulaturu blaženog Alojzija Stepinca, kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena, neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna pisma se ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni, neka to napomenu u dopisu

Zahvala za suradnju

Od srca zahvaljujemo svim čitateljima našega Glasnika koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u arhivima raznih ustanovama, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

Zahvaljuju bl. Alojziju Stepincu za primljena uslišanja:

Ž. S.; Marija SKOK - Kaštel Novi; Kata BLAJIĆ - Zagreb; Ivan KRAJAČ - Cleveland (Kanada), Blaženka BUZOV - Brezovica i David POSILOVIĆ - Novi Marof.

Zahvala za uspjeh Kongresa

Za uspjeh Euharistijskoga kongresa u Koprivnici zaslužni su Pripremni odbor kojim je rukovodio dr. Ivan Vedriš, sam nadbiskup koadjutor, koji je pripreme i odvijanje Kongresa pratio očinskom brigom i dr. Janko Šimrak, urednik *Hrvatske straže*, koji je osobno izvješćivao javnost o događajima koji su prethodili i koji su pratili ovaj Kongres.

Osobitu pak zaslugu i priznanje treba odati domaćem župniku preč. Stjepanu Pavuniću koji je uz pripremu i odvijanje ovoga kongresa doživio snažnu duhovnu osobnost svoga nadbiskupa s kojim će, za nepunih devet godina, euharistijsku tajnu slaviti u lepoglavskoj kaznionici. Znakovite su njegove riječi kojima je u Župnoj spomenici župe sv. Nikole u Koprivnici popratio završetak kongresnih slavlja:

Mnoštvo vjernika iz Podravine, Slavonije i okolice Križevaca sudjelovalo je u svečanostima i u teoforičkoj procesiji na Euharistijskom kongresu u Koprivnici 8. kolovoza 1937.

"Ja sam bio jako izmučen tako da sam sjeo na podnožje oltara pokraj župne crkve ad hoc načinjenog. Društva naša najviše imaju zasluge, ali napose valja istaknuti Odbor s predsjednikom dr. Ivanom Vedrišem.

Hvala preuzvišenom Nadbiskupu koadjutoru za njegovu očinsku brigu za Euharistijski kongres te štampi, napose dr. Janku Šimraku, uredniku 'Hrvatske straže'.

Preuzvišeni Nadbiskup ostao je među nama poslije Kongresa pa je navečer pošao na prikazivanje Muke Isusove. Prikazivači su podigli preuzvišenoga Nadbiskupa na ruke pa su ga uzdigli do pozornice. I na pozornici usred prikazivača progovorio je o izvedbi pasionskih igara pa je u svom govoru napose istaknuo rad domaćega župnika Stjepana Pavunića na ovom polju. Pohvalio je prikazivače i naglasio slogu kojom se stvaraju velika djela.

Preuzvišeni je još u ponedjeljak 9. kolovoza 1937. ostao među nama pa je nakon Svete Mise ujutro krstio u župnoj crkvi sv. Nikole i dvoje djece, a potom posjetio prijatelje i ustanove, a napose dr. Ivana Vedriša, svoga ratnoga druga s talijanske fronte za vrijeme Prvoga svjetskog rata.

Poslije podne otputovao je brzim vlakom u Zagreb. Na kolodvor ga je pratio dr. Vedriš uz sva društva i mnoštvo naroda.

Za Euharistijski kongres u Koprivnici Kotar nije dao nikakav prilog. Mase svijeta što su bile ondje ipak su gradu donijele materijalnu pomoć, a župnika prisiliše da materijalno i financijski uzdržava sve radove i snosi sve troškove. U Požegi dao je grad župniku za Euharistijski kongres Din 15.000. Ali Bog dragi svojih ne ostavlja, pa je meni Gospod uvijek na pomoći!" [2]

---

[2] Spomenica župe sv. Nikole u Koprivnici, godina 1937., str. 163.-164.

••••••••••••••••••••••••••••••••

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjeg broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ozana CRNOGORAC - Biograd; SS. BENEDIKTINKE (s. Nives) - Hvar; preč. Matija BURJA - Marija Bistrica; Marija PUŠKADIJA - Remetinec; Stjepan SKRBIN - (Pokupsko - Strezujevo); Ivan KRAJAČ - Cleveland (Canada); Tomislav ČOGA - Funtana; Milica i Mirela MADUNIĆ; Kata ILAK - Vinkovci; Marija SKOK - Kaštel Novi; Radoslav CVILJAK - Zagreb; Ljerka EŠKINJA - Zagreb; Kristina DOMJANIĆ - Zagreb; s. Bonaventura BAŠIĆ S.M.I. - Samobor; Irena LJUBISAVLJEVIĆ - Rijeka; Blanka KARAČIĆ - Zagreb; N. N. - Zagreb; Janja JURIĆ - Zagreb.

••••••••••••••••••••••••••••••••

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu djeluje "Molitvena zajednica blaženog Alojzija Stepinca". To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti Evanđelje nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5.000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Zajednicu "BL. ALOJZIJA STEPINCA" koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol, 31
tel. (01) 4894 879

Svaki štovatelj blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

• za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve •
• za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi •
• za svoje osobne nakane i potrebe •
• za domovinu Hrvatsku i za svakog čovjeka •
• za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca
u postupku njegove Kauze za proglašenje svetim •

Uz molitvu, svaki štovatelj bl.Alojzija Stepinca uključen u ovu Molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

• savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze •
• svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu •
• surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti •
• sudjelovati svakog 10. u mjesecu u slavlju Sv. Mise ili molitvenom sastanku •
• darom i žrtvom pridonositi za uspješan dovršetak postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca •

S vjerom u Općinstvo svetih, za potrebe svoje i braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika s nakanom što skorijeg njegova proglašenja svetim.

MOLITVA U ČAST BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitog života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova
našim biskupima, svećenicima,
redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim pripravnicima, našim obiteljima,
da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima.
Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela.
Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovom zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Oče naš, Zdravo, Marijo, Sveta Marijo, Slava Ocu...

Alojzije Stepinac u mladenačkim razmišljanjima o vlastitoj obitelji

U zagrebačkoj je katedrali u petak 10. ožujka i u ponedjeljak 10. travnja 2006. predavanja mladima, ali i svima zainteresiranima, održao postulator Stepinčeve kauze dr. Juraj Batelja. Tema je bila "Alojzije Stepinac u mladenačkim razmišljanjima o vlastitoj obitelji".

Nadbiskup Alojzije Stepinac prigodom podjele sakramenta sv. Potvrde u Lupoglavu 1940.; slika iz albuma koji je nadbiskupu poklonio Stjepan Dokušec, diplomirani filozof

Na temelju pisama mladog Alojzija Stepinca djevojci Mariji Horvat, s kojom je mladi Stepinac kanio sklopiti ženidbu, dr. Batelja otvara mnoga aktualna pitanja u životu mladih kršćana: Kako u svjetlu Kristova evanđelja živjeti razdoblje mladenačkog sazrijevanja? Kako prije braka živjeti u ogledalu Božje objave? Imaju li smisla žrtva i odricanje? Je li moguće pomiriti nagnuća naravi sa zahtjevima Evanđelja? Kako biti optimist u prijetvornom društvu? Gdje je mjesto i koja je uloga mladih u Crkvi i društvu?

Slijede još dva predavanja u zagrebačkoj katedrali na istu temu u srijedu 10. svibnja i u subotu 10. lipnja 2006. Predavanja započinju Službom riječi u 17 sati, a završavaju Sv. Misom u 18 sati.

Mladi "Stepinčevci" u Velikoj

Mladi župe Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije iz Nove Gradiške krenuli su 17. ožujka u Veliku na duhovnu obnovu. Dok se mladima za vrijeme vikenda nude razni izlasci, ovi su spremno rekli svoje DA, odrekli se drugačijih izazova i krenuli za Gospodinom.

Mladi članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca iz Nove Gradiške na duhovnoj obnovi u Velikoj, 19. ožujka 2006.

Duhovna obnova trajala je od 17. do 19. ožujka. Voditelj duhovne obnove bio je pater Zvonko Šeremet, dehonijanac - pučki misionar, uz suradnju Silvane Dragun, suradnice lista za mlade "Pogled".

Većina mladih na toj duhovnoj obnovi članovi su i Molitvene zajednice bl. A. Stepinca, pa dok časte uspomenu na taj lik, mole se i za Očevu providnost za sebe i sve mlade. Neka im Gospodin otkrije sve putove kojima im je ići.

Davorka Samardžija

Novogradišćani na Stepinčevo u Požegi

Blagdan blaženog Alojzija Stepinca 10. veljače, drugoga zaštitnika Požeške biskupije, svečano je proslavljen u crkvi sv. Lovre u Požegi. Misno slavlje predvodio je šibenski biskup mons. Ante Ivas, uz domaćega biskupa mons. Antuna Škvorčevića.

Članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca bili su toga dana gosti biskupa Škvorčevića.

Tom prigodom pokazao im je i crkvu sv. Lovre, govorio o njezinoj povijesti i značenju. Vidjeli su Novogradišćani i izložbu ručnih radova pod nazivom "Čipkasti cvjetnjak", koja obuhvaća različite vrijedne ručne radove biskupove pokojne majke. Poslije njezine smrti ostalo je preko 500 ručnih radova, koji, među ostalima, krase i prostore biskupije. Vjernici iz Nove Gradiške razgledali su i požešku katedralu sv. Terezije Avilske, o kojoj je govorio katedralni župnik prečasni Matija Juraković, nekadašnji župnik i dekan u Novoj Gradiški.

Višnja Mikić

Hvala Vam što čitate i drugima omogućujete primati Glasnik "Blaženi Alojzije Stepinac". Ako navrijeme podmirite svoje obveze prema Glasniku, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskoga naroda. Glasnik može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionik koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem Glasnika sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

DOKUMENTI

Postulatura za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca pripremila je za tisak knjigu izvornih dokumenta i svjedočanstava o djelovanju zagrebačkog nadbiskupa blaženog Alojzija Stepinca za vrijeme 2. svjetskog rata i u poratnom razdoblju.

U ovom broju donosimo dokumenat koji pokazuje u kakvim se vremenima živjelo i kako je djelovao i događaje prosuđivao zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac.

Svjedočanstva Branka Fučića o svojim intervencijama kod nadbiskupa Stepinca koji se zauzeo kod odgovornih u NDH i spasio Hrvata Franu Zlatića, Srpkinju Branku Pribić i Židova Zdenka Grafa.

Izvor: FUČIĆ, B., *Stepinac mojih uspomena, Zvona,* br. 11. (1998.), str. 9.

Akademik Branko Fučić, kao student u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata, slušao je propovijedi nadbiskupa Alojzija Stepinca, "koji je riskirao svoj ugled spašavajući ugrožene", posvjedočio je u crkvi sv. Jeronima u Rijeci, 27. rujna 1998., uoči Stepinčeve beatifikacije 3. listopada 1998., o tri svoja pohoda nadbiskupu Stepincu motiviranih molbom da se zauzme za na smrt osuđene mlade ljude.

a) Intervencija za Franu Zlatića

Prva audijencija i prva molba za intervenciju bila je za Franu Zlatića. To je bio brat pokojnog kompozitora Slavka Zlatića, Istranina. Kao Istrane progonili su ih Talijani, fašisti. Dakle, nužno je on bio antifašista. Međutim za vrijeme rata bio je oficir hrvatske vojske, ali kao antifašist pokušao je paktirati s onima u šumi. Naravna stvar, bio je otkriven, priveden pred ratni sud, osuđen na smrt.

"Ja sam išao [k Nadbiskupu], izložio mu stvar, on je sve bilježio, a onda mi je rekao: 'Ja ću pokušati intervenirati, ali bojim se hoću li uspjeti.'"

Iz objavljenog svjedočanstva nije jasno je li intervencija bila uspješna.

b) Kako je spašena mlada Srpkinja

Branka Pribić, kći bogataša, industrijalca i veletrgovca, Srbina iz Like, kome su ustaše najprije izmuzli novac, a onda ga bacili u logor gdje je bio likvidiran, bila je u smrtnoj opasnosti, jer joj se prijetilo ubojstvom. Kad je to čuo gosp. Branko Fučić otišao je k nadbiskupu Stepincu i zauzeo se za nju.

O tome je on zabilježio sljedeće svjedočanstvo: "[Nadbiskup]Ništa nije bilježio. Gledao me u oči i rekao mi: 'U redu, sklonit ću je u Brezovicu. Brezovica je biskupsko imanje, tamo su časne sestre strogoga reda, to su karmelićanke. Samo, molim Vas, upozorite je da bude oprezna, da tamo ne razgovara sa svima.'"

c) Audijencija za mladoga Židova

Gosp. Fučić zamolio je nadbiskupa Stepinca za pomoć u spašavanju ugroženog Židova Zdenka Grafa, studenta tehnike, sina violinista Milana Grafa. Zdenkov otac bio je član poznatog "Zagrebačkog kvarteta" koji je od utemeljenja u Zagrebu 1921., do 1941. u sastavu Dragutin Arany, A. Jan Pribil, Milan Graf i Umberto Fabbri postigao zapažene nastupe u zemlji i u Europi.

Nakon Nadbiskupova zauzimanja i uspješne intervencije i kod vlasti Zdenko Graf je spašen, dapače, stupio je u franjevački red. Dr. Fučić svjedoči: "Bio sam na njegovoj mladoj misi u Zagrebu u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. Proživio je svoj život kao svetac, obljubljen od ljudi. Neko vrijeme služio je i među nama, u samostanu na Trsatu."

Nadbiskup Alojzije Stepinac pozdravlja vjernike prigodom dolaska u pastoralni pohod nepoznatoj župi Zagrebačke nadbiskupije

DUHOVNI VELIKANI - Svećenik VILIM CECELJA

Nastavljamo s objavljivanjem priloga o blagopokojnom Vilimu Cecelji (1909.-1989.), velikom štovatelju blaženoga Alojzija Stepinca i njegovu duhovnom srodniku. S ovom smo rubrikom započeli u prošlom broju *Glasnika*. Od srca opet pozivam sve čitatelje *Glasnika* koji su upoznali vlč. Vilima Cecelju da svoja svjedočanstva o njemu dostave uredništvu našega *Glasnika* ili uredniku ove rubrike vlč. Andriji Lukinoviću na adresu Nadbiskupski arhiv, Kaptol 27, Zagreb ili na e-mail adresu: andrija.lukinovic@zg.htnet.hr. Četvero se čitatelja već odazvalo i poslalo svoja sjećanja, a još ih je nekoliko obećalo to učiniti. Njihovim ćemo se prilozima poslužiti u idućim brojevima *Glasnika*.

IZ CECELJINA ŽIVOTA

"Ovdje je tvoja budućnost"

Vrlo malo se znao djetinjstvu i školovanju Vilima Cecelje. Njegovih vršnjaka iz toga vremena danas na životu jedva da još ima koga. Vrlo je malo onih koji bi mogli nešto reći o njegovu djetinjstvu i školovanju. Cecelja o svemu tomu nije ništa zapisao. Poznata je tek jedna zgoda za njegova pohađanja varaždinske gimnazije koju je on pripovijedao, a njegov ju je sinovac g. Stanko Cecelja zabilježio.

Osnovnu je školu Vilim pohađao u rodnom mjestu Svetom Iliji. Potom se upisao u varaždinsku gimnaziju. Zbog bolesti pluća vrlo je često izostajao iz škole, pa mu ni ocjene u gimnaziji nisu bile blistave. Čak je nakon drugog razreda gimnazije godinu dana pauzirao. Četvrti je razred gimnazije pohađao u Velikoj nadbiskupskoj gimnaziji u Zagrebu. Potom je opet dvije godine išao u varaždinsku gimnaziju, a sedmi i osmi razred te maturu opet je položio kao đak nadbiskupske gimnazije.

Zgoda o kojoj je riječ zbila se dok je bio varaždinski đak.

"Jednoga dana došao je iz škole prije vremena i rekao ocu, da ne želi više pohađati školu, nego želi ostati kod kuće na imanju. Otac uopće nije reagirao na te sinove riječi, već ga je ostavio nasamu s njegovim mislima. Drugoga dana ujutro prije zore otac ga probudi i reče mu da se brzo spremi jer idu u Varaždin.

Onda nije bilo prijevoznog sredstva pa su morali pješačiti. To je trajalo sat i pol vremena. Za

Slika posjednika.

Vlastoručni potpis posjednika:

Vilim Cecelja-Golubov

Vilim Cecelja, fotografija u indeksu Bogoslovnog fakulteta 1928. godine

cijelo to vrijeme nisu progovorili ni jednu riječ. Nakon sat i pol pješačenja stigli su pred varaždinsku gimnaziju. Otac je tu stao, ispružio ruku i rekao: 'Tu je tvoja budućnost'. Okrenuo se i otišao ostavivši sina Vilima sama pred gimnazijskom zgradom.

Velečasni Vilim je kasnije zapisao: 'Ja sam očekivao da će poći sa mnom u kancelariju te se posavjetovati s upraviteljem. Nije mi dao izbora, a u ono doba nije ni bilo puno izbora'. (Z. Šafran, *Radost života Vilima Cecelje*, str. 11.)

Velečasni Cecelja je do smrti čuvao osobne zapise s duhovnih vježbi iz vremena dok je bio

Stara obiteljska kuća Vilimova oca; srušena.

mladi sjemeništarac, potom bogoslov i svećenik. Ovdje donosimo nešto skraćen njegov zapis poslije duhovnih vježbi 9. siječnja 1930. koje je bogoslovima održao ugledni svećenik, isusovac otac Ivan Kozelj. Naslovio ga je "Plan moga duhovnog života". Tekst svjedoči o poletnom duhu mladoga bogoslova koji je znao da je takav program teško ostvariti, no on se na nj neprestano vraćao. Zbog toga ga je i sačuvao do smrti, njegov pobožni život najbolje dokazuje koliko je ostao vjeran svojim mladenačkim odlukama.

Plan moga duhovnog života

Odluke: "Ja sam nov čovjek". Zadaća je moja da u ovo par godina bogoslovskog života polagano, točno i ustrajno, Bogu na slavu, do u najmanju sitnicu vršim svoje dužnosti.

Duhovne (zadaće): jutarnja molitva, razmatranje, imaj pred sobom uvijek duhovno štivo, sv. Misu, sv. Pričest, Angelus o podne i navečer, adoraciju o podne i navečer, krunicu, *puncta meditationis*, večernja molitva i ispit savjesti i polazak sv. Mise u katedrali u nedjelju i blagdane u 6 i 9 sati, ispovijed. Isto tako da obavljam svoje privatne pobožnosti točno i sabrano Bogu na slavu: litanije Srca Isusova za napredak u naukama, litanije lauretanske s krunicom za sv. čistoću, litanije sv. Terezije od Maloga Isusa i kratku molitvicu: "Neizmjerno Veličanstvo Božje..." za svoju čvrstoću i sigurnost svoga zvanja, litanije sv. Josipa za sretnu smrt i kratku molitvicu "O Isuse, vječni svećeniče" za naše svećenstvo.

Nadalje, da točno pazim na misnu tabelu nakana i pohoda Presv. Euharistijskom Spasitelju. Pohodi u kapelicu. v. prilog.

Sjemenišne: na glas zvona svagdje biti točno kamo zvono zvoni, na ustanak, na molitvu, na studije, na odmor.

Strogo držati šutnju. Ni riječi kad je zabranjeno. Pod studijem baviti se samo naučnim stvarima. Točno držati šetnju i odmor; uredan pult, krevet, odijelo, cipele, svoje knjige, sebe.

Školske: točno polaziti predavanja, slušati i praviti bilješke. Predmete učiti pod cijelom godinom, a ne samo pred ispite, i to učiti svaku sitnicu, a za ništa ne reći ovo nije tako važno, ovo se ne pita na ispitu.

Privatne stvari: studij Katoličke akcije, sv. Pavla, učenje francuskog i talijanskog, glazbe - gusle i glasovir, da obavljam u točno naznačeno vrijeme.

Tako u sjemeništu.

Pod ferijama duhovne su dužnosti iste, jedino otpada česta adoracija koja ostaje samo 2 puta na dan! Ali zato preko dana nastojat ću dignuti duh svoj Bogu. U tu svrhu podijelit ću svoje molitve

preko dana i obavljati ih kod kuće. (...)

U vršenju moje odluke sprečavat će me:

I. Moja brza ćud, koja je čisto u duhu moderne brzine, te od mene čini površna, plitka, lahko zaboravljiva čovjeka.

II. Moja podvrgnutost različitom raspoloženjima koja me čine nemoćnim, nepouzdanim, besmislenim za provođenje mojih odluka. Pod slabošću moga tijela ja propuštam svoje dužnosti, molitvu, razmatranje, duhovno štivo i dajem se na ferije, na potpuni odmor bez ikakvog interesa, za ma bilo koju dužnost. Tako se lahko preko toga išlo, bez iskustva grižnje savjesti, sve pod izlikom "ta ti si bolestan, treba ti odmora". Dakako da posljedice ne izostadoše.(...)

Evo, Isuse, plan mog duhovnog života gotov je. Ti si govorio na usta o. Kozelja i ja sam razumio, a kad sam posrnuo, ja sam odlučio, bio sam spreman da se predam posve, sav, ne zadržim ništa za sebe. Odsad Ti si gospodar, a ja sluga, Ti vođa, a ja sljedbenik, Ti ljubav, a ja koji ću ljubiti. Život moj neka bude polagano, neprestano ižaravanje vječnog svjetla pred tvojim svetohraništem, a samo Tvoj duh neka ga utrne na smrti i opet zapali u vječnosti, gdje će gorjeti u onom vječnom, slatkom i sretnom, veličanstvenom: "Svet, Svet, Svet".

Vilim Cecelja kao maturant 1928. godine

CECELJI PIŠU

P. Ivan Kozelj (1896.-1982.) veoma ugledan svećenik, profesor, pisac, ispovjednik i duhovnik; Slovenac koji je svojih 70 godina provedenih u Družbi Isusovoj posvetio Hrvatskoj i Zagrebu. "Srebro i zlato katoličkog Zagreba". Bio je duhovni voditelj i odani prijatelj mladog bogoslova Vilima Cecelje, koji je njegova pisma sačuvao do smrti.

Pater Ivan Kozelj, isusovac

17. rujna 1930.

Dragi u Kristu prijatelju! Mir Kristov!

Zaželio sam Vam evo, kako i Spasitelj apostolima, "mir", a negdje u daljini čujem jeku Kristovih riječi: "Nisam došao da donesem mir, nego mač. Dođoh da rastavim djecu od roditelja i roditelje od djece." "I neprijatelji su čovjeku ukućani njegovi". "Tko voli oca i majku više od mene, nije mene dostojan." Taj oštri dvorezni mač Kristov spustio se i na Vašu sferu i prekinuo nemilosrdno niti, koje su Vas povezivale uz milu osobu.

Možda će rana krvariti. Ne žalite. Isus to zaslužuje; i ljubav i milosti, koje je već iskazao i koje još uvijek iskazuje, daju mu pravo da to od Vas traži.

"Cvijeće bi te moglo zaustavljati u hodu", tako ste čitali. Štoviše, pod njim bi se mogla pritajiti lukava zmija i dok biste Vi tu i tamo (sasma bezazleno, razmije se) ubirali pokoji cvijet, ova bi vrebala da uštrca svog otrova u Vaše srce, da umekša

tvrdoću i energiju Kristovih riječi. Idi, prodaj sve što imaš i dođi, slijedi mene. Ja sam ti dosta i mogu sve da ti nadomjestim.

Za danas samo ovo nekoliko riječi, da vidite da Vas ne zaboravljam. Nadam se da ćemo doskora usmeno opet izmijeniti naše misli.

Upravo danas sam se preselio u novu kuću na Jordanovcu. Tu sam bliže nebu.

Molit ću za Vas, da budete čvrsti i nepopustljivi.

U Kristu odani Ivan Kozelj.

31. kolovoza 1931:

Dragi moj u Isusu brate i prijatelju!

Da sam mogao od poslova zadovoljiti želji srca, bio bih Vam odmah odgovorio. Pa i sad ću ukrasti nekoliko časova od sna, da ih s Vama provedem. (...)

Dajete mi povoda da Vam reknem još drugu misao koju Vam dosad tako jasno nisam još rekao, a možda je nikad ne bih rekao, da Vam se ovo nije dogodilo. Ja držim da Bog hoće od Vas, da budete ne samo svećenik nego i redovnik; da se njemu potpunije predate. Vi ćete reći: to je čudna logika. Iz toga što sam se pokazao nesavršenijim, Vi izvodite da sam pozvan u savršeniji stalež. Ne samo iz toga, dragi moj, ali nešto i iz toga. Znam, Vaše zdravlje je ozbiljna zapreka i ne znam da li bi Vas koji red s ovakvim plućima primio. Ali Vi treba da ste na to spremni i da sa svoje strane pokušate to ostvariti. A za ostalo prepustite sve Providnosti.

Uostalom, kad dođe vrijeme za povratak, sjetite se, da Jordanovac nije daleko i da tamo na jednim vratima s velikim slovima za Vas piše: *Porta patet, sed cor magis* - Vrata su otvorena, srce još više.

Uvijek Vaš u Presvetom Srcu Ivan Kozelj."

Čestitka s. Maksimilijane

S. Maksimilijana Kata Šimac, franjevka od Bezgrešne, Šibenik, pomagala je vlč. Cecelji u sređivanju njegova arhiva. Vlč. Cecelja bio joj je jedno vrijeme duhovni voditelj. Danas je poglavarica matičnog samostana u Šibeniku.

Vl. Cecelja i s. Maksimilijana s hodočasnicima u Rimu 16. X. 1983.

Moja skromna čestitka:

"Kao što ti mene posla u svijet, i ja njih poslah u svijet. Ja sebe samog posvećujem za njih da i oni budu posvećeni u istini".

Gospodine, i on je jedan od njih. I njemu si kao i mnogima ostavio da dovršuje djelo tvoga otkupljenja i spasenja.

Ovih dana se navršava pedeset godina da je u njegovu srcu planula ljubav - nasljedovati Krista. Molim Te da budeš uz njega još bliže i da plamen, koji je pred pedeset godina planuo, rasplamsaješ sve jačim i jačim plamom do dana Uskrsloga.

Večeras te molim za njegove posvećene ruke, koje pedeset godina dijele tvoj blagoslov napuštenima, ispaćenima, klonulima ...

Za njegove usne, koje o tebi puno govore i druge uče, a o našoj Nebeskoj Majci često slatke riječi zbore i na pobožnost njoj mnoge potiču.

Za tijelo, koje je tvoje nastavilo muke; bijeno hladnoćom, glađu, osamljenošću ... Davno onda, a još i danas, meta ljudske mržnje, jer "nije od svijeta".

Za srce njegovo, široko poput mora koje struji, ne morskom strujom, nego ljubavlju tvojom, da bude uz tebe i samo tvoje.

Ostani uz njega.

München, 23. lipnja 1982. (Zlatni jubilej)

REKLI SU O CECELJI

Zvonko M(ačečević), hrvatski emigrant

"Želio bih znati da li si se nakon moga odlaska još koji put vidio s paterom Wilhelmom. Da li si mu se u moje ime po mojoj molbi ponovno zahvalio na njegovoj pažnji prema meni i izručio moje pozdrave. [...] Kad god se susretneš s njim, srdačno ga i toplo pozdravi, jer on je zaista rijedak čovjek i Hrvat, koji je ostao onakav - kakav je i prije bio, i nije ništa dignuo glavu, kao što su to učinili mnogi o kojima si mi pričao. Mišljenja sam da je vrlo pametno i mudro, da s njim i dalje održavaš kontakte i prijateljstvo. On je zaista velik Hrvat, čestit i pošten, moralan i pun etike, blistava figura i nacionalni ponos Hrvatske". (Iz pisma Zvonka M. M. Doneganiju, priloženo pismu 30.VII. 1967.: Arhiv Vilima Cecelje, Korespondencija pod. D.)

Vlč. Cecelja, Vinko Nikolić i jedan svećenik u Alpama

Uredništvo Hrvatske revije

Ljudi koji daju vrijednost životu: "Da ne povrijedimo skromnost ovoga Božjega čovjeka, ne ćemo navoditi njegovih vrlina (one su izabrane), niti nabrajati njegovih zasluga (one su mnogobrojne). Jedino velimo da je za nas utjeha i ponos, što je jedan ovakav čovjek među nama, jer po ovakvim ljudima osjećamo da život ima svoju vrijednost, svoj sadržaj i svoj smisao. Osjećamo da nikakve žrtve nisu uzaludne i da, dosljedno, ima svoj duboki smisao (i unutarnju duševnu radost i duhovni mir) djelotvorno voljeti svakoga čovjeka i više nego samoga sebe. Ako se to može? Cecelja može! Tu je njegova veličina.

Kada bi trebalo promijeniti njegovo ime, odnosno označiti ga samo jednom karakterističnom riječi, moglo bi se izraziti u riječi Dobrota. Mnogo, vrlo mnogo je nas svuda po svijetu, koji smo imali prilike osjetiti dobrotu ovoga čovjeka. Njegov život prava je škola, u kojoj se uči, po njegovu primjeru, biti dobar. U Ceceljinoj se školi također uči voljeti Hrvatsku, koju on voli najdubljom ljubavlju, kao vjeran sin rođenu majku. Zato je u Crkvi sav svoj život posvetio Hrvatskoj i njezinu (našem) napaćenom narodu." (HR 33, 3/1982, str. 540.)

Udbin doušnik

Zloglasna Udba na razne je načine uhodila Cecelju i javna glasila punila klevetama o njemu. Međutim, jedan Udbin doušnik pod kodnim imenom Marijan 17. srpnja 1972. ovako je nalogodavcima opisao Cecelju: "Na pitanje da li bi Cecelja fra(!) Vilim mogao biti umiješan u pripreme diverzantsko-terorističke grupe, suradnik je rekao da je Cecelja dosta naivan i kao takav moguće je da će učiniti usluge svakome, a da pri tome ne pita zašto to čini. On je u vezi s emigrantima, ali nema elemenata na osnovu kojih bih mogao zaključiti da on svjesno provodi neku aktivnost. Suradnik misli da bi se Cecelja teško prihvatio nečega što bi imalo za cilj prolijevanje krvi, ali utočište bi pružio i čovjeku koji je spreman na zločine, jer je njegovo načelo da čovjeku treba pomoći bez obzira kakav je, pa čak i koje je narodnosti. On je svima poznat kao veliki humanist i neumoran je u pružanju raznovrsne pomoći ljudima, ali to mnogi iskorištavaju." (Udbin dossieur br. 229507 na 293. stranici odnosi se na vlč. Cecelju. Započinje ovom tvrdnjom: "Odlukom Komisije za utvrđivanje ratnih zločina okupatora i njihovih pomagača br. 7103 iz 1947. (Cecelja je) proglašen ratnim zločincem.).

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. I tu je bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Tako je u pismu dr. Ivanu Meštroviću, poslanom iz Krašića 2. lipnja 1959., napisao:

Poštovani i dragi gospodine profesore!

Ima već dulje vremena otkad sam primio Vašu cijenjenu pošiljku, ali nisam mogao dosada odgovoriti niti Vam zahvaliti, pa to činim sada. Srdačna hvala na sjećanju i radostan sam da Vas zdravlje još uvijek služi, te možete stvarati kao u mladim danima.

Razlog da se nisam mogao prije javiti je kao i dosada: često moram bolesnu nogu (ili zapravo i jednu i drugu) držati na miru u vodoravnom položaju radi tromboze. Drugi razlog: budno oko Udbe i milicije da se onemogući i najmanji kontakt svijeta sa mnom. Tako je Udba nedavno skinula jednu grupu seljaka, kad su išli autobusom iz Zagreba i do gola ih svukla i pretražila, ne nose li kakovu poštu za mene. Taj put su donekle imali sreću Udbaši jer je jedan seljak nosio iz Zagreba za mene pismo, koje su dakako uzeli i odnijeli u nepovrat.[3] *Bilo je slučajno pismo berlinskog kardinala Döpfnera, ali bez naročitog sadržaja. Običaj je, naime, da se prigodom kreacije kardinali jedan drugome jave već forme radi, a osim toga berlinski je kardinal studirao u istom zavodu i na istoj univerzi kao i ja, pa takovi podržavaju veze, makar su po godinama različni.*

Mi se ne čudimo ovdje tom postupku UDBE, jer to joj je glavna zadaća: mučiti ljude dan i noć špijuniranjem, beskrajnim ispitivanjima, globama, zatvorima, terorom, koji nema primjera u povijesti civilizirane Evrope osim kod nacizma. Već iz toga možete zaključiti, da je apsolutno nemoguće, da ikada pridobiju srca ljudi za ovaj monstruozni sistem. Ja vjerojatno ne ću doživjeti slom komunizma u svijetu radi skršenog zdravlja. Ali sam apsolutno siguran u taj slom. Što god se gradi protiv naravi, kako ju je Bog stvorio i ustanovio, to se mora srušiti unutarnjom nuždom. Moglo bi se i ovdje reći, što kaže Isus u Evandjelju: "Svaki nasad, koji nije zasadio Otac moj nebeski, iskorijenit će se."[4] *A budući da komunizam negira i ruglu izvrgava Boga, sigurno je da ga nije zasadio Bog nego sotona. Sotona je izgubio bitku na Kalvariji, pa sam siguran, da će je izgubiti i na Kalvariji mističnog Krista, a to je Crkva, koja danas prolazi svoju Golgotu.*

Vi ćete razumjeti, kako je teško u tim okolnostima ljubiti kravog i bezdušnog progonitelja. Ali mi to ipak moramo i hoćemo, jer je zapovijed Kristova. Po čemu bismo inače bili bolji od naših mučitelja? Zato često stavljam svećenicima na srce da se ne dadu zavesti jadima i nevoljama, nego se rado i usrdno mole za neprijatelje. Osveta ne pripada nama nego Bogu. A On neka im se osveti kao Otac, koji prima radosno natrag izgubljenog sina.

Imao bih Vam mnogo toga pisati, ali kako rekoh, vrlo je teško s poštom. Njihovom se ne služim, jer sam ustanovio da pisma prema prilikama mijenjanju, brišu, nadomeću, iskrivljuju. A mimo službene pošte teško mi je izlagati ljude pogibeljima, ako ih ulove.

Međutim, Bogu hvala, nismo ni najmanje malodušni. "Ako je Bog s nama", veli sveti Pavao, "tko će protiv nas?"[5] *Naš će siromašni narod preboljeti i ovo zlo i odahnuti opet u miru i slobodi.*

Iskreno Vas pozdravlja u Kristu i poštuje

† Alojzije kard. Stepinac, nadbiskup zagrebački[6]

[3] Nakon pada komunističkog režima 1991. i raspada Jugoslavije te uspostave slobodne i samostalne države Hrvatske, unatoč brojnim potraživanjima Postulature, kojoj je zadatak prikupiti sve dokumente koje je Blaženik napisao ili koji o njemu govore, nije uspjela doći do ovoga pisma, kao ni drugih, koje je Udba zaplijenila.

[4] Mt 15, 13

[5] Usp. Rim 8, 31

[6] Pisma iz sužanjstva, str. 326.-327.

Imao je blaženi Alojzije proročkoga duha. Pridolazio mu je iz činjenice što je događaje u svijetu promatrao s gledišta *Svetoga pisma* koje je svakodnevno čitao, razmatrao i njime nadahnut jačao sebe i povjereno mu stado.
Taj proročki Alojzijev duh upoznat ćemo već više puta najavljenim objavljenjem Vranekovićevih dnevnika. Ispričavamo se čitateljima zbog neplaniranog zakašnjenja. Držali smo da je potrebno opremiti ga popratnim tekstovima za lakše razumijevanje i prikupiti podatke o osobama koje su u njemu spomenute. Nadamo se, ispričavajući se za kašnjenje, da će do 21. lipnja 2006., za Blaženikov imendan svaki njegov štovatelj moći nabaviti prvu knjigu Vranekovićevih zabilješki o životu, progonu i smrti bl. Alojzija Stepinca.

Nadbiskup Stepinac predvodi Tijelovsku procesiju u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

18. VII.

Na Duhovnom stolu dali mu načiniti posjetnice. Tu je grb, a ispod naslov: Dr. Alojzije kardinal Stepinac, nadbiskup zagrebački, metropolita Hrvatske itd. Eminenciji se ne sviđa onaj itd., pa na jednoj kartici napiše mjesto "i t.d." - "i ništica". - "Neću se služiti tim kartama." Ovdje je jedan taj uzorak![7]

26. VII. 1953.

U 1/2 11 sati prije podne stigli ovamo iz USA liječnici-specijalisti dr. Lawrence i dr. John Ružić. Prate ih dr. Bogičević i dr. Popović. Vozi ih tajnik Pišonić. S njima, svojim autom, dolazi i američki konzul sa svojim tajnikom. Bili ovdje na objedu. Stan je naš jednostavan, ali vide, gdje smo i kako smo!

Temeljito su pregledali Eminenciju. *Nudus*[8] ležao je na divanu, a dr. Lawrence sa specijalnim priborom pipajući prelazi cijelim tijelom, da vidi, kakva je reakcija organizma na pojedinim dijelovima. Eminencija je primio specijalnu injekciju: radioakt. fosfor. Da ista bude iznesena izvan granica USA, trebala je specijalna dozvola američkog Senata, što je ovaj *per acclamationem*[9] odobrio.
Dr. Lawrence i dr. Ružić pohvalili su naše liječnike da su dobro radili. Oni, kao i američki konzul, za sve se zanimaju.
Vjernicima sam u crkvi proglasio, da su zauzimanjem američkih katolika stigli liječnici ovamo - i ponovno ih pozvao da mole za Eminenciju.

Muška i ženska mladež na Tijelovskoj procesiji u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

27. VII. 1953.

Ujutro na kratko vrijeme stigli ovamo dr. Lawrence, dr. Ružić, dr. Bogičević i Pišonić. Kratko pregledali Eminenciju - i otišli. Američki ih je konzul odvezao do Trsta - a onda su nastavili u Rim do Svetoga Oca.

***

Pješke kroz šumu stigli ovamo O. Kukula, D. I. i brat Ivasić.[10]

---

[7] Nažalost, taj uzorak posjetnice nije uvršten na stranicu dnevnika.
[8] Gol
[9] Izvikivanjem [jednoglasno]
[10] IVASIĆ, Dragutin, rođeni Krašićanac, član Družbe Isusove.

Iz Svete Jane stigli: dr. Žuvić,[11] Đuran i Slaviček Stj.[12] Isti bez Eminencije bili su ovdje na objedu u 12 sati, jer Eminencija mora biti na tašte do 14.50 sati. Tada dolaze dr. Kadrmka s laborantom, dr. Popović i s. Stella. Donijeli röntgen i snimaju Eminenciju. Iza toga objed.

***

Sinoć se na povratku iz Krašića dogodila nesreća. Gospodin Žučko vozio je odavde dr. Popovića, Stellu, radnika Ivana iz Dubrave kraj Zagreba sa sinom (kojemu je Eminencija kumovao na krstu) i dvojicu maturanata (jedan je bio sin profesora Kempnia). Auto se kod Savskog mosta u Zagrebu sukobio s tramvajem. Začudno je upravo što su svi ostali živi. Tramvaj je lampom udario u sredinu auta. Šofer je sa sjedala izbačen van. Dr. Popović ranjen u nogu, a g. Kempniju strglo nogu pod koljenom. - Ta nas je vijest uznemirila u početku, da je Žučko tobože bio pijan. No, krivnja je na tramvajcu, koji je zaspao, vozeći tramvaj.
U zajedničkom liječničkom priopćenju istaknuo je, da su naši liječnici odlično liječili Eminenciju, a zdravlje ne samo da nije kritično, nego gotovo osigurano. - Što će na to M. Marinko i slični!

29. VII. 1953.

Dr. Bogičević, dr. Šercer, dr. Sučić, dr. Riesner, Pišonić. Bude li potrebno za tri mjeseca doći će stručnjak iz Švicarske i dati Eminenciji još jednom radioaktivni fosfor!

31. VII. 1953.

Dr. Bogičević, dr. Fuchs s laboranticom, Pišonić. Plombirali Eminenciji prvi zub.

2. VIII. 1953.

Eminencija upravo oživio. Redovito sada nedjeljom služi poldanjicu. Osjeća se vrlo dobro. Apetit redovit. Svjež je za rad. Silna mu je razonoda i kupanje u Kupčini.

12. - 14. VIII. 1953.

Župa je hodočastila Majci Božjoj Bistričkoj. Išlo nas je oko 170. Tamo su u noći naše hodočasnike naftom polijevali. Ljudi spavaju u crkvi. Na povratku u grupi išli iz Lazine. Kod crkve dočekali nas ostali. Crkva krasno iskićena. Eminencija zanosno propovijeda na završetku hodočašća.

***

Zanimljivo je da niti pastira, ni radnika, ni ribiča, ni prolaznika nema kod Kupčine na mjestu, gdje se svaki dan Eminencija kupa.
Kod večere: "Ja njima (komunistima) ne vjerujem ništa. Dok oni sve ovo rade, nikako ne mogu dobro željeti svećeniku... To su samo etape u njihovom djelovanju, koje ide za potpunim uništenjem Božjega Imena."

***

Velečasni Pretnar iz Vrhovca poštom poslao Eminenciji pismo, u kojem ga, vjerojatno bez subjektivne krivnje (fiksne ideje), vrijeđa. "Recite mu, da to ne stoji" - kaže Eminencija (Da se naime Eminencija povezao s ljudima, koji su neprijateljski prema Pretnaru raspoloženi...) Poručim po vlč. Petroviću to Pretnaru. Uzalud. - Eminencija mu šalje pismo, no ovaj i opet tvrdoglavo odgovara. Eminencija je na sve to miran. Vrlo mu blago i ponizno saopćuje, što je istina!

Ministranti za vrijeme Tijelovske procesije u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

20. VIII. 1953.

Salezijanac vlč. g. Skuhala iz Podsuseda i Birač[13] iz Stenjevca biciklima stigli ovamo kroz Sla-

[11] ŽUVIĆ, Nikola, rođen 27.IV.1897. Zaređen 29.VI.1921. Umro 24.VI.1970. Bio je svećenik Krčke biskupije, sveučilišni profesor Novog zavjeta na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Komunisti su ga 1945. godine bezrazložno izbacili iz službe bez mirovine i bez plaće. Nadbiskup ga je imenovao rektorom samostanske crkve sv. Vinka u samostanu ss. milosrdnica u Frankopanskoj ul. u Zagrebu. Studirao je u isto vrijeme kad i Alojzije Stepinac i Franjo Šeper u rimskom Germanicumu i na Papinskom sveučilištu Gregoriani. Kao sveuč. profesor stanovao je u "Mirovnom domu" sestara milosrdnica u Martićevoj ulici u Zagrebu. Tu je istodobno živio i dr. Franjo Šeper i dr. Stjepan Zimmermann.
[12] SLAVIČEK, Stjepan, r. 20.XI.1925. Zaređen za svećenika 29.VI.1950. Umro je 4.VIII.1999.
[13] BIRAČ, Stjepan (30. IX. 1914.-29. IV. 1974.). Djeluje u rodnom Stenjevcu (1946.-1973.). Najprije je privremeni upravitelj (imenovan 4. III. 1946.), a onda stalni upravitelj župe Stenjevec (imenovan 20. V. 1946.).

vetić. Pješke su došli o. Teofil Radić s bogoslovom i seminarcem. Svi su bili na objedu. Gutaju upravo svaku riječ Eminencijinu. On pak trajno naglašuje veliku vjeru i pouzdanje u Boga! S riječima: "Sad smo opet jaki!" - vratiše se svećenici svojemu stadu.

***

Šećući pred kućom promatra na dvorištu živad i druge živine. Sve ga to i zanima i veseli. Tu nalazi razonodu i odmor za živce.

***

Nakon pauze primili smo ovih dana nekoliko paketa. "Eto" - rekao je - "Mi svakoga primimo i počastimo, a Gospodin se Bog brine za nas i na ovaj način. *Date et dabitur vobis.*"[14]

22. - 28. VIII. 1953.

Bio sam na duhovnim vježbama u Zagrebu. Na odlasku reče mi Eminencija: "A da je i meni doći među svećenike i zajednički obaviti duhovne vježbe. Toliko sam eto godina bez njih!... Recite svećenicima, koji su na duhovnim vježbama, da im šaljem posebni svoj blagoslov i zaklinjem ih da bježe od 'Udruženja' kao od vatre."

O. Ribinski[15], D. I., vodi duhovne vježbe. Pred završetak saopćio je svim svećenicima da ih Eminencija blagoslivlja.

Preuzvišeni Salis treći dan duhovnih vježbi (27.VIII.) umjesto konsideracije govorio je svećenicima kroz 35 minuta. Spomenuo je kako su na nj pravili presiju; 16. IX. ide na sud.

Pozvao nas da budemo budni, marljivi i savjesni u vršenju svećeničke službe. Bodrio nas je i naglasio da je naše oružje vjera, ufanje i ljubav...

Spomenuo je slučaj Đurekovića, koga tobože "narod" prisiljava da i poslije suspenzije služi sv. Misu i da tako udovolji narodu. On bi i otišao sa župe, ali "narod" ga ne pusti. Znači, kad bi i Ordinarij naredio premještaj, "narod" onda ima svoju riječ. *Ergo*!!![16] - Svećenici su stajali kao jedan. Svaki je iza večere iznio svoje neprilike. Stišću okove oko vas. Ne dati se. Izdržati!... Župniku Maleku sve odvukli iz kuće. Biskupa Čelika[17] i tajnika mu izružili i izgnali iz Banjaluke. Moja porezna stvar stoji na svom mjestu - ne miče se. Oni gaze Ustav! - Dne 12. VI. Vrhovni sud povoljno rješava moju tužbu. Ministarstvo ne reagira na to, premda bi po zakonu morali donijeti novi akt. - Nema ga! Što više! Plijene me baš kroz to vrijeme! - Dne 28. o. mj. kažu u Zagrebu na rajonu o. Jelineku D. I., da će pitanje svećeničkog poreza biti riješeno onako i onda, kako će se kler politički ponijeti. Dan prije brat jednog funkcionera na U. O. u Jaski reče da će župnike toliko pritisnuti, osobito porezima, i tako dok svi ne stupe u CMD. No, dok je s jedne strane prijetnja, s druge gledamo odlučnost klera. Ćuk iz Krapinskih Toplica izjavio je na kraju duhovnih vježbi: Istupam iz Udruženja - neću biti izdajica! To veseli!

26. VIII. 1953.

Dr. Bogičević, Pišonić, s. Stella. Pregledavaju Eminencijinu krv. Stanje se malo pogoršalo (6 i pol milijuna). Kritično nije. Kako se to neće podići, kad ga tolike stvari uznemiruju. Danas je stigao ovamo i dr. Bakšić. Do Jaske išao je dvorskim autom, a onda s g. Klemenićem preko Slavetića ovamo. Natrag se vozio s liječnikom u Zagreb.

Križarice u Tijelovskoj procesiji u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

27. VIII. 1953.

Kurs ograničenja posjeta Eminenciji je pojačan. Postavili stražu i prema Pribiću.

28. VIII. 1953.

Seminarac iz Sv. Jane[18] dolazi po mene, da dođem sutra u Sv. Janu. Predzadnji je dan sv. misija i treba pomoć za ispovijedanje. Milicionar ga zaustavlja i reče: "Ne smijete ići k Stepincu. On je ratni zločinac

[14] "Dajte i dat će vam se." (Lk 6, 38)
[15] RIBINSKI, o. Petar, (8. VI. 1911.-24. VII. 1998.). Od 1949. do 1953. superior u Rezidenciji D. I. u Splitu.
[16] Dakle!!!
[17] ČELIK, Dragutin (20. I. 1894.-11. VIII. 1958.), biskup dionizijski i apostolski administrator Banjalučke biskupije. Za svećenika je zaređen 17. VI. 1916. Komunističke vlasti su ga osudile na tri godine zatvora, ali nakon nekoliko mjeseci bio je pomilovan.
[18] Riječ je o Pavlu Pintariću iz sela Malunja.

Giovanni Battista Mantini, kasnije papa Pavao VI. Nakon smrti bl. Alojzija Stepinca rekao je sljedeće: "Stepinac neka nas uči! Neka nas nauči pouzdanju i dobroti! On je umro obavijen šutnjom, koja je svojstvo njegove Crkve, kojoj preostaje jedino glas molitve i praštanja. Iz njegovih usta nije izašla nikakva oštra riječ, nikakva psovka. Svoju zemlju nije htio napustiti iz ljubavi prema njoj.

i zabranjeno je k njemu prilaziti. Budete li išli, snosit ćete posljedice..." Sretnem toga mladića na putu iz Zagreba i pred Jaskom na cesti mi to saopći. Putovao sam s Petrovićem iz Prekrižja. U Krašiću nas stražar zaustavio na početku sela. Ja odem naprijed, a Petrović stane. Njemu ponovi isto, što je rekao i onom seminarcu. - Neka im! Stišću! Navaljuju... Puno puta su se zaletjeli. Bit će zanimljivo kako će ih Providnost i opet poklopiti! - Tako je, naime, redovito išlo do sada!

29. VIII. 1953.

Bio sam u Sv. Jani. Misije su. Prva dva dana vjernici su dolazili u malom broju. Đuran naime namjerno nije htio držati pripravu za misije, nego je samo u nedjelju pred početak misija proglasio to narodu.[19] Računao je naime s time da bi vlast mogla omesti misije. Od srijede ovamo narod lijepo dolazi, ispovijeda se... Milicioneri nadgledaju, kako svijet dolazi u crkvu i paze, kako narod donosi u župni dvor darove u naravi. Titulo misionara,[20] premda Đuran to nije tražio.

U srijedu je o. Jagrić,[21] D. I., rekao, da, što bi ovdje u blizini rekao Kardinal, kad bi doznao, da se ne odazivaju svaki dan u crkvu!... A kad je to krenulo na bolje, rekoše misionari i župnik: "Kardinal je visoko podigao ruke na molitvu, i sve je krenulo na dobro."

30. VIII. 1953.

Danas sam poslao biciklom Bacingera u Sv. Janu, da ponese Đuranu špirita. Javim mu da sam danas stavio u kancelariju "luster" izrađen iz slame, što su ga Eminenciji poklonile djevojke iz Sv. Jane. Eminencija se raduje daru i pažnji naroda!

***

Đuran mi javlja da mu u nedjelju 6. IX. spremaju nešto slično (dakako ne njegovi župljani, nego "narod") kao što je doživio u Banjoj Luci dr. Čelik. Ne boji se. Ne bježi. Ostaje na svom mjestu. Uzda se u Boga. Krijepi ga što Eminencija posebno ovih dana za nj mnogo moli.

***

Kod večere spomenem Eminenciji, kako su ovi bijesni na nas i spremaju osvetu. Eminencija će na to mirno: "Oni su *in curribus et in equis, nos autem in nomine Domini.*"[22]

***

Jučer trebali doći neki Amerikanci, rođaci dr. Lončara, kanonika. Isti se ističu među prvima u Americi oko sakupljanja priloga za naš narod. Trebao ih je Klemenić dovesti preko Slavetića... Vjerojatno su vraćeni.

Školska djeca na Tijelovskoj procesiji u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

---

[19] Da je vlč. Đuran najavljivao misije, policija bi mu zabranila njihovo održavanje. Misije su vodili isusovci o. Josip Müller i o. Tomo Jagrić.

[20] Za misionare.

[21] JAGRIĆ, o. Tomo, (12. XII. 1892.-15. XII. 1969.), DI. Pastoralni radnik i pučki misionar, uglavnom u Osijeku.

[22] "Jedni kolima bojnim, drugi konjima, a mi imenom Boga našega [držimo se i stojimo]!", usp. Ps 20, 8

31. VIII. 1953.

Milicija i dalje brani pristup do Eminencije. "Stepinac je ratni zločinac - krvnik i k njemu ne smijete. Ja sam vas upozorio, a ako budete išli, snosit ćete posljedice..." Ovim "biranim" riječima dočekuje milicija svećenike, redovnice i civile!

***

Ipak prodrli su danas ovamo: Kadlec, Jezerinac i Starčević... Spremamo se graditi bunar, kupaonicu i prozore kod Eminencije urediti.

***

Kadlec donosi pismo od [...]. Tito pozvao k sebi Marohnića,[23] Milanovića[24] i druge svećenike. Forsira udruženje. Treba im legitimacija pred stranim svijetom o slobodi vjere i savjesti. Hrvatska je emigracija dosta aktivna. Traže samostalnu Hrvatsku. To boli crvene. Krivnju za to bacaju na kler i Vatikan...

Eminencija je uznemiren. Boji se da će se svećenici dati zastrašiti i popustiti. Idem u Zagreb i nosim pismo preuzv. Salisu.

1. IX. 1953.

"Veliki mi je kamen spao sa srca" - tako me je Eminencija dočekao i rekao kad sam se vratio iz Zagreba.

3. IX. 1953.

Dr. Bogičević, Pišonić, Stella. Krvna se slika malo pogoršala. No, to nije još opasno. Liječnik je zadovoljan, jer je Eminencija izvanredno vedar.[25]

1. - 5. IX. 1953.

Uporno brane pristup do Eminencije. Danas je klečanje. Crkva lijepo okićena. Tabernakul iznutra presvučen novom bijelom svilom. Vjernici lijepo dolaze na adoraciju. Uz preč. Šimečkoga i dr. Cvetana, ovdje su i vlč. gg.: Stj. Petrović iz Pre-križja, M. Jezerinac (mladomisnik), J. Pretnar (Vrhovac), Zv. Starčević (Draganić), F. Kuharić (Sv. Martin p. O.), i J. Sajović (Pribić). Ovog posljednjeg milicija je vratila, pa sam poslao po nj seminarca Bacingera, da krene ovamo kroz Hutin gdje nema straže. Sretno je stigao. Ostali su isto unišli ovamo prikrivenim putem.

6. IX. 1953.

Svećenstvo za vrijeme Tijelovske procesije u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

"Veni Sancte" na početku Eminencijine mise. Početak vjeronaučne godine. Poslije podne sva djeca bila na prvoj pouci.

Iza blagoslova, dok sam katehizirao, dođe u župni dvor neki čovjek, bez lijeve ruke. Predstavlja se preč. Šimečkom da je iz Popovače. Iverović da ga je uputio preko Karlovca u Krašić i želi vidjeti Eminenciju. Šimečki ga predstavi Eminenciji. Eminenciji je taj čovjek sumnjiv. Šimečkom pokazuje legitimaciju. Zove se Vendelin Varga. Dođem iz crkve. Eminencija mi dade znak da je sumnjiv. Pozdravimo se. Izmijenimo nekoliko indiferentnih riječi i rastanemo se. Izjavi da će još dva dana ostati u Krašiću. Napadno šeće kroz mjesto i posebno promatra crkvu i župni dvor... Podvečer ljudi mi kažu, da je taj čovjek sumnjiv. Pita mog crkvenog starješinu Dragutina Šimatića[26] u kojega Boga vjeruje - Ovaj će: "U jednoga jedinoga pravoga Boga, koji je sve stvorio i ljude - lopove (!) i dobre." "A koga iza Boga najviše volite?" pita taj dalje. "Svoju ženu", kaže mu Drago, još ga više

[23] MAROHNIĆ, Ivan, r. 29.I.1900. u Dol-Križišću. Za svećenika je zaređen 28.lipnja 1925. Nakon II. svjetskog rata "nasjeo" je na komunističku protucrkvenu promidžbu i djelovao na utemeljenju CMD-a. Nakon što nije poslušao upute crkvenih poglavara 25.III.1953. suspendiran je "a divinis". Ostao je nepokoran, ali je umro pomiren s Crkvom 22. IX.1979.

[24] MILANOVIĆ, Božo (10. X. 1890. /Kringa/-28. XII. 1980.), ravnatelj Biskupskog sjemeništa i Klasične gimnazije u Pazinu. Bio je predsjednik "Društva sv. Ćirila i Metoda za Istru" i predsjednik "Istarskog književnog društva sv. Ćirila i Metoda" u Pazinu.

[25] Ovaj je tekst u izvorniku upisan nakon datuma 7. IX. na str. 39. II. sv. dnevnika. Mi ga ovdje stavljamo zbog vremenskog slijeda događaja.

[26] ŠIMATIĆ, Dragutin bijaše dugogodišnji član župskog vijeća ("šekutor"). Sakupljao je nedjeljom milostinju i pratio župnika kod blagoslova obitelji.

Pripadnici povijesnih postrojbi na Tijelovskoj procesiji u Zagrebu za vrijeme 2. svjetskog rata

sada sumnjivo gledajući. Ovaj će opet: "Iza Boga vi biste morali najviše voljeti dobroga svoga svećenika koji vas tako lijepo u crkvi uči... Vi premalo cijenite Kardinala... U crkvi bi svi morali kleknuti na koljena kad on dolazi..." - Vidi se, da je ovaj tipus htio ljude povući za jezik.

8. IX. 1953.

Danas je isti provokator htio do Eminencije. Doletio je upravo pred vrata. Eminencija ga odbije.

***

Jučer u 5 sati poslije podne odvela Udba Đurana iz Sv. Jane. Napali su ga već 6. IX., kad je u jutro izlazio iz crkve. Prvi je na nj navalio neki Car. Bacio u župnika paradajz. Narod je zaštitio svoga svećenika. Vjernici su čuvali župni dvor cijeli dan i cijelu noć... Drugi dan 7. IX. sakupila se rulja većinom od Jaske i komunisti Slavetića i s batinama, kamenjem, a i pucalo se - udarali po narodu, koji je čuvao svog svećenika. Župnik gleda iz kuće kako se ljudi u tučnjavi već ruše. Vidi se i krv. Banda navaljuje sve bliže. On se ne boji, ali žao mu je naroda. U to se dogodi i ovaj sotonski potez. Tu se pojavi zloglasni šef Udbe - krvopija svećenički Drpić iz Jaske. On tobože umiruje ljude... širi ruke i kao da tobože zaustavlja i ne pušta naprijed rulju prema župnom dvoru... On "nemoćan" sve se više povlači prema župnom dvoru, a rulja za njim... Tako je to bilo inscenirano. Provale u župni dvor. Drpić i župnik opet se i ovdje našli! Sinovi svjetla i tame gledaju se... Đuran, da ne dođe vani do jačeg krvoprolića - to je bio jedini motiv - pokori se, da danas ode iz Sv. Jane. Drpić mu ponudi auto, odnosno primora ga na to jer da će onda nastati mir. Sjedne u auto. "Gas!" - kaže udbaš šoferu... Dođu u Jasku. Đuran kaže da stanu kod župnoga dvora u Jaski, no udbaš Drpić naređuje šoferu: "Pravac stanica!". Dođu na željezničku stanicu, siđu, i Drpić će Đuranu: "Pravac Zagreb!" Tako je organizirano - silom odstranjen jedan svećenik iz sredine svojih vjernika samo zato jer je bio svećenik na svome mjestu![27]

***

[27] Toga je ljeta vlč. Đuran doista odlučio organizirati jednotjedne župne misije i duhovnu obnovu u župi Sv. Jana. Kad je tu svoju namisao iznio Eminenciji u Krašiću, on je bio mišljenja da je to prerano i previše izazovno i opasno u ondašnjim našim prilikama. Ali kad mu je vlč. Đuran iznio razloge i plan dogovoren s isusovcima u Zagrebu, Kardinal je pristao te odobrio. Znali su da ulaze u veliki rizik: Bitka oko tzv. svećeničkog udruženja CMD-a bila je na vrhuncu, a napetost oko Trsta tresla je Jugoslaviju. "Dolje Pella, dolje Rim, dolje papa skupa s njim!", skandiralo se po prisilno organiziranim mitinzima.
U takvim prilikama je župnik u Sv. Jani pripremao misije. U bojazni da mu Udba ne zabrani održavanje tih misija, on ih nije unaprijed oglašavao ni posebno pripremao. Jednostavno ih je započeo. Isusovci o. Jagrić i o. Müller došli su iz Zagreba zadnje nedjelje kolovoza i počeli s misijama. Ljetni poljski poslovi bili su posvršavani, a jesenski još nisu počeli. Školska godina još nije započela, pa su i školska djeca i odrasli bili slobodni. Dolazilo je sve što je moglo. Dakako da su jaskanski komunisti pobjesnili. Šef jaskanske Udbe već je mjesec-dva prije župniku Đuranu zabranio kretanje izvan teritorija župe. U subotu, predzadnjega dana misija, dvojica partijaca iz župe dojavili su mu da se na nj sprema napad u nedjelju 6. rujna. Savjetovali su mu neka pobjegne iz Sv. Jane. Vlč. Đuran ni danas ne zna jesu li mu to dojavili po partijskom zadatku ili dobronamjerno, prijateljski. Odbio je bježati iz župe. Jer da je pobjegao, komunisti bi opravdano tvrdili da je pobjegao jer se osjećao krivim. A uz to izričito mu je bilo zabranjeno kretanje izvan župe. Zato je po isusovcima samo otposlao poruku biskupu Salisu u Zagreb o tome što mu se sprema. Neka biskup zna da je on odlučio ostati na svojem mjestu usprkos opasnostima.
I te prve nedjelje u mjesecu, 6. rujna, već za vrijeme jutarnje nedjeljne mise, na trgu pred crkvom otpočeo je "protestni miting". Od domaćih bili su samo mjesni vatrogasci kojima je bilo zapovjeđeno doći "u stroju", te mjesni učitelji, službenici i partijci. Sav vjernički narod bio je u crkvi. Govornici na improviziranoj govornici napadali su župnika Đurana kao špijuna "irredente" (talijanske ekstremističke političke organizacije) i kao agenta Vatikana. Treba ga smjesta ukloniti iz Sv. Jane!
Kad je on sa župljanima izašao iz crkve zaputio se prema župnom stanu. Trebao je proći baš ispred njihove govornice. Kad je pošao, grupa djece okupila se oko njega kao njegovi čuvari. Kad je s djecom mirno prošao ispred govornice, netko je bacio nekoliko paradajza prema njemu. Rekao je djeci neka se sklone, a on je požurio u župni stan. Malo nakon njega u župni su ured došla i petorica mjesnih partijaca.

Šire se glasovi da Udba i meni sprema jednako kao i Đuranu. Eminencija je kod večere zabrinut. Računa, da bi mogli inscenirati napad na nas. Mene kao i Đurana odvesti, a njega isto odstraniti iz Krašića - tobože radi sigurnosti! "Recite sestrama da na zgodan način to priopće ljudima... Neka svijet moli!... Neka samo navaljuju... Najprije su biskupe... Sada istaknute svećenike... Samo moliti za milost ustrajnosti... Vidim veliku pobjedu Božje Crkve... Služio sam već Sv. Misu za Đurana i sutra ću opet i koliko bude moguće i za Vas...!"

***

Jučer (7. IX.) sam mu pokazao u Službenom Vjesniku Nadbiskupije kopiju presude Vrhovnog suda u vezi s porezom kolege Cigrovskoga.[28] Pokažem mu kako zvučno počinje: "U ime naroda..." "I mene su sudili - veli on - u ime naroda, ali glavno da nisam osuđen u ime Presvetoga Trojstva!"

"Vi morate smjesta napustiti Sv. Janu!" rekli su mu.
"A tko je vas poslao i u čije ime to govorite?" pitao ih je.
"Poslao nas je narod i narod traži da odmah odete iz Sv. Jane!" rekli su.
"Ovdje sam, ne po dekretu nekog 'naroda' nego po dekretu mojega nadbiskupa. Taj njegov dekret nije promijenjen i još je na snazi, a vi ako imate kakav prigovor iznesite ga mojem Nadbiskupu i njemu podnesite svoj zahtjev. Ja vjerujem da će Nadbiskup uvažiti želje svog vjerničkog naroda. Ako me pak okrivljujete radi prekršaja nekog državnog zakona, eto vam sud u Jaski i podnesite optužbu protiv mene. Ja priznajem zakonitost suda."
"Hajdete s nama na miting i to sami recite narodu!" rekoše mu.
"Ja sam mojem narodu govorio svake nedjelje. I jutros sam im govorio, ali na mitinzima nikad nisam govorio. Vi prenesite to što sam vam rekao onima koji su vas poslali!"
I dok su oni u župnom uredu o tome govorili, neka grupa s mitinga pojurila je u župno dvorište, a masa župljana za njima. U dvorištu je nastala opća tučnjava, pa su se i ti tobožnji "narodni delegati" jedva probili kroz ne baš miroljubive svoje sumještane. Ljudi su onu skupinu napadača istjerali iz župnoga dvorišta, a od mitinga nije ostao nitko. Puno dvorište ljudi ostalo je tu cijelu nedjelju i cijelu noć. U jutro smo svi bili na sv. Misi u crkvi, i tada su odredili: manja grupa župljana ostat će kao osiguranje. Ponovi li se napad, neka zvone pa će svi doći. Ostali su otišli za svojim poslom.
Poslije podne je vlč. Đuran bio u župnom dvorištu s grupom djece. Nešto pred večer prišao mu je jedan policajac i uljudno mu je rekao: "Otpravite tu djecu odavde da im se kakvo zlo ne dogodi!"
On je shvatio tu njegovu mudru opomenu i doista rekao djeci neka odu k ljudima na ulici javiti da budu na velikom oprezu, a oni - ta djeca - neka odmah odu kućama. Djeca su ga poslušala.
Malo kasnije, oko 17 sati, iznenada je nahrupila poveća skupina napadača dovezenih kamionima. Napali su onu malu skupinu župljana. Nastala je sveopća tučnjava. Napadači su provalili u župno dvorište i pokušavali su razbiti teška ulazna vrata u župni stan. Trčali su oko župnoga stana poput Indijanaca u ritmovima, bacali su kamenje i cigle po prozorima i sve su ih porazbijali. S vanjske strane vrata doviknuo je Đuranu šef jaskanske Udbe:
"Otvorite mi vrata! Jamčim vam sigurnost!"
"Otvorit ću vam tek kad mi ovamo dovedete sve članove mojeg župnog vijeća!" rekao mu je župnik.
"To je u ovim prilikama nemoguće. Jamčim vam sigurnost!" reče mu. Vlč. Đuran je na to otvorio vrata, a šef Udbe ga pograbio za ruku i brzo ugurao u Udbin auto što su ga u međuvremenu doveli baš pred sama vrata župne kuće. U autu su bila dva policajca s puškama i njihov vozač. Šef Udbe naredio je župniku: "Ravno u Zagreb!"
"Zaboravili ste da sam interniran i da mi je zabranjeno kretanje izvan župe", podsjetio ga župnik.
On je ponovio prethodnu zapovijed, a vozaču je naredio:
"Vozi kako ti je naređeno!"
Polako su pošli iz župnoga dvorišta kroz razbješnjelu rulju. Poneki je bacio koji kamen, ali dobro su pazili da ne oštete Udbin auto. Dovezli su ga u Jastrebarsko na željeznički kolodvor, iskrcali ga i ostavili.
Nigdje nikoga. Pusta željeznička postaja. Samo su se dva dječaka igrala loptom, a auto jaskanskog taksista Ljube Klemenića stajao je parkiran pred željezničkom postajom. Upitao je dječake znaju li gdje je vozač tog auta.
"Tamo je na rampi, dovezao je veterinara na utovar životinja u vagone. Ako ga trebate, mi ćemo ga dozvati", rekoše djeca.
"Eto", svjedoči vlč. Đuran, "Bog mi je, kao i u Sv. Jani, poslao djecu u pomoć. Nejake da postidi one tobože jake."
Gospodin Klemenić odjurio je s njime u Zagreb, a kamioni s njegovim napadačima uzalud su ga došli posjetiti na željezničkoj postaji u Jastrebarskom. Došavši na Kaptol o svemu je izvijestio biskupa Salisa. On ga je odveo u sobu u kojoj je ležao izranjen banjolučki biskup dr. Čelik. Njega su napali na krizmi u Prijedoru, odveli ga na vlak i sve do Siska su ga u vlaku tukli. Nedugo nakon toga biskup je od zadobivenih rana umro.
Biskup Salis je tada vlč. Đurana smjestio u Bogoslovnom sjemeništu. Tu je zatekao vlč. Josipa Arnerića (kasnije biskupa u Šibeniku), kojega su s njegove župe slično protjerali. Te večeri otišao se javiti dr. Žuviću u samostanu u Frankopanskoj ulici, i tu je kod njega počeo drhtati i jako plakati. Napetost živaca tek je tu popustila i počeo je shvaćati zašto su vojnicima na bojišnici, uoči juriša, davali rum ili opojne droge.
[28] CIGROVSKI, Mirko (20. XI. 1922.-25. VIII. 1996.)

SVJEDOČANSTVA

Pismo Blaženke Buzov

Godine 2000. u 19. tjednu trudnoće imala sam spontani pobačaj.

A 2001. ponovo sam bila trudna. Ovaj put počela sam svakodnevno moliti Molitvu blaženom Alojziju Stepincu za zdrav i sretan porod.

Moje molitve bile su uslišane. Porod je kao i trudnoća prošao bez ikakvih problema.

Rodila sam zdravu djevojčicu 3.10.2001. godine u 10 sati i 59 minuta (na dan proglašenja blaženim Alojzija Stepinca).

Moja djevojčica Marija bila je alergična na mlijeko za bebe, (tzv. adaptirano mlijeko).

I ovaj put osjetili smo pomoć blaženog Alojzija Stepinca.

Mariju sam dojila pune dvije godine, iako za djecu koja su se prije rodila (četiri dječaka) nikad nisam imala mlijeko.

Hvala blaženom Alojziju Stepincu.

Molim i dalje njegov zagovor za zdravlje svoje obitelji, a osobito za zdrav i sretan porod šestog djeteta.

Brezovica, 21.2.2006. godine

Blaženka Buzov

Svjedočanstvo Mire Geršak

Svoju najraniju mladost, osim škole i učenja, provodila sam i u našem samostanu Dominikanki u Trnju.

Moje prijateljice i ja neobično smo voljele časnu s. Anđelu, predragu sestru, koja nas je pripremala da postanemo kruničarke, a krunica je bila cilj našeg druženja. Č. sestra je organizirala naše slobodno vrijeme koje smo provodile u igri, pjesmi i molitvi.

Konačno, stigao je dan, da i ja postanem kruničarka. Jako sam se radovala, jer to mi je bilo najveće dostignuće i milost.

U nedjelju na veliku misu, stigla je i najdraža osoba, naš Nadbiskup Alojzije Stepinac. Stajala sam među kruničarkama, a moje oči nisu silazile s njega.

Misa je bila svečana i divna a posebno Nadbiskupova propovijed. Iako sam bila mlada, razumjela sam njegove riječi patnje i bola koje podnosi naš hrvatski narod. Bio je rat i mnogo je ljudi živjelo u neizvjesnosti kao i u brizi za svoju sadašnjost i budućnost.

Ministranti, dominikanci i svećenstvo polaze k oltaru na kojemu će bl. Alojzije Stepinac održati svečano euharistijsko slavlje prigodom Euharistijskoga kongresa u Starom Gradu na Hvaru, 18. kolovoza 1940.

Zatim je pristupio nama, kruničarkama i blagoslovio naše glavice. U prisutnosti našega župnika Dragutina Kocipera primile smo krunice i molitvenike "Gospina krunica".

Blagost, mir i produhovljenost izlazili su iz njegove pojave.

Sva sam treperila i proživljavala trenutke ushićenja, koji se više nikada neće ponoviti.

Krunicu i molitvenik primila sam u svoje ruke i s poštovanjem donijela svome domu. Moji roditelji bili su posebno radosni jer su bili posebno privrženi osobi Nadbiskupa.

Na Veliku Gospu u Remetama bila sam prisutna značajnoj propovjedi koju je izgovorio Nadbiskup. Bili su i moji roditelji. Mama je brisala suze koje su joj kliznule slušajući te predivne riječi koje su opominjale, hrabrile i pozivale na molitvu.

Bio je to zadnji susret koji sam proživjela, slušajući i gledajući nadbiskupa Stepinca.

Kasnije je samo bio prikazan njegov "Križni put" praćen od cijelog hrvatskog naroda.

I danas u katedrali, kada pristupim njegovu grobu, pred očima mi se stvara nezaboravna slika njegove produhovljene pojave, dubokog i smirenog pogleda i križa njegovih ruku, koji je učinio nad mojom glavom.

A krunica je i danas u mojim rukama.

Jedino znam i uvijek ću znati, imala sam milost da doživim i vidim svetog čovjeka, velikog sveca hrvatskog naroda, kardinala Alojzija Stepinca.

Mira Geršak - Novi Zagreb

KAZALO

IMPRESSUM

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (skraćeni ključni naslov: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. 13 (2006.) Broj 2.

Cijena: 5 kn; za inozemstvo 3 eura ili 4 USD

Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara.

Izdavač: Postulatura blaženog Alojzija Stepinca
Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb

Uređuje i odgovara:
dr. Juraj Batelja,
Kaptol 4, p.p. 949
10001 Zagreb

Adresa uredništva:
Postulatura blaženog Alojzija Stepinca
Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb
telefon: (01) 4814 920
fax: (01) 4814 921
"Spomen-zbirka iz ostavštine blaženog Alojzija Stepinca", Kaptol 31, p.p. 949
10001 Zagreb,
telefon: (01) 4894 879 ili
e-mail adresa: juraj.batelja@zg.htnet.hr

Sve što se u našem *Glasniku* navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.

Lektorica: Marina ČUBRIĆ, prof.
Korektor: akad. Ante STAMAĆ
Tisak: Tiskara Offset Markulin

"Društvo Zagrepčana" sa svojim stijegom sudjeluje u liturgijskoj svečanosti koju u zagrebačkoj katedrali predvodi nadbiskup Alojzije Stepinac; desno i lijevo u pozdravnom položaju nadbiskupovi pratioci odjeveni u starodrevnu odoru po uzoru na odijela hrvatskih povijesnih postrojbi.

U euharistijskom slavlju u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda Sv. Jeronima u Rimu na proslavi Stepinčeva, 10. veljače 2006., sudjelovalo je šezdesetak hrvatskih svećenika koji studiraju na rimskim crkvenim učilištima, a prvi je put svečanost uzveličala "Frankopanska garda" iz Ogulina.

Preko stotinu svećenika suslavilo je euharistijsko slavlje u zagrebačkoj prvostolnici, 10. veljače 2006. (foto: Sokol)

Dio hodočasnika župe bl. Alojzija Stepinca iz Rakitja, predvođeni svojim župnikom vlč. Božidarem Cindorijem pred zagrebačkom prvostolnicom, prigodom hodočašća župe na Blaženikov grob, 30. rujna 2005.

Mons. Ante Jurić, splitsko-makarski nadbiskup u miru, s "Vodičkim žudijama", čuvarima "Božjega groba", na proslavi bl. Alojzija Stepinca u Krašiću, 10. veljače 2006.

"Blaženi Alojzije Stepinac pokazao je vrhunac ljubavi tamo gdje je to najteže, a to je ljubav prema neprijateljima. Iz njegovih pisama iz sužanjstva, izbijaju na površinu zločini komunizma koje pokušavaju neki danas zataškati ili umanjiti. Uz to u tim pismima izbija uvijek njegova preporuka ljubavi, praštanja i molitve i za komuniste (...). Lijepo je i jasno izrazio tu ljubav prema neprijateljima u pismu Ivanu Meštroviću 2. lipnja 1959. Iznoseći teške progone Crkve piše: 'Vi ćete razumjeti kako je teško u tim okolnostima ljubiti krvavog i bezdušnog neprijatelja. Ali mi to ipak moramo i hoćemo, jer je to zapovijed Kristova. Po čemu bismo inače bili bolji od naših mučitelja. Zato često stavljam na srce svećenicima da se ne dadu zavesti jadima i nevoljama, nego da se rado i usrdno mole za neprijatelje. Osveta ne pripada nama, nego Bogu. A on neka im se osveti kao Otac koji radosno prima natrag izgubljenoga sina.'"

Dr. Bernardin Škunca, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima, blagoslivlja novopostavljeni kip bl. Alojzija Stepinca u Brodarici pokraj Šibenika, 10. veljače 2006.